

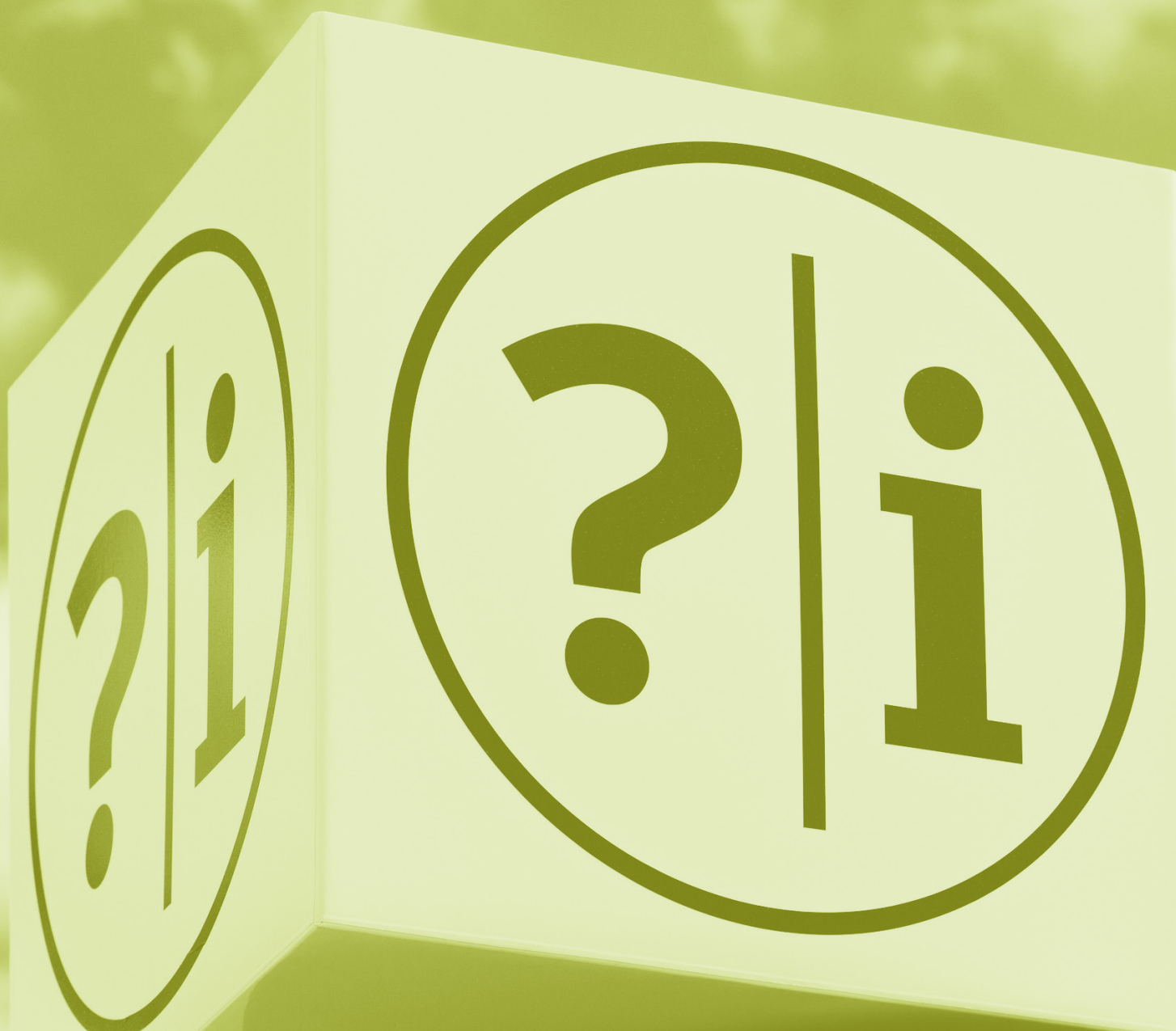
ONDERZOEKSRAPPORT

Informatiewaarde van de begroting

februari 2013

Rekenkamer Amsterdam

R a

ONDERZOEKSRAPPORT

Informatiewaarde van de begroting

februari 2013

colofon

Rekenkamer Amsterdam

directeur: dr. Jan de Ridder

onderzoekers: Evert Visser RA (projectleider),

drs. Stefanie Geerts

drs. Caroline van Zon

Dit is het onderzoeksrapport van de Rekenkamer Amsterdam over het onderzoek naar de informatiewaarde van de begroting.

Het onderzoek wordt gerapporteerd in twee delen: het bestuurlijk rapport en het onderzoeksrapport met bijlagen. Het bestuurlijk rapport is een bondige samenvatting van de resultaten. Het onderzoeksrapport bevat in detail de bevindingen en beantwoording van de onderzoeksvragen. Van dit rapport is geen hardcopy-versie verschenen, maar is in te zien en te downloaden via de website rekenkamer.amsterdam.nl.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	6
1.3	Onderzoeksvragen	6
1.4	Afbakening	7
1.5	Leeswijzer	7
2	Aansluiting op het programakkoord	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Herkenbaarheid van het programakkoord in de begroting	9
2.3	Aanwezigheid van programakkoord ambities in de begroting	11
2.4	Meetbaarheid ambities in de begroting	11
2.5.	Conclusie	15
3	Beoordeling programma's	17
3.1	Beoordelingskader	17
3.2	Educatie, jeugd en diversiteit	20
3.3	Verkeer en infrastructuur	27
3.4	Cultuur en monumenten	32
3.5	Milieu en water	39
3.6	Conclusie	45
4	Verwerking moties en amendementen	51
4.1	Beoordelingskader	51
4.2	Educatie, jeugd en diversiteit	52
4.3	Verkeer en infrastructuur	53
4.4	Cultuur en monumenten	54
4.5	Milieu en water	55
4.6	Conclusie	56

5	Conclusie	59
5.1	Aansluiting begroting op het programakkoord	59
5.2	Kwaliteit informatiewaarde programma's	60
5.3	Verwerking moties en amendementen door het college	63
	Geraadpleegde documenten	65
	Bijlage I. Aansluiting op het programakkoord	67
	<i>Bijlage Ia. Ambities Educatie, jeugd en diversiteit</i>	<i>69</i>
	<i>Bijlage Ib. Ambities Verkeer en infrastructuur</i>	<i>75</i>
	<i>Bijlage Ic. Ambities Cultuur en monumenten</i>	<i>79</i>
	<i>Bijlage Id. Ambities Milieu en water</i>	<i>83</i>
	Bijlage II. Uitleg beoordeling doelstellingen en indicatoren	85
	<i>Bijlage IIa. Beoordeling Programma Educatie, jeugd en diversiteit</i>	<i>89</i>
	<i>Bijlage IIb. Beoordeling Programma Verkeer en infrastructuur</i>	<i>107</i>
	<i>Bijlage IIc. Beoordeling Programma Cultuur en monumenten</i>	<i>125</i>
	<i>Bijlage IId. Beoordeling Programma Milieu en water</i>	<i>145</i>
	Bijlage III. Verwerking moties en amendementen	163
	<i>Bijlage IIIa. Moties en amendementen Educatie, jeugd en diversiteit</i>	<i>165</i>
	<i>Bijlage IIIb. Moties en amendementen Verkeer en infrastructuur</i>	<i>177</i>
	<i>Bijlage IIIc. Moties en amendementen Cultuur en monumenten</i>	<i>181</i>
	<i>Bijlage IIId. Moties en amendementen Milieu en water</i>	<i>183</i>

1 Inleiding

De Rekenkamer Amsterdam (hierna rekenkamer) heeft een onderzoek uitgevoerd naar de informatiewaarde van de begroting van de gemeente Amsterdam. In dit inleidende hoofdstuk gaan wij achtereenvolgens in op de aanleiding (§1.1), het doel (§1.2), de onderzoeksvragen (§1.3.) en de afbakening (§1.4.) van het onderzoek. Als laatste komt de opbouw van het rapport aan bod (§1.5).

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad moet als vertegenwoordiger van de burgers ervoor zorgen dat er goed wordt omgesprongen met belastinggeld. De begroting is daarvoor een belangrijk sturingsinstrument. De raad legt hierin de hoofdlijnen van het beleid en de beschikbare middelen vast. Vervolgens controleert zij of de uitvoering van dit beleid volgens plan verloopt. Met het vaststellen van de begroting verricht de gemeenteraad dus een aantal verschillende taken , die in de tabel 1.1 worden toegelicht.

Tabel 1.1. Taken van de gemeenteraad bij de begroting

Taken		Omschrijving
Kaderstellen	Allocatie	De raad geeft bij het vaststellen van de begroting aan op welke wijze de beschikbare middelen over de verschillende beleidsdoelen verdeeld moeten worden.
	Autorisatie	De raad geeft bij het vaststellen van de begroting het college toestemming tot het doen van uitgaven tot maximaal de bedragen die in de begroting zijn genoemd. Tevens draagt zij het college op om de inkomsten te realiseren tot tenminste de bedragen die in de begroting zijn genoemd.
	Beheer	De raad kan door het vastleggen en vaststellen van prestatienormen en normen voor uitvoeringsaspecten het college kaders meegeven voor de uitvoering van het beleid en de bedrijfsvoering.
Controleren		De begroting biedt de raad een basis om na te gaan of de uitvoering volgens plan verloopt en of de taakstellingen zijn gerealiseerd. In de vier- en achtmaands rapportage en in de jaarrekening wordt de realisatie vergeleken met de begroting. De raad kan het college aanspreken op de verschillen tussen de begroting en realisatie. Nadere analyses van de oorzaken van de verschillen kunnen een reden zijn om de begroting aan te passen.

Om de kaderstellende en controlerende taken goed uit te kunnen voeren, moet de begroting informatief zijn. De begroting moet voldoende informatie bevatten en de informatie moet helder, relevant en afrekenbaar zijn.

Uit een eerder onderzoek van de rekenkamer naar de doelstellingen van het jaarplan 2007 bleek dat toen een gebrek aan meetbaarheid de kaderstellende en controlerende

rol van de gemeenteraad belemmerde.¹ De afgelopen jaren heeft de raad getracht om de informatiewaarde van de begroting te vergroten. In 2010 heeft de voltallige raad een motie aangenomen waarin werd verzocht een beter leesbare begroting te maken.² Naar aanleiding van die motie werd de projectorganisatie 'Laat de raad haar werk doen' in het leven geroepen, die voorstellen heeft geformuleerd om de begroting te verbeteren. Dat heeft ertoe geleid dat de begroting sinds 2012 korter en bondiger is opgezet. Bij de behandeling van de begroting 2011 is een motie van de heer Flos, de heer De Wolf en mevrouw Van Doorninck aangenomen, met daarin het verzoek om doelstellingen en indicatoren te completeren in lijn met het programmakkoord.³ In 2012 werd vervolgens door de heren Toonk, Verburg en De Goede in een nieuwe motie bij de behandeling van de Kadenota 2012 verzocht om nu daadwerkelijk voor alle programma's meetbare en valideerbare indicatoren te formuleren.⁴

De aandacht van de gemeenteraad voor de informatiewaarde van de begroting is voor ons een belangrijke aanleiding om opnieuw een onderzoek naar de informatiewaarde van de gemeentebegroting uit te voeren.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om de gemeenteraad inzicht te geven in de mate waarin de informatiewaarde van de begroting vanuit het perspectief van de kaderstellende en controlerende taak van de raad de afgelopen jaren is verbeterd. Verder willen we met dit onderzoek het inzicht van de gemeenteraad vergroten in de wijze waarop de informatievoorziening in de begroting nog verder kan worden verbeterd.

1.3 Onderzoeksvragen

De centrale vraag van dit onderzoek luidt:

In hoeverre is de informatiewaarde van de begroting de afgelopen jaren verbeterd?

Om de centrale vraag te beantwoorden hebben we de begrotingen over de afgelopen drie jaar onderzocht, waarbij de volgende deelvragen zijn gesteld:

In hoeverre

1. Sluit de programmabegroting aan op het programmakkoord?
2. Is de informatie opgenomen in de programma's van voldoende kwaliteit?

We zijn daarnaast ook nagegaan of de bij de begrotingscyclus ingediende moties en amendementen zijn afgedaan.

¹ Rekenkamer Amsterdam (2006). *Meetbaarheid gemeten. Beoordeling jaarplan 2007*.

² Motie nr. 457, 5 november 2010.

³ Motie van de raadsleden de heer Flos, de heer De Wolf en mevrouw Van Doorninck, nr. 713, 14 januari 2010.

⁴ Motie van de raadsleden de heer Toonk, de heer Verburg en de heer De Goede, nr. 672, 31 augustus 2011.

1.4 Afbakening

Bij de behandeling van de begroting 2011 en de kadernota 2012 zijn door de gemeenteraad moties aangenomen om de informatiewaarde van de begroting te verbeteren, die gevolgen hebben gehad voor de begrotingen 2012 en 2013. Om vast te kunnen stellen of daadwerkelijk vooruitgang is geboekt, vergelijken wij de begrotingen van 2011, 2012 en 2013 met elkaar.

Vanwege efficiëntieoverwegingen hebben wij ons tot vier van de veertien programma's uit de begroting beperkt. De keuze is willekeurig, maar er is wel voor een zekere variatie gezorgd. Er zijn twee programma's gekozen uit het fysieke (harde) domein en twee uit het sociale (zachte)domein:

- Educatie, jeugd en diversiteit;
- Verkeer en infrastructuur;
- Cultuur en monumenten;
- Milieu en water.

1.5 Leeswijzer

Het onderzoeksrapport start met de aansluiting van de begroting op het programmakkoord in hoofdstuk 2. We gaan daarbij na of de afspraken uit het programmakkoord op een inzichtelijke wijze in de begroting zijn verwerkt. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de kwaliteit van de informatie in de programma's, met aandacht voor het maatschappelijk effect, de doelstellingen en indicatoren, de activiteiten en de kosten. We besteden in hoofdstuk 4 ook aandacht aan de verwerking van aangenomen moties en amendementen, ingediend bij de raadsbehandeling van P&C documenten. Tenslotte volgt in hoofdstuk 5 de beantwoording van de centrale vraag.

In de bijlagen zijn de gedetailleerde oordelen te vinden over tot de aansluiting van de begroting bij het programmakkoord en de informatiewaarden van de geformuleerde doelstellingen in de programma's. Tevens zijn in de bijlagen de aangenomen moties en amendementen vermeld die betrekking hebben op de door ons onderzochte programma's.

2 Aansluiting op het programmakkoord

2.1 Inleiding

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 hebben de coalitiepartijen hun afspraken voor de bestuursperiode vastgelegd in het *Programmakkoord 2010-2014. Kiezen voor de Stad*. Om te kunnen nagaan of het college de afspraken uit het programmakkoord uitvoert, is het van belang dat de ambities meetbaar terugkomen in de begroting en overige P&C documenten (kadernota, 4- en 8-maadsrapportages en jaarrekening). De raad heeft zowel bij de begroting 2011 als bij de kadernota 2012 het college opgeroepen om in de begroting meetbare doelstellingen en valideerbare indicatoren op te nemen die in lijn liggen met het programmakkoord.⁵ In dit hoofdstuk hebben wij daarom onderzocht in hoeverre:

1. het programmakkoord op een herkenbare manier is verwerkt in de begroting (paragraaf 2.2);
2. alle ambities uit het programmakkoord zijn terug te vinden in de programma's (paragraaf 2.3);
3. de ambities uit het programmakkoord meetbaar zijn gemaakt in de begroting (paragraaf 2.4).

2.2 Herkenbaarheid van het programmakkoord in de begroting

Het zou voor raadsleden overzichtelijk zijn als er een heldere relatie was tussen de structuur van het programmakkoord en de structuur van de begroting. Een vergelijking tussen de hoofdstukken van het programmakkoord en de begroting (zie tabel 2.1) laat zien dat de structuur behoorlijk verschilt.

Tabel 2.1. Hoofdstukken programmakkoord versus programma's in de begroting

Hoofdstukken programmakkoord Amsterdam 2010-2014	Begroting 2013*
Financien	1. Openbare orde en veiligheid
Economie, werk en inkomen	2. Werk en inkomen
Onderwijs	3. Zorg
Wonen, bouwen en groen	4. Educatie, jeugd en diversiteit *)
Veiligheid	5. Verkeer en infrastructuur *)
Kunst, cultuur en monumenten	6. Openbare ruimte, groen, sport en recreatie
Sport	7. Cultuur en monumenten*)
Jeugd	8. Milieu en water *)
Diversiteit en emancipatie	9. Economie en haven
Milieu en verkeer	10. Facilitair en bedrijven

⁵ Aangenomen motie G ingediend bij de begrotingsbehandeling 2011 (gemeentebblad 201, afd. 1 nr. 713) en motie BG ingediend op 13 juli 2011 bij de kadernota 2012 (gemeentebblad, afd. 1 nr 672).

Hoofdstukken programakkoord Amsterdam 2010-2014	Begroting 2013*)
Zorg en Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo)	11. Stedelijke ontwikkeling
Bestuurlijke organisatie	12. Bestuur en concern
	13. Dienstverlening
	14. Algemene dekkingsmiddelen

* de donkergrijs gearceerde programma's zijn door ons nader onderzocht.

Hoofdstukken heten anders en sommige hoofdstukken uit het programakkoord zijn in meerdere programma's uitgewerkt. Ook bij de vier door ons geselecteerde programma's (4, 5, 7 en 8) is dit het geval.

Het hoofdstuk *Milieu en Verkeer* uit het programakkoord wordt namelijk uitgewerkt in de programma's *Verkeer en infrastructuur*, *Milieu en water* en *Stedelijke ontwikkeling*. Andersom komen de onderdelen uit de programma's terug in verschillende hoofdstukken van het programakkoord. Het programma *Milieu en water* vindt namelijk haar oorsprong in de hoofdstukken *Milieu en Verkeer* en *Wonen, bouw en groen*. Het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* bevat daarnaast ambities uit de hoofdstukken *Onderwijs, Jeugd, Diversiteit en Emancipatie* en *Veiligheid*.

Daarnaast hebben sommige ambities uit het programakkoord betrekking op meerdere beleidsterreinen, waardoor zij in meerdere programma's worden uitgewerkt. Zo komt de ambitie *Veiligheid in de buurt en op school* uit het hoofdstuk *Veiligheid* in het programakkoord zowel bij het programma *Openbare orde en veiligheid* als bij het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* terug. Ook leidt deze overlap er soms toe, dat een ambitie die in het programakkoord in een bepaald hoofdstuk staat genoemd niet wordt uitgewerkt in het programma dat daarop logisch zou volgen. Zo is het aanbieden van stageplekken een ambitie in het hoofdstuk *Onderwijs*, maar is zij uitgewerkt in het programma *Werk en inkomen*.

De indeling van de begroting sluit dus niet aan bij het programakkoord. Dat had anders gekund⁶, maar we kunnen ons goed voorstellen dat daar niet voor is gekozen. Het is niet verstandig om in elke bestuursperiode de programma-indeling te veranderen. Er is echter ook geen conversietabel opgenomen in de begroting waarmee snel kan worden teruggevonden in welke programma's de verschillende ambities zijn opgenomen.

⁶ Artikel 2 van de verordening ex artikel 212 van de gemeentewet regelt dat de gemeenteraad bij aanvang van de nieuwe raadsperiode een programma-indeling voor de raadsperiode vast stelt. Het had natuurlijk ook andersom gekund waarbij bij het maken van het programakkoord de structuur van de begroting wordt gevolgd. In de praktijk zullen er echter altijd wel politieke redenen zijn om dat niet te doen.

2.3 Aanwezigheid van programmakkoord ambities in de begroting

Met ingang van 2012 heeft het college wel aan het begin van ieder programma een opsomming opgenomen van de ambities uit het programmakkoord. De aansluiting tussen het programmakkoord en de begroting is hierdoor vergroot. In onderstaande tabel geven wij een overzicht van het aantal ambities uit het programmakkoord die betrekking hebben op de vier door ons geselecteerde programma's en tevens hoeveel van de programmakkoordambities daadwerkelijk staan vermeld in de opsommingen aan het begin van de programma's.

Tabel 2.2. Aantal in de begroting van 2012 vermelde ambities uit programmakkoord

Programma	Totaal aantal programmakkoordambities 2010-2014	Opsomming programmakkoordambities aan het begin van het programma	
		Vermeld	Niet vermeld
Educatie, jeugd en diversiteit	20	12 ⁷	8
Verkeer en Infrastructuur	15	15 ⁸	0
Cultuur en monumenten	12	12	0
Milieu en water	4	2	2
Totaal vier programma's	51	41	10

De tabel laat zien dat bij *Educatie, jeugd en diversiteit* 8 ambities uit het programmakkoord niet staan vermeld in de opsommingen aan het begin van het programma. Bij het programma *Milieu en water* ontbreken 2 ambities. In bijlage 1 is in het overzicht van de ambities uit programmakkoord voor de vier door ons geselecteerde programma's aangegeven welke ambities dit betreft.

2.4 Meetbaarheid ambities in de begroting

Om goed te kunnen volgen of het college de ambities uit het programmakkoord uitvoert, moeten zij bij voorkeur meetbaar zijn geformuleerd. Voor de ambities uit het programmakkoord die betrekking hebben op de vier door ons geselecteerde programma's zijn wij nagegaan of dat het geval is. Wij hebben daarbij vijf mogelijkheden onderscheiden:

⁷ Bij *Educatie, jeugd en diversiteit* sluiten sommige ambities in de begroting 2012 beter aan op het programmakkoord, omdat in 2013 een aantal ambities zijn samengevoegd. Ook ontbreekt in 2013 één ambitie, die in 2012 nog wel vermeld staat. Voor verdere uitleg zie paragraaf 2.4.1.

⁸ In de begroting 2012 zijn in het programma *Verkeer en infrastructuur* zijn de ambities uit het programmakkoord opgesomd. In 2013 is deze opsomming niet meer opgenomen. Voor verdere toelichting zie paragraaf 2.4.2.

- 1) De ambities zijn *meetbaar* gemaakt met behulp van indicatoren. Hierbij is gekeken of de ambitie is voorzien van een indicator. Er is niet zoals in hoofdstuk drie nagegaan of er een nulmeting is uitgevoerd en of voor de indicator kwantitatieve (streef-)waarden zijn opgesteld.
- 2) De ambities zijn *gedeeltelijk meetbaar* gemaakt met behulp van indicatoren. Een ambitie is gedeeltelijk meetbaar wanneer bijvoorbeeld voor één van de twee in de ambitie vermelde doelgroepen indicatoren zijn opgenomen.
- 3) De ambities zijn *op een andere wijze* in de begroting opgenomen. Dit betekent dat de ambitie is verwoord onder de activiteiten, in de toelichting op het kostenoverzicht of anderszins.
- 4) De ambities zijn *gedeeltelijk op andere wijze* opgenomen. De ambitie is gedeeltelijk vermeld bij de activiteiten of in de toelichting op het kostenoverzicht. In die situatie is een element van de ambitie niet vermeld, bijvoorbeeld de realisatie van P+R-plekken, zonder vermelding dat dit in de omgeving van de ring A10 moet zijn.
- 5) De ambities zijn *niet verwerkt*.

In de onderstaande subparagrafen 1.3.1 tot en met 1.3.4. zijn onze bevindingen per programma terug te vinden.

2.4.1 Educatie, jeugd en diversiteit

Bij het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* staan in 2012 en 2013 de programmakkoordambities aan het begin van het programma opgesomd. Bij deze opsommingen hebben wij drie kanttekeningen. Ten eerste zijn sommige van deze ambities (deels) niet afkomstig uit het programmakkoord. Zij omvatten nieuwe taken, zoals de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van het passend onderwijs. Ten tweede sloten in de begroting van 2012 de formuleringen beter aan op de ambities uit het programmakkoord dan in de begroting van 2013. Deze verslechtering is te wijten aan het samenvoegen van een aantal ambities in 2013 en het ontbreken van de ambitie *Voor de vijftigste herdenking van de afschaffing van de slavernij wordt gewerkt aan een manier om alle Amsterdammers daarbij te betrekken*. Ten derde worden in zowel 2012 als 2013 acht van de twintig ambities uit het programmakkoord helemaal niet genoemd aan het begin van het programma.

Verder zijn wij voor alle twintig ambities uit het programmakkoord die betrekking hebben op het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* nagegaan of de raad de uitvoering van de ambitie in de begroting kan volgen. De afzonderlijke beoordeling van elke ambitie is terug te vinden in Bijlage Ia van dit rapport. In tabel 2.3 zijn de bevindingen samengevat.

Tabel 2.3. Vertaling ambities van het programakkoord in het programma Educatie, jeugd en diversiteit

Verwerking ambities	2013		2012		2011	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Meetbaar (via indicatoren)	7	35%	7	35%	7	35%
Gedeeltelijk meetbaar	1	5%	1	5%	1	5%
Op andere wijze	10	50%	8	40%	6	30%
Gedeeltelijk op andere wijze	0	0%	1	5%	3	15%
Verwerkt	18	90%	17	85%	17	85%
Niet verwerkt	2	10%	3	15%	3	15%
Totaal	20	100%	20	100%	20	100%

Uit de tabel blijkt dat in 2013 het grootste gedeelte van de ambities uit het programakkoord op enigerwijze is verwerkt in de begroting, waarbij 35% meetbaar is gemaakt. De verwerking van de programakkoordambities is de afgelopen drie jaar bovendien licht verbeterd. Met name de 'Op andere wijze' is completer geworden. Overigens moet worden opgemerkt dat in sommige gevallen een ambitie niet lijkt te zijn verwerkt in de begroting van de centrale stad, omdat de taak inmiddels is overgedragen aan de stadsdelen, bijvoorbeeld de Ouder Kind Centra.

2.4.2 Verkeer en infrastructuur

In tegenstelling tot de andere programma's, worden in 2013 aan het begin van het programma *Verkeer en infrastructuur* geen ambities vermeld. In de begroting van 2012 was daarentegen wel een opsomming van de programakkoordambities bij het programma opgenomen. Deze opsomming omvat de (belangrijkste) ambities uit het programakkoord.

In tabel 2.4 is aangegeven hoeveel ambities uit het programakkoord in het programma *Verkeer en infrastructuur* terugkomen. De afzonderlijke beoordeling van de ambities uit het programakkoord is terug te vinden in bijlage Ib van dit rapport.

Tabel 2.4. Vertaling ambities van het programakkoord in het programma Verkeer en infrastructuur

Verwerking ambities	2013		2012		2011	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Meetbaar (via indicatoren)	1	7%	1	7%	1	7%
Gedeeltelijk meetbaar	2	13%	2	13%	3	20%
Op andere wijze	2	13%	6	40%	5	33%
Gedeeltelijk op andere wijze	0	0%	1	7%	0	0%
Verwerkt	5	33%	10	67%	9	60%
Niet verwerkt	10	67%	5	33%	6	40%
Totaal	15	100%	15	100%	15	100%

Uit de tabel blijkt dat in 2013 het grootste gedeelte van de ambities uit het programakkoord niet wordt vertaald. Ten opzichte van de afgelopen twee jaar zijn in 2013

minder ambities teruggevonden in de begroting en ook de meetbaarheid is niet toegevoegd. De reden kan zijn dat sommige ambities inmiddels al verwezenlijkt zijn, maar dit wordt niet kenbaar gemaakt in de begroting. Daarnaast is er bij dit programma één ambitie, *Stadsdelen krijgen de mogelijkheid om een bezoekersparkeerkaart in te voeren*, waarbij de verantwoordelijkheid van de uitvoering bij de stadsdelen ligt. De ambitie krijgt mogelijk een vertaling in de begroting van de stadsdelen.

2.4.3. Cultuur en monumenten

In 2013 en 2012 worden aan het begin van het programma dezelfde twaalf programmakkoordambities opgesomd. Zij komen overeen met de (belangrijkste) ambities uit het programmakkoord.

In tabel 2.5 is aangegeven hoeveel ambities uit het programmakkoord in het programma *Cultuur en monumenten* zijn terug te vinden. De afzonderlijke beoordeling van de ambities uit het programmakkoord is terug te vinden in bijlage Ic van dit rapport.

Tabel 2.5. Vertaling ambities van het programmakkoord in het programma *Cultuur en monumenten*

Verwerking ambities	2013		2012		2011	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Meetbaar (via indicatoren)	4	33%	4	33%	3	25%
Gedeeltelijk meetbaar	1	8%	1	9%	1	8%
Op andere wijze	2	17%	3	25%	2	17%
Verwerkt	7	58%	8	67%	6	50%
Niet verwerkt	5	42%	4	33%	6	50%
Totaal	12	100%	12	100%	12	100%
Gedeeltelijk op andere wijze	0	0%	0	0%	0	0%

Uit tabel 2.5 blijkt dat het merendeel van de ambities op een bepaalde wijze worden vertaald in de begroting. Net zoals bij het programma *Verkeer en infrastructuur* worden de beste scores behaald in 2012. In het programmakkoord wordt ook expliciet aandacht besteed aan de lokale Amsterdamse media. Hoewel deze ambitie niet is opgenomen in de opsomming aan het begin van het programmahoofdstuk is de ambitie in alle drie de jaren in de begroting te vinden als afzonderlijke doelstelling, namelijk *Een Amsterdamse mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment.*

2.4.4. Milieu en water

Aan het begin van het programma *Milieu en water* staan in zowel 2012 als 2013 twee ambities uit het programmakkoord opgesomd: 1) *We ontwikkelen nieuwe technologieën voor afvalscheiding en passen deze toe. De focus ligt op verder ontwikkelen van duurzame energieproductie, energiedistributie en terugwinnen van grondstoffen* en 2) *De stad gaat maximaal duurzaam inkopen*. Twee ambities uit het programmakkoord worden echter niet

genoemd, namelijk: 3) *Amsterdam investeert en stimuleert maatregelen voor een schoner milieu* en 4) *De ambities uit 'Amsterdam Waterstad' krijgen een verdere uitwerking.*

Om de aansluiting van het programma *Milieu en water* met het programakkoord te beoordelen, zijn wij voor deze vier ambities nagegaan of zij meetbaar zijn gemaakt in de begroting. De afzonderlijke beoordeling van elk element is terug te vinden in Bijlage 1 van dit rapport. In onderstaande tabel zijn onze bevindingen samengevat:

Tabel 2.6. Vertaling ambities uit het programakkoord in het programma *Milieu en water*.

Verwerking ambities	2013		2012		2011	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Meetbaar (via indicatoren)	3	75%	3	75%	2	50%
Gedeeltelijk meetbaar	0	0%	0	0%	0	0%
Op andere wijze	0	0%	0	0%	1	25%
Gedeeltelijk op andere wijze	0	0%	0	0%	0	0%
Verwerkt	3	75%	3	75%	3	75%
Niet verwerkt	1	25%	1	25%	1	25%
Totaal	4	100%	4	100%	4	100%

Uit de tabel blijkt dat driekwart van de ambities op enigerwijze in de begroting is verwerkt. In 2012 en 2013 is zelfs 75% van de elementen meetbaar gemaakt in indicatoren. Alleen de ambitie *Amsterdam Waterstad* wordt niet genoemd in het programma *Milieu en water*. Omdat dit beleid niet nader wordt uitgelegd in het programakkoord hebben wij niet kunnen bepalen of het beleid eventueel wel is verwerkt in één of meerdere doelstellingen die betrekking hebben op *water*.

2.5. Conclusie

Met een uniforme indeling van het programakkoord en de begroting is het voor de gemeenteraad eenvoudiger om te volgen of het college de ambities uit het programakkoord uitvoert. De indeling van het programakkoord en de begroting komt echter niet met elkaar overeen en er is ook geen conversietabel opgenomen. Dat maakt het lastig. De hoofdstukken uit het programakkoord worden namelijk soms in meerdere programma's uitgewerkt en verschillende onderdelen binnen een programma zijn terug te vinden in aparte hoofdstukken van het programakkoord. Omdat bepaalde ambities bovendien soms met meerdere beleidsterreinen te maken hebben, is het wel een tamelijk onoverzichtelijk geheel. Ambities komen op meerdere plaatsen in de begroting terug of in een ander programma dan zou worden verwacht.

Vanaf 2012 wordt aan het begin van de programma's de ambities uit het programakkoord opgesomd. Dit is een verbetering ten opzichte van 2011, maar er zijn nog een aantal kanttekeningen te plaatsen. Uit ons onderzoek blijkt dat van de 51 ambities die te maken hebben met de vier door ons onderzochte programma's er 10 (20%) niet in de opsomming zijn opgenomen. Soms worden ook ambities genoemd die niet uit het

programmakkoord afkomstig zijn, zoals de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van het passend onderwijs.

Opvallend is verder dat bij het programma *Verkeer en infrastructuur* de opsomming van 15 ambities aan het begin van het programma in 2013 niet meer is opgenomen, terwijl deze in de begroting 2012 wel stonden opgesomd. Bij het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* viel op dat de formuleringen in 2012 beter aansloten op het programmakkoord dan in 2013. Dit komt voornamelijk doordat in 2013 ambities zijn samengevoegd.

Om goed te kunnen monitoren, is het tevens belangrijk dat de ambities uit het programmakkoord meetbaar worden gemaakt in de begroting via indicatoren. Onderstaande tabel laat de gecumuleerde uitkomsten van ons onderzoek zien voor de jaren 2011, 2012 en 2013 van de vier door ons onderzochte programma's.

Tabel 2.7. Wijze waarop de ambities uit het programmakkoord van de vier onderzochte programma's zijn verwerkt in de begroting

Verwerking ambities	2013		2012		2011	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Meetbaar (via indicatoren)	15	29%	15	29%	13	25%
Gedeeltelijk meetbaar	4	8%	4	8%	5	10%
Op andere wijze	14	27%	17	33%	14	27%
Gedeeltelijk op andere wijze	0	0%	2	4%	3	6%
Verwerkt	33	65%	38	75%	35	69%
Niet verwerkt	18	35%	13	25%	16	31%
Totaal	51	100%	51	100%	51	100%

Uit de tabel kan worden opgemaakt dat het meetbaar vertalen van ambities via indicatoren slechts beperkt gebeurt. In 2013 zijn 15 (29%) van de 51 ambities vertaald in indicatoren. Dit is slechts een lichte verbetering ten opzichte van 2011, waarin 13 (25%) ambities waren vertaald in indicatoren. Vaak komen ambities die niet meetbaar zijn gemaakt in de begroting wel op een andere wijze terug in de begroting, bijvoorbeeld door ze te vermelden als activiteit of in de toelichting op het kostenoverzicht. In 2013 zijn 33 (65%) ambities op enigerwijze verwerkt in de begroting. In 2012 betrof dit nog 38 ambities (75%).

De mate waarin ambities zijn verwerkt in de begroting verschilt sterk per programma. Bij het programma *Milieu en water* is namelijk 75% van de ambities meetbaar gemaakt; bij de programma's *Educatie, jeugd en diversiteit*, *Cultuur en monumenten* en *Verkeer en infrastructuur* is dit respectievelijk 35%, 33% en 7%. Verder is bij het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* is 90% van de ambities op enigerlei wijze verwerkt, terwijl in het programma *Verkeer en infrastructuur* slechts 33% terugkomt in de begroting.

3 Beoordeling programma's

De begroting van de gemeente Amsterdam is als volgt opgebouwd. De begroting start met de financiële hoofdlijnen voor het betreffende jaar en de opvolgende jaren. Vervolgens komen de verschillende programma's aan bod. In overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV) wordt in de programma's een antwoord gegeven op de zogeheten 3 W-vragen:

- 1) Wat willen we bereiken?
- 2) Wat gaan we ervoor doen?
- 3) Wat mag het ons kosten?

Per programma geeft de gemeente aan wat het maatschappelijk effect zou moeten zijn. Vervolgens is ieder programma opgedeeld in circa 5 á 6 subprogramma's. Voor ieder subprogramma is door middel van een doelstelling beschreven wat de gemeente wil bereiken, door middel van activiteiten wat zij daarvoor gaan doen, wat het mag kosten en de eventuele risico's die het college ziet om de doelstelling te realiseren.

Voor het beoordelen van de vier door ons geselecteerde programma's hebben we een beoordelingskader opgesteld. Dit beoordelingskader is in paragraaf 3.1 beschreven. In de paragrafen 3.2 tot en met 3.5 zijn onze bevindingen per programma opgenomen.

3.1 Beoordelingskader

Het beoordelingskader gaat allereerst in op de wijze waarop we de formulering van het maatschappelijk effect per programma hebben beoordeeld. Vervolgens zijn de toets- en beoordelingspunten voor de doelstellingen, de activiteiten en de kostenoverzichten uiteengezet.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect beschrijft de maatschappelijke gewenste situatie op een bepaald beleidsterrein. Het is wenselijk als daarbij duidelijk wordt aangegeven of deze situatie nog bereikt moet worden of dat de situatie al bestaat en waarbij het doel is om de bestaande situatie te continueren en op het huidige kwaliteitsniveau in stand te houden. Daarnaast is beoordeeld of het maatschappelijk effect helder is geformuleerd en of het maatschappelijk effect relevant is in de betekenis dat het past bij het gehele programma. Een belangrijk aandachtspunt is verder dat het maatschappelijk effect op een logische wijze is uitgewerkt in de gepresenteerde subprogramma's.

Doelstellingen

Om kaderstellen vooraf en controle tussentijds en achteraf mogelijk te maken, dient het maatschappelijke effect vertaald te worden naar doelstellingen bij voorkeur met gekwantificeerde indicatoren. Per doelstelling is beoordeeld of de gemeente inzichtelijk heeft gemaakt of er sprake is van een continuering van de bestaande situatie of een verandering. Tevens is beoordeeld of er sprake is van een effectdoelstelling of een prestatiedoelstelling. Omdat een effectdoelstelling antwoord geeft op eerste W-vraag

‘Wat willen we bereiken?’ en een prestatiedoelstelling op de tweede W-vraag ‘Wat gaan we ervoor doen?’, prefereert de rekenkamer het opstellen van effectdoelstellingen. Eerst moet duidelijk zijn wat de gemeente wil bereiken, alvorens wordt bepaald wat de gemeente daarvoor gaat doen. Tenslotte is nagegaan of de opgestelde indicatoren logisch aansluiten bij de doelstelling. Het is namelijk niet juist dat prestatie-indicatoren een effectdoelstelling meten en andersom.

Om als raad goed te kunnen (bij)sturen is het daarnaast van belang dat de doelstellingen en indicatoren helder, consistent en afrekenbaar zijn geformuleerd. Tevens geven dergelijke doelstellingen het college de mogelijkheid zich achteraf eenduidig te verantwoorden over de voortgang van de begrotingsuitvoering. Voor de beoordeling van de doelstellingen en indicatoren hebben we het volgende normenkader gehanteerd:

Tabel 3.1. Normenkader beoordeling Smart-formulering⁹ doelstellingen in de begroting

Norm	Toetsaspect	Toetsaspect
<i>Helder</i>	De doelstelling is gemakkelijk te begrijpen, tekstueel helder en het is duidelijk op welke doelgroep het beleid zich richt	
<i>Consistent</i>	<i>Relevant:</i> De doelstellingen leveren een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijke effect.	<i>Volledig:</i> De activiteiten en indicatoren dekken de doelstelling voldoende af en de doelstelling is zodanig gedefinieerd dat alle belangrijke activiteiten/indicatoren eronder ondervallen.
<i>Afrekenbaar</i>	<i>Meetbaar:</i> Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.	<i>Tijdsgebonden:</i> De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.

Via een cijfer hebben we aangegeven in welke mate de doelstellingen en indicatoren volgens ons oordeel voldoen. De beoordeling loopt van één tot en met vier: 1= voldoet niet, 2 = voldoet overwegend niet, 3 = voldoet overwegend wel en 4 = voldoet volledig.

Een nadere toelichting op de toetspunten is opgenomen in bijlage II.

⁹ Smart staat voor Specifiek, meetbaar, aanvaardbaar, realistisch en tijdgebonden. In dit rapport is dit geconcretiseerd in helder, consistent en afrekenbaar. Hierbij is niet alleen naar de feitelijke formulering van de doelstellingen gekeken, maar ook naar de samenhang met het maatschappelijk effect en de indicatoren/activiteiten.

Activiteiten

Om de doelstellingen te bereiken, levert de gemeente prestaties. Conform het besluit BBV zijn de doelstellingen in het programma's dan ook verder uitgewerkt in activiteiten ("Wat gaan we daarvoor doen?"). Bij het beoordelen van de programma's zijn we nagegaan in hoeverre er zich bij de beschrijving van de activiteiten onduidelijkheden voordoen ten aanzien van de informatievoorziening.

Kosten

* Algemeen

Vanaf 2012 worden in de begroting financiële overzichten *per doelstelling* opgenomen, waarin de baten en lasten, en voor zover van toepassing het verdelvoorstel en de dotaties en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen zijn vermeld (afgerond op tiende van miljoenen euro's).

In deel 4 de *financiële begroting* achter in de begroting zijn de baten en lasten verder gespecificeerd op programmaniveau en daarnaast per programma per doelstelling. De *financiële begroting* per doelstelling geeft inzicht in de baten en lasten per "begrotingsvolgnummer". De bedragen van de begrotingsvolgnummers worden op voordracht van het college door de gemeenteraad vastgesteld.¹⁰

De begrotingsvolgnummers zijn opgebouwd naar producten. Waar mogelijk rekenen diensten in hun administratie apparaatskosten en kapitaallasten toe aan producten (deze toerekening wordt niet uitgevoerd op concernniveau). Indien de kapitaallasten en apparaatskosten niet eenduidig kunnen worden toegerekend aan een product, worden ze als apart begrotingsvolgnummer opgevoerd.¹¹

Vanaf de begroting 2012 zijn in de digitale begroting van de gemeente de financiële overzichten in de programma's "doorklikbaar" gemaakt. Dit betekent dat vanuit het financiële overzicht per doelstelling direct kan worden doorgelinkt naar de gedetailleerde *financiële begroting* in deel 4 van de begroting.

* Beoordelingskader kosten

Bij de beoordeling van de begrote kosten hebben we gebruik van zowel de financiële overzichten in de programma's (inclusief de daar gegeven toelichtingen) als van de *financiële begroting* in deel 4 achter in de begroting. Hierbij hebben we allereerst getoetst of per doelstelling het financiële overzicht in het programma aansluit op deel 4 van de begroting.

Daarnaast is gekeken of er een transparante koppeling aanwezig is tussen de beschreven activiteiten in het programma en de activiteiten geraamd onder de begrotingsvolgnummers in deel 4 van de begroting

¹⁰ De vastgestelde begrotingsposten verschillen sterk in omvang. Op kostenniveau varieert dit van circa enkele tienduizenden euro's tot bijvoorbeeld € 564 miljoen voor de bijstand aan thuiswonende personen jonger dan 65 jaar.

¹¹ Brief 19 december 2013, Directie Middelen en Control, inzake nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p.4)

Verder hebben we getoetst of wordt voldaan het BBV-voorschrift om in een toelichting de opmerkelijke verschillen met de raming van vorig jaar en de geraamde incidentele baten en lasten toe te lichten.¹² Met betrekking tot de apparaatskosten hebben we beoordeeld in hoeverre deze per doelstelling inzichtelijk zijn en of deze aan de producten zijn toegerekend.

3.2 Educatie, jeugd en diversiteit

3.2.1 Maatschappelijk effect

In ieder programma geeft het maatschappelijk effect de gewenste situatie op het desbetreffende beleidsterrein weer. In het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* is het maatschappelijk effect in 2013 als volgt gedefinieerd:

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Het maatschappelijk effect past goed bij het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* en dekt de in het programma opgenomen doelstellingen voldoende af. Het maatschappelijk effect is echter niet duidelijk geformuleerd, omdat gebruik wordt gemaakt van vage begrippen, namelijk volwaardig en verantwoordelijk. Op het hoge niveau van het maatschappelijk effect is dit begrijpelijk, maar in de nadere uitwerking in doelstellingen en indicatoren wordt ook niet duidelijk wanneer een kind volwaardig en verantwoordelijk in de samenleving participeert. Het is tevens onduidelijk of de gemeente met het maatschappelijk effect een toekomstbeeld nastreeft of een al bestaande situatie in stand wil houden. In de ambtelijke reactie van 19 december 2012 is aangegeven, dat het niet altijd mogelijk is om doelstellingen te classificeren naar de twee beleidsrichtingen (veranderen of continueren) aangezien de doelstellingen duurzaam worden geformuleerd. De doelstellingen zijn zodanig geformuleerd dat de vergelijkbaarheid tussen verschillende jaren mogelijk is.¹³ De rekenkamer heeft hiervoor begrip maar vindt het wel van belang dat via de indicatoren de beleidsrichting (veranderen of continueren) helder wordt.

3.2.2 Doelstellingen

Het maatschappelijk effect van het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* is in 2013 uitgewerkt in vijf doelstellingen en zestien indicatoren. In onderstaande tabel is voor iedere doelstelling weergegeven of uit de doelstelling zelf blijkt of de gemeente streeft naar een verandering of een continuering; het een effect- of prestatiedoelstelling betreft en of de opgestelde indicatoren aansluiten op de doelstelling. De afzonderlijke beoordeling van de indicatoren is terug te vinden in bijlage IIa.

¹² Artikel 19b en 19c van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

¹³ Brief 19 december 2013, Directie Middelen en Control, inzake nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p. 2).

Tabel 3.2. Analyse doelstellingen en indicatoren programma Educatie, jeugd en diversiteit

Doelstellingen	Richting beleid: Veranderen (V) Continueren (C) Onduidelijk (O)	Effect (E) Prestatie (P)	Totaal Aantal Indica- toren	Aantal effect- Indica- toren	Aantal prestatie- Indica- toren
1. De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen	O	E	4	4	0
2. De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	O	E	1	1	0
3. Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	O	P/E	8	2	6
4. Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	V	E	3	2	1
5. Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheek.	O	P	0	0	0
Totaal	Veranderen: 1 Onduidelijk: 4	E: 3/P: 1 P/E: 1	16	9	7

Uit bovenstaande tabel komt naar voren dat het voor de meeste doelstellingen onduidelijk is of de gemeente een verandering of continuering nastreeft. Alleen bij *Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe* is de beoogde verandering meteen duidelijk. Deze doelstelling is als enige opgesteld als een tussendoel, terwijl de andere doelstellingen de gewenste eindsituatie beschrijven. Uit deze beschrijvingen van de eindsituatie blijkt echter niet of zij al bestaat of nog bereikt moet worden. Zoals in de ambtelijke reactie op de nota van bevindingen is vermeld, heeft de gemeente er voor gekozen om de doelstellingen duurzaam te formuleren. Hierdoor zijn de streefwaarden of beleidsrichting (veranderen of continueren) niet in de formulering van de doelstelling opgenomen. De rekenkamer vindt het van belang dat dit wel naar voren komt in de indicatoren.

Drie van de vijf doelstellingen zijn opgesteld als effectdoelstelling. Eén doelstelling bevat zowel effect als prestatie-elementen. De indicatoren sluiten verder grotendeels aan op de doelstellingen. Alleen bij de vierde doelstelling is één van de indicatoren opgesteld als een prestatie-indicator, terwijl het een effectdoelstelling betreft.

3.2.3 Helder, consistent en afrekenbaar

De doelstellingen en indicatoren uit het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* zijn voor 2011, 2012 en 2013 tevens beoordeeld op de mate waarin zij helder, consistent en afrekenbaar zijn geformuleerd.

Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat in 2011 het programma anders is opgezet dan in 2012 en 2013. In 2011 bestaat zij namelijk uit vier subprogramma's: *Educatie, Jeugd, Diversiteit* en *Bibliotheek* en bevat het programma tien doelstellingen, waarbij voor het subprogramma *Bibliotheek* geen doelstelling is opgesteld. In 2012 en 2013 bestaat het programma daarentegen uit vijf subparagrafen met opzichzelfstaande doelstellingen. Voor het voormalige subprogramma *Educatie* zijn twee doelstellingen opgesteld; voor *Jeugd, Diversiteit* en *Bibliotheek* elk één. Deze doelstellingen zijn tussen 2012 en 2013 niet gewijzigd. In 2013 is wel één indicator toegevoegd, te weten *Aantal kwetsbare huishoudens begeleid door de teams*.

Helder

Allereerst hebben wij beoordeeld of de doelstellingen van het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* helder zijn geformuleerd. Onze bevindingen zijn in onderstaande tabel samengevat.

Tabel 3.3. Beoordeling helderheid geformuleerde doelstellingen programma *Educatie, jeugd en diversiteit* 2011-2013

Doelstellingen	Helder		
	2013	2012	2011 ¹⁴
1. De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen	4	4	
2. De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	4	4	
3. Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	4	4	
4. Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	2	2	
5. Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken.	3	3	
Gemiddelde beoordeling	3,4	3,4	2,6

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

De rekenkamer vindt de doelstellingen grotendeels helder geformuleerd. De doelstelling *Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe* hebben wij daarentegen laag gescoord, omdat er door het ontbreken van de doelgroep vraagtekens ontstaan op wie het beleid omtrent sociale cohesie zich precies richt.

¹⁴ Door de andere opzet en doelstellingen is in de tabellen de kolom voor 2011 op doelstellingsniveau niet ingevuld. Deze doelstellingen hebben wij wel beoordeeld op helder, consistent en afrekenbaar. Deze beoordeling is terug te vinden in bijlage III van dit rapport.

Uit de tabel komt naar voren dat de helderheid ten opzichte van 2011 is verbeterd. De reden is dat in 2012 en 2013 minder gebruik is gemaakt van vage en brede begrippen. Daarnaast zijn de doelstellingen ‘overige educatie’ en ‘overige jeugd’, die weinig inzicht boden in de inhoud, niet meer geformuleerd.

Consistent

In de volgende tabel staan onze bevindingen met betrekking tot de consistentie binnen het programma. In een consistent programma leveren de doelstellingen een duidelijke bijdrage aan het maatschappelijk effect (relevantie). Daarnaast dekken de indicatoren en activiteiten de doelstellingen voldoende af en is de doelstelling dusdanig breed opgesteld dat alle activiteiten eronder vallen (volledig).

Tabel 3.4. Beoordeling mate van relevantie van de doelstellingen en volledigheid binnen het programma *Educatie, jeugd en diversiteit 2011-2013*

Doelstellingen	Relevant			Volledig		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen	4	4		3	3	
2. De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	3	3		2	2	
3. Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	4	4		3	2	
4. Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	3	3		3	3	
5. Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken.	2	2		1	1	
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	3,2	3,2	2,9	2,4	2,2	2,2

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Relevant

De rekenkamer vindt de doelstellingen in 2013 merendeels relevant. Alleen de laatste doelstelling *Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheek* krijgt een lage score. De reden is dat deze doelstelling zich richt op alle Amsterdammers en dus niet goed aansluit op het maatschappelijk effect, dat zich alleen richt op de ontwikkeling van kinderen en jongeren. In de ambtelijke reactie is aangegeven dat er voor gekozen is om deze doelstelling bij dit programma op te nemen omdat ze binnen dit programma het beste past. Deze pragmatische keuze is geen reden geweest om het maatschappelijke effect te verbreden.¹⁵

¹⁵ Brief 19 december 2013, Directie Middelen en Control, inzake de nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p. 2).

Uit de tabel komt naar voren dat de relevantie van de doelstellingen in 2012 en 2013 is verbeterd ten opzichte van 2011. Dit komt vooral omdat de doelstellingen sinds 2012 helderder zijn geformuleerd, waardoor de relatie met het maatschappelijk effect ook duidelijker wordt.

Volledig

De rekenkamer beoordeelt drie van de vijf doelstellingen van het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* als voldoende volledig. De doelstelling *De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen* krijgt echter een lage score. Omdat de stadsdelen de onderwijsgebouwen van het basisonderwijs voor hun rekening nemen, zijn alleen activiteiten en indicatoren opgesteld voor het speciaal en voortgezet onderwijs. Zij dekken echter niet de doelstelling af, omdat deze zich richt op de gehele Amsterdamse jeugd. De doelstelling *Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheek* hebben wij tenslotte een lage score toebedeeld, omdat voor deze doelstelling geen indicator is opgesteld. In de ambtelijke reactie is aangegeven dat er geen indicator is geformuleerd omdat de gemeente er tot nu toe niet in is geslaagd een logische en relevante indicator op te stellen.¹⁶

In 2013 is de volledigheid van de activiteiten en indicatoren licht verbeterd ten opzichte van 2012. De reden hiervoor is het toevoegen van de extra indicator *Aantal kwetsbare huishoudens begeleid door de teams* bij de doelstelling *Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen*, zodat de indicatoren de doelstelling beter afdekken. Ondanks dat het niet in de score is terug te zien, lijkt het er bovendien op dat de activiteiten in 2012 en 2013 een completer beeld schetsen dan in 2011. Dit is mede te danken aan het verdwijnen van de 'overige doelstellingen', aangezien zij alleen de activiteiten beschrijven die nadere toelichting behoeven.

Afrekenbaar

In de volgende tabel staan onze bevindingen met betrekking tot de afrekenbaarheid van de indicatoren samengevat. Een afrekenbare indicator is meetbaar en tijdsgebonden. Bij een meetbare indicator is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en is het effect of de prestatie voor het begrotingsjaar gekwantificeerd. De indicator is tijdsgebonden als er een tijdpad voor vier jaar met jaarlijkse tussendoelen is opgesteld.

Tabel 3.5. Beoordeling afrekenbaarheid indicatoren programma *Educatie, jeugd en diversiteit* 2011-2013.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Meetbaar</i>			<i>Tijdsgebonden</i>		
	<i>2013</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>
1. De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen	4	4		2	2	
2. De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	4	4		1	1	

¹⁶ Idem.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Meetbaar</i>			<i>Tijdsgebonden</i>		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
3. Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	3	2		3	2	
4. Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe	4	4		3	4	
5. Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken.	1	1		1	1	
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	3,2	3,0	2,8	2,0	2,0	2,4

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Meetbaar

In 2013 zijn de indicatoren gemiddeld voldoende meetbaar. Alleen de doelstelling *Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken* is laag gescoord, omdat bij deze doelstelling geen indicatoren zijn opgesteld. De meetbaarheid is de afgelopen jaren bovendien licht gestegen, omdat het effect of de prestatie voor relatief steeds meer indicatoren is gekwantificeerd in het begrotingsjaar. Daarnaast was de nulmeting van twee indicatoren in 2011 pas na het opstellen van de begroting uitgevoerd.

Tijdsgebonden

De indicatoren zijn in de begroting 2013 onvoldoende tijdgebonden. De doelstelling *De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen* is laag gescoord, omdat slechts voor één indicator een tijdpad van vier jaar is opgesteld. Bij de doelstelling *De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen* is voor geen enkele indicator een tijdpad opgesteld. Bij de doelstelling *Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken* ontbreekt de indicator tenslotte helemaal.

De tijdsgebondenheid van de indicatoren was in 2011 groter dan in 2012 en 2013. Het verschil is dat in 2012 en 2013 bij de doelstellingen die niet geheel tijdsgebonden zijn voor relatief minder indicatoren een tijdpad is opgesteld of voor minder jaren tussendoelen zijn ingevuld.

3.2.4 Activiteiten

Om de doelstellingen te bereiken, dient te gemeente activiteiten te ondernemen. Bij de vraag 'Wat gaan we ervoor doen?' worden zij benoemd. In de programma's van de afgelopen drie jaar hebben wij vooruitgang waargenomen in de beschrijving van de activiteiten:

- De structuur van de beschrijving van de activiteiten is vanaf 2012 anders. In 2011 worden aan het begin van het subprogramma telkens de doelstellingen en de bijbehorende indicatoren opgesomd. De activiteiten worden vervolgens per indicator besproken. In 2012 en 2013 worden per doelstelling eerst de indicatoren en vervolgens de activiteiten los van de indicatoren beschreven. Hierdoor wordt de begroting compacter en hoeft er minder teruggebladerd te worden. Daarnaast is de kans kleiner dat overige activiteiten buiten de boot vallen.

- In 2012 en 2013 worden de activiteiten puntsgewijs opgesomd, waarbij indien nodig gebruik is gemaakt van tussenkopjes om de verschillende onderdelen te onderscheiden. In 2011 worden de activiteiten per indicator besproken met behulp van tekstblokken. Het programma is in 2012 en 2013 beter leesbaar, omdat de activiteiten concreter worden benoemd en minder ‘gezocht’ hoeft te worden in de tekst. Het minder uitgebreid bespreken van de activiteiten lijkt daarbij geen nadelig effect te hebben op de informatiewaarde van de begroting.
- In 2012 werd de vraag ‘Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?’ vaak met zowel een ‘inleidende tekst’ als de indicatoren beantwoord. In 2013 staan alleen de indicatoren nog vermeld. Dit bevordert de compact- en overzichtelijkheid van het programma. Voor een buitenstaander was het onderscheid tussen de vraag ‘Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?’ en ‘Wat gaan we ervoor doen?’ namelijk niet altijd goed te maken.

De informatiewaarde van de beschrijving van de activiteiten kan op een aantal punten nog verbeterd worden:

- De activiteiten met betrekking tot het verminderen van lichtcriminele jongeren en schoolveiligheidsteams hebben overlap met het programma *Openbare Orde en Veiligheid*. Dit scheidt verwarring.
- In 2013 wordt bij een groot deel van de indicatoren een uitleg gegeven. De meerwaarde van de uitleg bij de indicatoren is niet evident. Soms worden alleen de streefwaarde voor het begrotingsjaar opnieuw benoemd of zou de uitleg ook bij de beschrijving van de activiteiten passen.

3.2.5 Kosten

De activiteiten en doelstellingen genoemd in het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* zijn grotendeels terug te vinden in de *financiële begroting* aan het eind van de begroting. De doelstellingen zijn letterlijk terug te vinden, maar de activiteiten zijn minder duidelijk vertaald. In de *financiële begroting* zijn op doelstellingsniveau de apparaatkosten en de kapitaalslasten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. In de *financiële begroting* is niet duidelijk gemaakt of de veranderingen in de budgetten ten opzichte van vorig jaar structureel of incidenteel van aard zijn. Dit wordt in 2013 wel bij alle losse doelstellingen in het programmahoofdstuk aangegeven. Tevens worden in het programmahoofdstuk in 2013 per doelstelling de belangrijkste budgetaanpassingen ten opzichte van de begroting 2012 verklaard.

Ten opzichte van de begroting van 2011 is een duidelijke verbetering zichtbaar. In 2011 kwam het aantal doelstellingen en de volgorde van de doelstellingen uit het hoofdstuk niet overeen met de doelstellingen in de *financiële begroting* aan het eind van de begroting. Vanaf 2012 is de volgorde en het aantal doelstellingen dat in het hoofdstuk staat gelijk aan die in het betreffende overzicht. Ook de activiteiten worden vanaf 2012 duidelijker vertaald de *financiële begroting* achter in de begroting.

3.3 Verkeer en infrastructuur

3.3.1 Maatschappelijk effect

In de begroting 2013 is voor het programma *Verkeer en infrastructuur* het volgende maatschappelijk effect opgenomen:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Het maatschappelijk effect is helder geformuleerd en past voor een groot deel bij het programma *Verkeer en infrastructuur*. Het is echter ook breed geformuleerd. *Veilig verplaatsen* heeft ook betrekking op het programma *Openbare orde en veiligheid*. Ook een *schone stad* past niet alleen bij het programma *Verkeer en infrastructuur*, maar bijvoorbeeld ook bij het programma *Milieu en water*. In de ambtelijke reactie is aangegeven, dat het vanwege de complexiteit van het takenpakket van de gemeente niet altijd mogelijk is om de maatschappelijke effecten strikt van elkaar te scheiden. Daarom kiest de gemeente voor een pragmatische benadering waarbij het mogelijk is dat er overlap is.

3.3.2 Doelstellingen

Het maatschappelijk effect dient vertaald te worden naar doelstellingen met gekwantificeerde indicatoren, zodat de raad vooraf kaders kan stellen en tussentijds en achteraf kan controleren. In 2013 is het maatschappelijk effect voor het programma *Verkeer en infrastructuur* in zes doelstellingen en twaalf indicatoren uitgewerkt. Hieronder wordt beoordeeld in hoeverre uit de doelstelling blijkt wat de gemeente wil bereiken, of er sprake is van een effect- of prestatiedoelstelling en tenslotte of de indicatoren aansluiten op de doelstellingen. De bevindingen zijn samengevat in onderstaande tabel. De afzonderlijke beoordeling van de indicatoren is terug te vinden in bijlage IIb van dit rapport.

Tabel 3.6. Analyse doelstellingen en indicatoren programma *Verkeer en infrastructuur*

Doelstellingen	Richting beleid: Veranderen (V) Continueren (C) Onduidelijk (O)	Effect (E) Prestatie (P)	Totaal Aantal Indica- toren	Aantal effect- Indica- toren	Aantal prestatie- Indica- toren
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	V	E	1	1	0
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	O	E	2	2	0
3. Amsterdam is bereikbaar	O	E	1	1	0
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	O	E	4	4	0
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	V	E	3	3	0
6. Amsterdam is schoon en heel	O	E	1	1	0
Totaal	Veranderen: 2 Onduidelijk: 4	E: 6	12	12	0

Uit de tabel blijkt dat bij de meeste doelstellingen onduidelijk is of de gemeente een verandering of continuering beoogt. In 2013 zijn alle doelstellingen geformuleerd als effectdoelstellingen. De indicatoren sluiten daarop aan, aangezien zij allemaal als een effectindicator zijn opgesteld.

Slechts bij twee doelstellingen is duidelijk dat de gemeente een verandering nastreeft. De twee doelstellingen *Minder ernstige verkeersslachtoffers* en *Betere luchtkwaliteit in Amsterdam* zijn namelijk opgesteld als tussendoel, terwijl de andere doelstellingen meer de gewenste eindsituatie beschrijven. Omdat de indicatoren niet zijn ingevuld en de activiteiten niet voldoende duidelijkheid geven, blijft het bij een doelstelling, *Goede mobiliteit in Amsterdam* onduidelijk wat de gemeente daarmee wil bereiken: veranderen of continueren.

3.3.3 Helder, consistent, afrekenbaar

Wij hebben voor 2013, 2012 en 2011 beoordeeld in welke mate de doelstellingen uit het programma *Verkeer en infrastructuur* helder, consistent en afrekenbaar zijn. Deze drie programma's verschillen echter van elkaar in opzet. In plaats van één maatschappelijk effect dat in 2013 en 2012 wordt nagestreefd, worden er in 2011 drie verschillende maatschappelijke effecten nagestreefd. Voor ieder maatschappelijk effect zijn twee subprogramma's opgesteld, wat een totaal van zes subprogramma's maakt. Daardoor is het programma in 2011 uitgebreider. Zo zijn in 2011 tien doelstellingen opgesteld tegenover zes in 2012 en 2013.

Helder

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen samengevat voor de helderheid van de formulering van de doelstellingen.

Tabel 3.7. Beoordeling helderheid geformuleerde doelstellingen programma *Verkeer en infrastructuur* 2011- 2013

Doelstellingen	Helder		
	2013	2012	2011 ¹⁷
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	4	4	
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	2	2	
3. Amsterdam is bereikbaar	4	4	
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	3	3	
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	4	4	
6. Amsterdam is schoon en heel	3	3	
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	3,3	3,3	3,5

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

¹⁷ Door de andere opzet en doelstellingen is in de tabellen de kolom voor 2011 op doelstellingsniveau niet ingevuld. Deze doelstellingen hebben wij wel beoordeeld op helder, consistent en afrekenbaar. Deze beoordeling is terug te vinden in bijlage IIb van dit rapport.

Het grootste gedeelte van de doelstellingen is helder. De doelstelling *Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig* heeft een lage score behaald, omdat niet duidelijk is wat er wordt bedoeld met het begrip *sociaal veilig*. In de uitwerking wordt duidelijk dat het gaat om het veiligheidsgevoel van reizigers in het openbaar vervoer en beoordelingen over de kwaliteit van taxi's. Ook de doelstelling *Goede mobiliteit in Amsterdam en Amsterdam is schoon en heel* behalen niet de hoogste score, omdat ze erg breed is geformuleerd.

Uit de tabel blijkt dat de formuleringen van de doelstellingen in de begroting van 2013 en 2012 gemiddeld minder helder zijn dan in 2011. De reden hiervoor is dat de doelstellingen in 2011 minder veelomvattend zijn geformuleerd. Aangezien de doelstellingen in 2012 en 2013 exact overeenkomen, hebben de doelstellingen in beide jaren dezelfde scores.

Consistent

In de volgende tabel zijn onze bevindingen met betrekking tot de consistentie binnen het programma *Verkeer en infrastructuur* terug te vinden. Een consistent programma is relevant en volledig. Een relevante doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het beoogde maatschappelijke effect. Bij volledigheid is gekeken of de activiteiten en indicatoren de doelstelling voldoende dekken. Daarnaast is gekeken of de doelstelling dusdanig breed is opgesteld dat alle activiteiten eronder vallen.

Tabel 3.8. *Beoordeling mate van relevantie en volledigheid van de geformuleerde doelstellingen programma Verkeer in infrastructuur 2011-2013*

Doelstellingen	Relevant			Volledig		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	4	4		4	4	
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	4	4		4	4	
3. Amsterdam is bereikbaar	4	4		2	2	
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	4	4		4	3	
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	3	3		4	4	
6. Amsterdam is schoon en heel	2	2		2	2	
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	3,5	3,5	3,8	3,3	3,1	2,8

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is

Relevant

De doelstellingen zijn grotendeels relevant. De doelstelling *Amsterdam is schoon en heel* scoort relatief laag omdat een schone en hele stad niet perse past bij het programma *Verkeer en infrastructuur*. Ten opzichte van 2011 is de relevantie van de doelstellingen van het programma *Verkeer en infrastructuur* afgenomen. Dit komt omdat er in 2012 en 2013 meer vage begrippen in de doelstellingen zijn opgenomen zoals 'sociaal veilig' en doelstellingen die ook passen bij andere programma's zoals *Amsterdam is schoon en heel*.

Omdat de helderheid is afgenomen is ook de relatie met het maatschappelijk effect afgenomen. Aangezien de doelstellingen in 2012 en 2013 exact overeenkomen, hebben de doelstellingen op relevantie in beide jaren dezelfde scores.

Volledig

De doelstellingen beoordelen wij gemiddeld voldoende volledig. De doelstellingen *Amsterdam is bereikbaar* en *Amsterdam is schoon en heel* zijn laag beoordeeld, omdat de indicatoren de doelstelling niet geheel meten. Ondanks dat het om dezelfde doelstellingen gaat, zijn de indicatoren en activiteiten vollediger zodat de score in 2013 hoger is dan in 2012. Ten opzichte van 2011 is de volledigheid ver vooruit gegaan, omdat de uitwerking van de doelstellingen in indicatoren en activiteiten steeds beter is.

Afrekenbaar

In de volgende tabel staan onze bevindingen met betrekking tot de afrekenbaarheid van de indicatoren samengevat. Een afrekenbare indicator is meetbaar en tijdsgebonden. Bij een meetbare indicator is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en is het effect of de prestatie voor het begrotingsjaar gekwantificeerd. De indicator is tijdsgebonden als er een tijdpad voor vier jaar met jaarlijkse tussendoelen is opgesteld.

Tabel 3.9. Beoordeling afrekenbaarheid indicatoren programma Verkeer en infrastructuur. 2011-2013.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Meetbaar</i>			<i>Tijdsgebonden</i>		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	4	4		4	4	
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	2	2		2	2	
3. Amsterdam is bereikbaar	4	3		4	1	
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	3	3		1	2	
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	3	1		1	1	
6. Amsterdam is schoon en heel	4	3		2	2	
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	3,3	2,6	2,2	2,3	2,0	1,6

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Meetbaar

De meetbaarheid van de doelstellingen zijn over het algemeen voldoende. Bij bijna alle doelstelling is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en is het effect gekwantificeerd. Bij *Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig* is niet bij iedere indicator een kwantitatieve nulmeting opgenomen, zodat deze doelstelling een lage score heeft gekregen.

Ten opzichte van 2012 en 2011 is de meetbaarheid toegenomen. Dit komt omdat er in 2013 in ieder geval bij elke doelstelling een indicator is met een kwantitatieve nulmeting. Tevens is voor vaker ingevuld wat het effect of de prestatie is voor dat begrotingsjaar.

Tijdsgebonden

De tijdgebondenheid van de doelstelling scoort gemiddeld een 2,3. In 2013 ontbreken bij twee doelstellingen de tussendoelen volledig en bij twee doelstellingen ontbreken de tussendoelen bij een deel van de indicatoren. Bij alle doelstellingen in 2013 loopt het tijdspad tot en met 2016.

Ten opzichte van voorgaande jaren is de tijdgebonden toegenomen. Dit komt omdat de tussendoelen voor de komende jaren vaker zijn ingevuld dan in de jaren daarvoor. Ook kwam het in 2013 niet voor dat er slechts één tussendoel was ingevuld.

3.3.4 Activiteiten

In 2013 en 2012 staan per doelstelling alle activiteiten opgesomd, zonder dat die nader worden toegelicht. Ten opzichte van 2011, waar de activiteiten in losse teksten worden benoemd en nader worden uitgelegd, is dit een verbetering omdat de beschrijvingen beter leesbaar zijn geworden omdat ze korter zijn en minder (overbodige) details bevatten. Activiteiten zijn dusdanig duidelijk, dat een nadere uitleg niet nodig is.

Opvallend is dat er maar enkele activiteiten zijn die in alle jaren terugkomen, over het algemeen wisselen de activiteiten per jaar. Uit enkele activiteiten blijkt dat de ambitie is verminderd zoals bij *De openbare verlichting wordt minder geïnspecteerd, de inzet op buurtschouwen en inspecties wordt gehalveerd* en *Verwijdering graffiti alleen bij gemelde schokkende teksten en afbeeldingen*, terwijl dit niet past bij het geformuleerde maatschappelijk effect of de doelstelling. Daarnaast blijkt dat door de jaren heen de ambities verminderen. Zo worden in 2012 75% van de parkeerautomaten voorzien van touchscreen, terwijl dit in 2013 is bijgesteld naar 60%. Onduidelijk is of de raad is geïnformeerd over het bijgestelde doel.

3.3.5 Kosten

Bij ons onderzoek bleek dat de kosten van de activiteiten genoemd in het programma *Verkeer en infrastructuur* niet als zodanig zijn terug te vinden in deel 4 de *financiële begroting* van de begroting. De activiteiten in het programma zijn beleidsmatig beschreven, terwijl de kosten in de *financiële begroting* meer beheersmatig zijn gerubriceerd. Een helder koppeling van beleid en kosten ontbreekt daardoor. In de *financiële begroting* is niet aangegeven welk deel van de kostenbudgetten structureel en welk deel incidenteel is. In de toelichting op financieel overzicht in het programma zelf is over het algemeen wel aangegeven welke budgetwijzigingen structureel dan wel incidenteel van aard zijn.

Ten opzichte van de begroting van 2011 is wel een duidelijke verbetering zichtbaar. In 2011 zijn de baten en lasten in de *financiële begroting* van de begroting niet gerubriceerd naar doelstellingen. Vanaf 2012 is dit wel het geval. Vanaf 2012 is derhalve duidelijk wat de budgetten zijn per te onderscheiden doelstelling in het programma *Verkeer en infrastructuur*.

Het mobiliteitsfonds maakt onderdeel uit van het hoofdstuk *Verkeer en infrastructuur*. Een deel van de activiteiten worden bekostigd uit het mobiliteitsfonds en worden in

een afzonderlijke paragraaf in de begroting inzichtelijk gemaakt. Doordat het financieel overzicht van het mobiliteitsfonds nog gebruik maakt van de indeling van de programmabegroting 2011 is er geen aansluiting met de begroting 2013. Door de andere indeling in het mobiliteitsfonds zijn daarom niet alle activiteiten uit de programmabegroting erin terug te vinden en zijn de bedragen genoemd in de *financiële begroting* achter in de begroting eveneens anders.

3.4 Cultuur en monumenten

3.4.1 Maatschappelijk effect

De gemeente benoemt in ieder programma allereerst welk beoogd effect zij in de samenleving wil behalen. In 2013 is voor het programma *Cultuur en monumenten* het volgende maatschappelijk effect opgenomen:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Het maatschappelijk effect is helder geformuleerd en past voor een groot deel bij het programma *Cultuur en monumenten*. Het is echter ook breed geformuleerd, waardoor er veel verschillende activiteiten onder vallen. Alle drie de effecten die worden nagestreefd, culturele topstad, vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling en talenten ontplooiën, zijn van toepassing op cultuur en monumenten. Wel valt op dat er geen maatschappelijk effect is opgenomen ten aanzien van monumenten. Uit het maatschappelijk effect is niet op te maken of de gemeente een toekomstbeeld nastreeft of een al bestaande situatie wil continueren. De verdere uitwerking van het maatschappelijk effect in doelstellingen moet dit verduidelijken.

3.4.2 Doelstellingen

Het maatschappelijk effect dient vertaald te worden naar doelstellingen met gekwantificeerde indicatoren, zodat de raad vooraf kaders kan stellen en tussentijds en achteraf kan controleren. In 2013 is het maatschappelijk effect voor het programma *Cultuur en monumenten* vertaald in vier doelstellingen en tien indicatoren. Hieronder wordt beoordeeld in hoeverre uit de doelstelling blijkt wat de gemeente wil bereiken, of er sprake is van een effect- of prestatiedoelstelling en tenslotte of de indicatoren aansluiten op de doelstellingen. De bevindingen zijn samengevat in onderstaande tabel. De afzonderlijke beoordeling van de indicatoren is terug te vinden in bijlage IIc van dit rapport.

Tabel 3.10. Analyse doelstellingen en indicatoren Cultuur en monumenten 2013

Doelstellingen	Richting beleid: Veranderen (V) Continueren (C) Onduidelijk (O)	Effect (E) Prestatie (P)	Totaal Aantal Indica- toren	Aantal effect- Indica- toren	Aantal prestatie- Indica- toren
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld	O	P	3	1	2
2. Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultu-reel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed	O	E	5	5	0
3. Een Amsterdams media-beleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	O	P	2	2	0
4. Overige kunst en cultuur	O	-	0	0	0
Totaal	Onduidelijk: 4	E:1 P:2	10	8	2

Uit de tabel blijkt dat bij alle doelstellingen onduidelijk is of de gemeente een verandering of continuering beoogt. In 2013 zijn twee doelstellingen geformuleerd als prestatiedoelstellingen. Alleen de doelstelling *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel erfgoed* is een effectdoelstelling. De indicatoren sluiten niet altijd aan op de doelstellingen. Alleen bij de doelstelling *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel erfgoed* wordt de effectdoelstelling enkel uitgewerkt in effectindicatoren. Bij de overige doelstellingen meten effectindicatoren (deels) de prestatiedoelstelling. Eén doelstelling, *Overige kunst en cultuur*, kan niet beoordeeld worden omdat deze niet is uitgewerkt in indicatoren.

3.4.3 Helder, consistent en afrekenbaar

Vervolgens hebben wij beoordeeld in welke mate de doelstellingen uit het programma *Cultuur en monumenten* in de begroting 2011, 2012 en 2013 helder, consistent en afrekenbaar zijn. Deze drie begrotingen verschillen echter van elkaar, elk jaar zijn er andere doelstellingen geformuleerd, waardoor de programma's niet volledig vergelijkbaar zijn. Uit de ambtelijke reactie blijkt dat de derde doelstelling, *Kunstenplan*, is ontstaan door meerdere doelstellingen samen te voegen.¹⁸ Met de samenvoeging heeft de gemeente geanticipeerd op de vaststelling van het Kunstenplan 2013-2016. Doordat het kunstenplan ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet was vastgesteld, is deze doelstelling in de begroting 2013 niet nader ingevuld. Het kunstenplan is op 8 november 2012, met wijzigingen, vastgesteld. Uit de ambtelijke reactie blijkt dat de financiële gevolgen van het vastgestelde Kunstenplan bij de 4-maandsrapportage zal worden verwerkt. De rekenkamer kan zich hierin vinden maar vindt het wel van belang dat bij de indicatoren streefwaarden worden ontwikkeld nu het Kunstenplan is vastgesteld.

Helder

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen samengevat voor de helderheid van de formulering van de doelstellingen en de afrekenbaarheid van de indicatoren. Onderstaande tabel vat de bevindingen samen.

Tabel 3.11. Beoordeling helderheid van de geformuleerde doelstellingen binnen het programma *Cultuur en monumenten 2011-2013*

Doelstellingen	Helder		
	2013	2012	2011 ¹⁹
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld	3		
2. Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed	2		
3. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	3		
4. Overige kunst en cultuur	1		
<i>Gemiddelde beoordeling</i>	2,3	2,7	3,3

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

¹⁸ Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake de nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p.3).

¹⁹ Door de andere opzet en doelstellingen is in de tabellen de kolom voor 2011 en 2012 op doelstellingsniveau niet ingevuld. Deze doelstellingen hebben wij wel beoordeeld op helder, consistent en afrekenbaar. Deze beoordeling is terug te vinden in bijlage IIc van dit rapport.

De helft van de doelstellingen is voldoende helder. Twee doelstellingen hebben een lage score gekregen, omdat niet gelijk duidelijk is wat eronder kan worden verstaan. Ten eerste is de doelstelling *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed* laag beoordeeld, omdat er teveel verschillende doelen worden nagestreefd en het te veelomvattend is. In de jaren 2012 en 2011 werd deze doelstelling nog in twee doelstellingen uitgewerkt. Ten tweede is de doelstelling *Overige kunst en cultuur* erg onduidelijk, omdat alle overige activiteiten daaronder vallen. In de ambtelijke reactie is kenbaar gemaakt dat het voor de gemeente de meest praktische oplossing was om de uiteenlopende activiteiten behorend bij deze doelstelling onder een 'restdoelstelling' op te nemen omdat ze niet passen bij andere doelstellingen.²⁰

Uit de tabel blijkt dat de formuleringen van de doelstellingen in de begroting van 2013 gemiddeld minder helder zijn geformuleerd dan in 2012 en 2011. De verslechtering van de helderheid van de doelstellingen wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de doelstellingen zijn ingedikt. In 2012 en 2011 waren namelijk nog respectievelijk zes en acht doelstellingen opgesteld. Door de samenvoegingen in 2013 zijn de doelstellingen onsamenhangender en vager geworden. Waar bij andere programma's de overige doelstelling is verdwenen, is deze bij cultuur en monumenten bovendien in 2013 nog aanwezig.

Consistent

In de volgende tabel zijn onze bevindingen met betrekking tot de consistentie binnen het programma *Cultuur en monumenten* terug te vinden. Een consistent programma is relevant en volledig. Een relevante doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het beoogde maatschappelijke effect. Bij volledigheid is gekeken of de activiteiten en indicatoren de doelstelling voldoende dekken. Daarnaast is gekeken of de doelstelling dusdanig breed is opgesteld dat alle activiteiten eronder vallen.

Tabel 3.12. Beoordeling mate van relevantie en volledigheid van de geformuleerde doelstellingen programma *Cultuur en monumenten* 2011-2013

Doelstellingen	Relevant			Volledig		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld	4			4		
2. Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed	2			3		

²⁰ De kosten van de kunstraad, het Amsterdamse Fonds voor de Kunst en de apparaatskosten van DMO zijn onder de 'restdoelstelling' gebracht. Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake nota van bevindingen (p. 4).

3. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	4			2		
4. Overige kunst en cultuur	1			1		
Gemiddelde beoordeling	2,8	3,2	3,3	2,5	2,2	2,1

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Relevant

De doelstellingen zijn grotendeels relevant. De doelstelling *Overige kunst en cultuur* scoort laag, omdat onduidelijk is op welke manier deze doelstelling bijdraagt aan het maatschappelijk effect. Ook de doelstelling *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed* scoort lager, omdat deze doelstelling erg breed is geformuleerd.

Ten opzichte van 2012 en 2011 is de relevantie van de doelstellingen van het programma *Cultuur en monumenten* steeds licht afgenomen. Deze afname wordt veroorzaakt door het feit dat de doelstellingen steeds ruimer worden omschreven, zodat de relatie tussen maatschappelijk effect en doelstelling onduidelijker wordt.

Volledig

De doelstellingen in 2013 worden ten aanzien van volledigheid gemiddeld beoordeeld met een 2,5. De doelstelling *Overige kunst en cultuur* is laag beoordeeld, omdat de indicatoren ontbreken. Bij deze doelstelling gaat het enkel om het verlenen van subsidie, maar ook dan kan de gemeente indicatoren opstellen. In de ambtelijke reactie is aangegeven dat er geen indicator is geformuleerd omdat de gemeente er tot nu toe niet in is geslaagd een logische en relevante indicator op te stellen. Ook de doelstelling *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed* scoort laag, omdat de relatie tussen activiteiten en doelstelling niet sterk is.

Ten opzichte van de voorgaande jaren is de volledigheid iets verbeterd. Dit komt omdat de activiteiten steeds meer de indicatoren en doelstellingen dekken.

Afrekenbaar

In de volgende tabel staan onze bevindingen met betrekking tot de afrekenbaarheid van de indicatoren samengevat. Een afrekenbare indicator is meetbaar en tijdsgebonden. Bij een meetbare indicator is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en is het effect of de prestatie voor het begrotingsjaar gekwantificeerd. De indicator is tijdsgebonden als er een tijdspad voor vier jaar met jaarlijkse tussendoelen is opgesteld.

Tabel 3.13. Beoordeling mate van afrekenbaarheid indicatoren programma Cultuur en monumenten 2011-2013.

Doelstellingen	Meetbaar			Tijdsgebonden		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld	2			4		
2. Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed	1			2		
3. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	2			3		
4. Overige kunst en cultuur	1			1		
Gemiddelde beoordeling	1,5	2,7	2,6	2,5	2,3	2,3

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Meetbaar

De meetbaarheid van de doelstellingen is in 2013 onvoldoende. Dit heeft twee belangrijke oorzaken. Ten eerst is er nog steeds een overige doelstelling opgenomen die niet is uitgewerkt in indicatoren, waardoor de doelstelling niet meetbaar is. Daarnaast zijn bij de tweede doelstelling, *Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel erfgoed* ten opzichte van 2012 nieuwe indicatoren opgesteld door de gemeente. Dit houdt echter ook in dat er geen nulmetingen zijn uitgevoerd. Uit de ambtelijke reactie bleek dat deze verandering, ten opzichte van 2012, te maken heeft met het nieuwe Kunstenplan. De indicatoren van de doelstelling *Kunstenplan* zijn gekoppeld aan het nieuwe Kunstenplan 2013-2016 en zijn nog niet nader ingevuld omdat het Kunstenplan nog niet was vastgesteld.

Ten opzichte van voorgaande jaren neemt de meetbaarheid af. Dit wordt met name veroorzaakt door het feit dat er nieuwe indicatoren zijn opgesteld en daarvoor nog geen nulmetingen zijn uitgevoerd.

Tijdsgebonden

De doelstelling in 2013 worden ten aanzien van tijdgebonden gemiddeld beoordeeld met een 2,5. Bij doelstelling drie, over het Amsterdams mediabeleid loopt het tijdspad maar tot en met 2015 en de doelstelling voor het kunstenplan in het geheel niet tijdgebonden is gemaakt.

Ten opzichte van voorgaande jaren blijft de tijdgebondenheid min of meer gelijk. Ook in voorgaande jaren kwam het voor dat het tijdpad maar voor de komende drie jaar was beschreven in plaats van voor de komende vier jaar.

3.4.4 Activiteiten

In 2013 staan de activiteiten, net als in 2012, over het algemeen opgesomd per doelstelling. Slechts bij twee doelstellingen staat in teksten vermeld welke activiteiten worden ondernomen. In 2011 staan alle activiteiten vermeld in de tekst in plaats van in een overzichtelijke opsomming. In sommige gevallen gaat het om activiteiten die een duidelijke relatie hebben met de doelstelling, maar in sommige gevallen is de relatie minder duidelijk. Daarnaast valt op dat er ieder jaar andere activiteiten worden ondernomen om dezelfde doelstelling te bereiken. Zo is er maar een activiteit, *Bureau monumenten begeleidt grootschalige en ingewikkelde restauraties*, die zowel in de begroting van 2011, als 2012 als 2013 terugkomt. Ook blijkt uit sommige activiteiten een bijgestelde ambitie: zo worden er in 2012 1500 adviezen verleend aan de stadsdelen en in 2013 nog maar 1300.

Opvallend is dat er in 2011 bij twee doelstellingen, *Amsterdam is een attractieve stad voor bewoners, bedrijven en bezoekers* en *Diverse kunst en cultuur* geen activiteiten worden genoemd.

3.4.5 Kosten

De activiteiten en doelstellingen van het programma *Cultuur en Monumenten* genoemd in de begroting 2013 zijn niet als zodanig terug te vinden in de *financiële begroting* aan het einde van de begroting. De doelstellingen die in de *financiële begroting* zijn opgenomen, komen namelijk overeen met de doelstellingen uit de begroting van 2012. De activiteiten in het hoofdstuk van de begroting zijn beleidmatig beschreven, terwijl de kosten in de *financiële begroting* meer beheersmatig zijn weergegeven. In de *financiële begroting* zijn bij sommige doelstellingen (uit 2012) de kapitaallasten en apparaatkosten weergegeven, terwijl ze bij andere doelstellingen ontbreken. Bovendien is eveneens niet aangegeven of de veranderingen in kosten structureel of incidenteel van aard zijn. Dit wordt echter bij de meeste doelstellingen wel beschreven in het programmahoofdstuk.

Ten opzichte van de begroting van 2011 is een duidelijke verbetering zichtbaar. In 2011 komt het aantal doelstellingen uit het hoofdstuk niet overeen met het aantal doelstellingen in het de *financiële begroting* achter in de begroting. Vanaf 2012 is dit echter wel het geval. Echter ten opzichte van 2012 is er sprake van een verslechtering aangezien de doelstellingen in het programmahoofdstuk dat jaar wel overeen kwamen met de doelstellingen in de *financiële begroting*.

3.5 Milieu en water

3.5.1 Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect geeft de gewenste situatie op het desbetreffende beleids-terrein weer. In 2013 luidt het maatschappelijk effect bij het programma *Milieu en water*:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

De rekenkamer vindt het maatschappelijk effect gemakkelijk te begrijpen, maar te breed opgesteld voor het programma *Milieu en water*. Een *gezonde stad* kan bijvoorbeeld ook betrekking hebben op de gezondheidszorg. Daarnaast wordt *Amsterdam is een geliefde plek om te wonen* niet alleen bewerkstelligd door *Milieu en water*. Hieraan dragen vele aspecten bij, die terug te vinden zijn in de verschillende programma's van de begroting. In de reactie op de ambtelijke nota geeft de gemeente aan dat vanwege de samenhang van het gemeentelijk takenpakket het niet te voorkomen is dat maatschappelijke effecten van verschillende programma's elkaar soms raken of deels overlappen. Een pragmatische benadering is in de ogen van de gemeente te prefereren ten aanzien van de overlappende maatschappelijke effecten.²¹ Uit het maatschappelijk effect zelf blijkt bovendien niet of het een toekomstbeeld is dat de gemeente nastreeft of een al bestaande situatie die zij wil continueren. De verdere uitwerking van het maatschappelijk effect in doelstellingen, indicatoren en activiteiten zal dit moeten verduidelijken.

3.5.2 Doelstellingen

Het maatschappelijk effect van het programma *Milieu en water* is in 2013 uitgewerkt in vijf doelstellingen en zevenentwintig indicatoren. Voor elke doelstelling hebben wij beoordeeld of uit de doelstelling zelf blijkt of de gemeente streeft naar een verandering of het in stand houden van een bestaande situatie. Daarnaast zijn wij nagegaan of het een effect- of prestatiedoelstelling betreft en of de opgestelde indicatoren daarop aansluiten. Onze bevindingen zijn samengevat in de onderstaande tabel. De beoordeling van de afzonderlijke indicatoren is terug te vinden in bijlage IID van dit rapport.

²¹ Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake de nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p.3).

Tabel 3.1.4 Analyse doelstellingen en indicatoren programma Milieu en water 2013.

Doelstellingen	Richting beleid: Veranderen (V) Continueren (C) Onduidelijk (O)	Effect (E) Prestatie (P)	Totaal Aantal Indicatoren	Aantal effect- Indicatoren	Aantal prestatie- Indicatoren
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer.	O	P	6	0	6
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam.	O	E	4	0	4
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk.	O	E	8	4	4
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	O	P	5	1	4
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater.	O	P	4	2	2
<i>Totaal</i>	<i>Onduidelijk: 5</i>	<i>E:2 P:3</i>	<i>27</i>	<i>7</i>	<i>20</i>

Uit de tabel komt naar voren dat ook bij alle doelstellingen onduidelijk is of de gemeente een verandering of continuering beoogt. In 2013 zijn bovendien slechts twee van de vijf doelstellingen uit het programma *Milieu en water* opgesteld als effectdoelstelling. De indicatoren sluiten daarbij slecht aan op de doelstellingen. Alleen bij de eerste doelstelling meten louter prestatie-indicatoren de prestatiedoelstelling. Bij de overige doelstellingen meten prestatie-indicatoren (deels) de effectdoelstelling of effectindicatoren (deels) de prestatiedoelstelling.

3.5.3 Helder, consistent en afrekenbaar

Wij hebben tevens voor de jaren 2011, 2012 en 2013 de doelstellingen uit het programma *Milieu en water* beoordeeld op de mate waarin zij helder, consistent en afrekenbaar zijn. Het programma van 2011 verschilt echter in opzet met de programma's van 2012 en 2013. In 2011 is een onderverdeling gemaakt in vijf subprogramma's, waarbij alleen voor het subprogramma *Milieu* vijf doelstellingen zijn opgenomen. In 2012 en 2013 is voor elk subprogramma één doelstelling opgesteld. Ten opzichte van 2011 is dus grote vooruitgang geboekt, omdat in 2012 en 2013 het gehele programma *Milieu en water* is vertaald in doelstellingen en indicatoren. In 2012 en 2013 zijn de doelstellingen en indicatoren hetzelfde; alleen bij de beschrijving van de activiteiten zijn bij twee doelstellingen wijzigingen aangebracht.

Helder

In de onderstaande tabel zijn allereerst onze bevindingen samengevat voor de helderheid van de formulering en de afrekenbaarheid van de indicatoren.

Tabel 3.15. Beoordeling helderheid geformuleerde doelstellingen programma Milieu en water 2011-2013

Doelstellingen	Helder		
	2013	2012	2011 ²²
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer	3	3	
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	1	1	
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk	4	4	
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater	4	4	
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater	4	4	
Gemiddelde beoordeling	3,2	3,2	2,2

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Het merendeel van de doelstellingen is helder. De doelstelling *Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam* hebben wij laag gescoord, omdat 'vitaal' en 'leefbaar' brede begrippen zijn die op meerdere zaken betrekking kunnen hebben. Pas in de nadere uitleg in de begroting blijkt dat deze doelstelling zich richt op het niet onnodig belasten van het milieu en de omgeving en daarmee samengaande het voldoen aan wettelijke normen voor milieu, bodem en bouw.

Uit de tabel komt naar voren dat de doelstellingen in 2012 en 2013 gemiddeld helderder zijn geformuleerd dan in 2011. De reden is dat er in 2012 en 2013 minder gebruik wordt gemaakt van vage en brede begrippen en de doelgroep beter wordt gespecificeerd. Bovendien komen in tegenstelling tot 2011 geen tekstuele fouten meer voor. Zo mist in 2011 bij de doelstelling *Amsterdam is een toonaangevende duurzame stad, waarbij 2014 Amsterdam in de top 5 van de EU green Capital staat* het woord 'in'.

Consistent

In de volgende tabel zijn onze bevindingen met betrekking tot de consistentie binnen het programma terug te vinden. In een consistent programma zijn de doelstellingen relevant (leveren een duidelijke bijdrage aan het maatschappelijk effect) en volledig (de activiteiten en indicatoren dekken de doelstellingen voldoende af en de doelstellingen zijn dusdanig breed opgesteld dat alle activiteiten eronder vallen).

²² Door de andere opzet en doelstellingen is in de tabellen de kolom voor 2011 op doelstellingsniveau niet ingevuld. Deze doelstellingen hebben wij wel beoordeeld op helder, consistent en afrekenbaar. Deze beoordeling is terug te vinden in bijlage IId van dit rapport.

Tabel 3.16. Beoordeling mate van relevantie van de doelstellingen en volledigheid binnen het programma Milieu en water 2011-2013

Doelstellingen	Relevant			Volledig		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer	4	4		3	4	4
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	4	4		2	2	2
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk	2	2		3	3	4
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater	4	4		2	2	2
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater	4	4		4	4	4
Gemiddelde beoordeling	3,6	3,6	3,4	2,8	3,0	3,2

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Relevant

De rekenkamer vindt de doelstellingen grotendeels relevant. De doelstelling *Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk* hebben wij een lage score toegekend, omdat het toegankelijk houden van waterwegen zich niet alleen richt op een duurzame, gezonde stad. Ten opzichte van 2011 is de relevantie iets toegenomen. Dit is te danken aan de grotere helderheid van de doelstellingen in 2012 en 2013, waardoor de relatie met het maatschappelijk effect duidelijker is geworden.

Volledig

De doelstellingen beoordelen wij gemiddeld voldoende volledig. De doelstelling *Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam* hebben wij laag gescoord, omdat de indicatoren de doelstelling niet geheel meten. Daarbij ontbreekt *duurzaam inkopen* bij de activiteiten, terwijl hiervoor wel een indicator is opgesteld. Uit de ambtelijke reactie blijkt dat de lasten van duurzaam inkopen onder alle programma's in de begroting worden verantwoord. Omdat de gemeente de ambitie het beste vindt passen bij dit programma, is ervoor gekozen om het in deze doelstelling te verwerken.²³

De doelstelling *Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater* heeft een lage score behaald, omdat de activiteiten niet alleen gericht zijn op afvalwater, maar ook op hemel- en grondwater.

In de afgelopen drie jaar hebben wij een lichte daling in de volledigheid waargenomen. Hierin is geen duidelijk patroon te ontdekken. Het verschil tussen 2012 en 2013 is in ieder geval te wijten aan het summierder beschrijven van de activiteiten bij doelstelling *Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer*, waardoor het inzicht in de activiteiten vermindert.

²³ Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake de nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p. 4).

Afrekenbaar

In de volgende tabel staan onze bevindingen met betrekking tot de afrekenbaarheid van de indicatoren samengevat. Een afrekenbare indicator is meetbaar en tijdsgebonden. Bij een meetbare indicator is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en is het effect of de prestatie voor het begrotingsjaar gekwantificeerd. De indicator is tijdsgebonden als er een tijdspad voor vier jaar met jaarlijkse tussendoelen is opgesteld.

Tabel 3.17. Beoordeling afrekenbaarheid indicatoren programma Milieu en water 2011-2013.

Doelstellingen	Meetbaar			Tijdsgebonden		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer	4	4		4	4	
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam	4	4		4	4	
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk	4	4		4	4	
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater	4	4		4	4	
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater	4	4		4	4	
Gemiddelde beoordeling	4	4	1,66	4	4	2

* score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is.

Meetbaar

De rekenkamer is van mening dat in 2012 en 2013 elke indicator in het programma *Milieu en water* geheel meetbaar is, omdat voor alle indicatoren een kwantitatieve nulmeting is opgenomen en het effect of de prestatie in het begrotingsjaar is gekwantificeerd.

Ten opzichte van 2011 is bij het programma *Milieu en water* grote vooruitgang geboekt. Ten eerste ontbrak in 2011 voor veel indicatoren de (waarde bij de) nulmeting of er werd aangegeven dat de nulmeting voor later in het jaar gepland stond. Ten tweede was in 2011 voor het merendeel van de indicatoren het effect of de prestatie niet gekwantificeerd, maar werd gebruik gemaakt van kwalitatieve beschrijvingen van het beleid.

Tijdsgebonden

De rekenkamer beoordeelt het programma *Milieu en water* in 2012 en 2013 geheel tijdsgebonden, omdat voor alle indicatoren een tijdspad voor vier jaar is opgesteld met tussendoelen. Ten opzichte van 2011 is de tijdsgebondenheid van het programma sterk verbeterd. In 2011 werd bij veel doelstellingen met het woord 'idem' verwezen naar de kwalitatieve beschrijvingen voor het begrotingsjaar 2011, zodat geen sprake is van een tijdspad.

3.5.4 Activiteiten

Om de opgestelde doelstellingen te bereiken, onderneemt de gemeente bepaalde activiteiten. In het programma *Milieu en water* is de beschrijving van deze activiteiten de afgelopen drie jaar op een aantal punten verbeterd. Ten eerste zijn de activiteiten in 2012 en 2013 over het algemeen op de juiste plaats in het programma terug te vinden.

In 2011 werden de activiteiten namelijk niet alleen onder de vraag 'Wat gaan we ervoor doen?' geplaatst, maar ook bij de indicatoren door kwalitatieve beschrijvingen van het beleid in plaats van kwantitatieve streefwaarden in te vullen. Daarbij werden zelfs activiteiten genoemd, die niet onder de vraag 'Wat gaan we ervoor doen?' aan bod kwamen. In 2012 en 2013 zijn echter bij de indicatoren alleen kwantitatieve streefwaarden ingevuld. Ten tweede worden in 2012 en 2013 de activiteiten puntsgewijs opgesomd, terwijl in 2011 meer gebruik werd gemaakt van tekstblokken. Door de puntsgewijze opsommingen komen de activiteiten beter naar voren, omdat minder 'gezocht' hoeft te worden in de tekst. De activiteiten zijn hierdoor wel minder uitgebreid beschreven, maar dit lijkt over het algemeen geen probleem te vormen voor de informatiewaarde.

Naast deze vorderingen hebben wij ook een aantal verbeterpunten waargenomen:

- De activiteiten zijn grotendeels kwalitatief beschreven. Een aantal maal worden ook kwantitatieve streefwaarden genoemd die geen beleidprestaties maar effecten betreffen. Omdat de desbetreffende effecten al bij de indicatoren zijn gekwantificeerd, is dit dubbelop.
- In 2012 en 2013 passeren bij de tweede doelstelling *Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam* vele activiteiten de revue, waarbij de verschillende subonderdelen minder goed te onderscheiden zijn dan in 2011. De verschillende subonderdelen kwamen in 2011 in de vijf doelstellingen van het subprogramma Milieu namelijk beter naar voren dan in de overkoepelende doelstelling in 2012 en 2013. Met name met betrekking tot *leefbaarheid* en *bodem* is sprake van informatieverlies ten opzichte van 2011, omdat zij onder de overkoepelende doelstelling erg summier zijn beschreven.
- Soms zijn de activiteiten al beschreven bij de vraag 'Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?'. Dit gebeurt in 2012 en 2013 bij de doelstelling *Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk*.

3.5.5 Kosten

De doelstellingen genoemd in het programma *Milieu en water* in 2013 zijn één op één terug te vinden in de *financiële begroting*. Echter de activiteiten genoemd in het programmahoofdstuk worden minder eenduidig vertaald in de *financiële begroting*. Sommige activiteiten zijn te herleiden, terwijl andere volledig lijken te ontbreken. In de *financiële begroting* in deel 4 van de begroting laten verder geen apparaatkosten zien, wel worden de kapitaallasten inzichtelijk gemaakt. Zowel in de *financiële begroting* als in het programmahoofdstuk *Milieu en water* wordt niet aangegeven of de veranderingen structureel of incidenteel van aard zijn. Wel wordt, indien nodig, in het programma 2013 aangegeven wat de belangrijkste veranderingen zijn ten opzichte van de begroting van 2012.

Ten opzichte van 2011 is er sprake van een verbetering. In 2011 kwamen de doelstellingen in het programmahoofdstuk niet overeen met de doelstelling in de *financiële begroting*. Daarnaast werden de activiteiten niet goed vertaald. Vanaf 2012 is duidelijk wat de budgetten zijn per te onderscheiden doelstelling in het programma *Milieu en water*.

3.6 Conclusie

De maatschappelijke effecten zijn ruim geformuleerd, vaak wordt er gebruik gemaakt van brede, vage begrippen zoals *volwaardig en verantwoord participeren* en *een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling*. Bij alle vier de maatschappelijke effecten is niet direct duidelijk of de gemeente een bepaalde situatie nastreeft of dat een bestaande situatie kon wordt gecontinueerd. De bij het maatschappelijk effect vermelde doelstellingen en indicatoren moeten duidelijk maken welke beleidsrichting de gemeente nastreeft.

Daarnaast bleek dat meeste maatschappelijke effecten elementen bevatten die ook bij andere programma's passen zoals *een schone stad* bij het programma *Verkeer en infrastructuur*. Een *schone stad* zou echter ook passen binnen het programma *Milieu en water*. Ook *Amsterdam is een geliefde plek om te wonen*, beslaat meer dan alleen het programma *Milieu en water* en zou bijvoorbeeld ook passen bij het programma *Stedelijke ontwikkeling*.

3.6.1 Doelstellingen

Uit de doelstellingen zelf is meestal niet af te leiden of de gemeente streeft naar verandering of dat er sprake is van een voortzetting van een situatie. In veel gevallen blijkt uit de indicatoren dat het gaat om een verandering van het beleids-terrein of continuering van het beleid. Soms geeft ook de indicator daarin geen inzicht. In één geval bleek uit de doelstelling en indicatoren dat de ambities waren afgenomen, dit was het geval bij de doelstelling *Amsterdam is schoon en heel*.

Ten aanzien van de doelstellingen viel verder op dat er zowel prestatie- als effectdoelstellingen in de begroting zijn opgenomen. Alleen het programma *Verkeer en infrastructuur* is volledig vertaald in effectdoelstellingen. Daarnaast viel op dat effectdoelstellingen niet altijd worden gemeten door (enkel) effectindicatoren. De meeste doelstellingen worden gemeten door meerdere indicatoren. Bij sommige doelstellingen is echter maar één indicator opgesteld en in een enkel geval, zoals bij de doelstellingen *Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheek* en *Overige kunst en cultuur*, zijn er zelfs geen indicatoren.

De doelstellingen zijn beoordeeld aan de hand van een beoordelingskader. In tabel 3.14 zijn de gemiddelde scores van de vier onderzochte programma's op de verschillende beoordelingsaspecten opgenomen.

Tabel 3.18. Gemiddelde scores programma's op helderheid, afrekenbaar, relevantie en volledigheid, 2011 tot en met 2013

Aspecten *)	Jaren	Educatie, jeugd en diversiteit	Verkeer en infrastructuur	Cultuur en monumenten	Milieu en water	Gemiddelde totaalscore aspecten
Helder	2013	3,4	3,3	2,3	3,2	3,0
	2012	3,4	3,3	2,7	3,2	3,2
	2011	2,6	3,5	3,3	2,2	2,9
Relevant	2013	3,2	3,5	2,8	3,6	3,3
	2012	3,2	3,5	3,2	3,6	3,4
	2011	2,9	3,8	3,3	3,4	3,4
Volledig	2013	2,4	3,3	2,5	2,8	2,8
	2012	2,2	3,1	2,2	3,0	2,6
	2011	2,2	2,8	2,1	3,2	2,6
Meetbaar	2013	3,2	3,3	1,5	4,0	3,0
	2012	3	2,6	2,7	4,0	3,0
	2011	2,8	2,2	2,6	1,6	2,3
Tijdsgebonden	2013	2,0	2,3	2,5	4,0	2,7
	2012	2,0	2,0	2,3	4,0	2,6
	2011	2,4	1,6	3,3	2,0	2,3
Gemiddelde totaalscores Programma's	2013	2,8	3,1	2,3	3,5	2,9
	2012	2,8	2,9	2,6	3,6	3,0
	2011	2,6	2,8	2,7	2,5	2,7

* Score loopt van 1 tot en met 4, waarbij 4 de hoogste score is (groen betekent 0,2 of meer verbeterd ten opzichte van 2011, rood betekent 0,2 of meer verslechterd ten opzichte van 2011).

** Bij gemiddelde is niet gecorrigeerd voor verschillen tussen programma's in hoeveelheid doelstellingen.

Uit de tabel blijkt dat de meeste aspecten gemiddeld genomen door de jaren heen zijn verbeterd of gelijk zijn gebleven. De uitzonderingen hierop zijn de aspecten helder en relevant bij *Verkeer en infrastructuur* en de aspecten helder, relevant, meetbaar en tijdsgebonden bij *Cultuur en monumenten*.

Vooral op het aspect meetbaarheid is, met uitzondering van het programma *Cultuur en monumenten*, vooruitgang geboekt. Ten aanzien van de aspecten volledigheid en tijdsgebondenheid valt voor de gemeente nog de meeste winst te behalen.

Ondanks dat de begroting vanaf 2012 van opzet is veranderd is dit niet per definitie ten koste gegaan van de leesbaarheid. Alleen bij de programma's *Verkeer en infrastructuur* en *Cultuur en monumenten* is op meerdere aspecten sprake van een verslechtering. De grootste vooruitgang wordt geboekt van 2011 naar 2012. Aangezien de doelstellingen in de begroting van 2013 bij de programma's *Educatie, jeugd en diversiteit*, *Verkeer en infrastructuur* en *Milieu en water* gelijk zijn gebleven aan die van 2012, doen zich na 2012 minder grote veranderingen voor.

3.6.2 Activiteiten

Het merendeel van de activiteiten is kwantitatief geformuleerd. Door de activiteiten in 2013 en 2012 op te sommen en niet nader uit te leggen, wordt de begroting compacter en leesbaarder. Dit indikken gaat niet ten koste van de informatiewaarde aangezien uitgebreide beschrijvingen niet nodig zijn omdat de activiteiten al voldoende voor zichzelf spreken.

Opvallend is dat de beschrijving van de activiteiten per jaar variëren, zelfs als er sprake is van dezelfde doelstelling door de jaren heen. Er zijn slechts enkele activiteiten die zowel in 2011, 2012 als 2013 worden ingezet om de doelstelling te bereiken. Daarnaast viel op dat er in sommige gevallen sprake was van een vermindering van de ambitie door de jaren heen. De bijstelling van de ambities worden niet altijd expliciet toegelicht in de begrotingsstukken.

3.6.3 Kosten

Opzet van de begroting

In de begroting is per doelstelling een financieel overzicht opgenomen waarin de baten, de lasten, het verdeelvoorstel en de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves gecompriëerd zijn opgenomen. Dit financieel overzicht is voorzien van een korte toelichting. In het financieel overzicht en in de toelichting daarop zijn de bedragen afgerond op (een tiende van) miljoenen euro's. In deel 4 *Financiële begroting* van de begroting is daarnaast een specificatie opgenomen waarin de baten en lasten per doelstelling zijn gespecificeerd op de euro nauwkeurig. In dit overzicht zijn de baten en lasten nader gespecificeerd op begrotingsvolgnummer. Deze volgnummers bevatten posten voor de kapitaallasten, de apparaatskosten, de onttrekkingen en dotaties aan de reserve en de 'activiteitenkosten'.

Vaststelling van de begrotingsbedragen

Het lijkt erop dat de raad bij het vaststellen van de begroting de begrotingsbedragen per programma vaststelt, evenals de afzonderlijke bedragen voor de dotaties en onttrekkingen aan de reserves. De lasten van de programma's variëren van € 61,9 miljoen voor het programma *Openbare ruimte, sport en recreatie* tot € 999,5 miljoen voor het programma *Werk en inkomen*. Het is rekenkamer onduidelijk welke vrijheid het college heeft om binnen de programma's vrij te schuiven tussen de daar opgenomen budgetten voor de doelstellingen en begrotingsvolgnummers (zoals opgenomen in de deel 4 *Financiële begroting* in de begroting).

Op doelstellingsniveau zijn kostenoverzichten grotendeels aanwezig

Op het niveau van doelstellingen sluiten de kostenoverzichten in de programma's in totaliteit aan op de *financiële begroting* achter in de begroting. Dit geldt niet voor het programma *Cultuur en monumenten*. De begrotingsbedragen in de *financiële begroting* hebben nog de oude indeling van de begroting 2012 en sluiten niet aan op de nieuwe doelstellingen in de begroting 2013.

Begrotingsbedragen op activiteitsniveau sluiten veelal niet aan op de activiteiten genoemd in de programma's

Op het niveau van de activiteiten is het verband tussen de in het programma genoemde activiteiten en de in de *financiële begroting* vermelde activiteiten veelal moeilijk vast te stellen. Dit omdat in beide overzichten de activiteiten verschillend zijn beschreven. Een uitzondering hierop is het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* aangezien de activiteiten uit het programmahoofdstuk daar redelijk zijn verwerkt in de *financiële begroting* (deel 4 van de begroting). De gemeente erkent in haar ambtelijke reactie dat de activiteiten en de *financiële begroting* achter in de begroting niet op elkaar aansluiten. Dit komt omdat de *financiële begroting* historisch is geordend naar producten.²⁴ Een goede aansluiting tussen de financiële overzichten in de programma's en de begrotingsbedragen opgenomen in de *financiële begroting* is voor de kaderstelling van de raad van essentieel belang. Dit omdat de - in de *financiële begroting* opgenomen - begrotingsbedragen voor de raad een toetsingskader kunnen zijn voor het beoordelen van de begrotingsuitvoering op activiteitsniveau.

Veranderingen ten opzichte van voorgaande begrotingsjaar

In de *financiële begroting* achter in de begroting worden de rekening en begrotinggegevens van het voorgaande jaar inzichtelijk gemaakt met daarbij de lasten voor de huidige begroting. Ook in het financiële overzicht in de programmahoofdstukken worden de belangrijkste verschillen per doelstelling, per saldo, toegelicht ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar. Dit wordt in en bij alle vier de programma-hoofdstukken consequent gedaan.

Inzicht in kostensoorten en de aard van de begrotingswijzigingen kan worden verbeterd

In de *financiële begroting* achter in de begroting zijn over het algemeen per doelstelling, naast de activiteitenkosten, de kapitaallasten en apparaatlasten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Een toerekening van apparaatskosten en kapitaallasten aan de activiteiten vindt niet plaats. Ook wordt achter in de begroting niet aangegeven of de wijzigingen in de begrote bedragen ten opzichte van vorig jaar structureel of incidenteel van aard zijn. Dit is over het algemeen wel in hoofdlijnen terug te vinden in het programma. Alleen bij het programma *Milieu en water* wordt niet vermeld of het gaat om structurele of incidentele begrotingswijzigingen.

Onze oordelen over de inzichtelijkheid van de kosten in de begroting voor de vier door ons onderzochte programma's worden in de volgende tabel samengevat.

²⁴ Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p. 4).

Tabel 3.19. Conclusie beoordeling kosten van de vier programma's in 2013

Toetsaspecten	Educatie, jeugd en diversiteit	Verkeer en infrastructuur	Cultuur en monumenten	Milieu en water
Aard, volgorde en bedrag van doelstelling in programmahoofdstuk komt overeen met de financiële begroting achterin de begroting	Voldoende	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende
Activiteiten uit het programmahoofdstuk zijn terug te vinden in de financiële begroting achterin de begroting	Matig	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende
Verschil ten opzichte van begroting vorig jaar wordt toegelicht	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Kapitaal- en apparaatkosten zijn afzonderlijk inzichtelijk per activiteit	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende
Aard (incidenteel of structureel) van kosten zijn zichtbaar in het financieel overzicht in het programmahoofdstuk	Voldoende	Voldoende	Matig	Onvoldoende

4 Verwerking moties en amendementen

4.1 Beoordelingskader

De begrotingscyclus bestaat uit meerdere fasen. Ten eerste wordt in het voorjaar voorafgaand aan het daadwerkelijke begrotingsjaar de kaders van de begroting vastgelegd in de zogeheten kadernota. Ten tweede autoriseert de gemeenteraad bij het vaststellen van de begroting de hoofdlijnen van het beleid en de daarvoor beschikbare middelen. Ten derde legt het college met behulp van de 4- en 8-maandsrapportage en de jaarrekening (tussentijds) verantwoording af aan de gemeenteraad, zodat zij kan controleren of de uitvoering van het beleid heeft plaatsgevonden overeenkomstig de begrote bedragen.

De begroting is kortom voor de raad een belangrijk document om kaders te stellen en achteraf de beleidsuitvoering te kunnen beoordelen en zo nodig bij te sturen. Wij onderzoeken daarom in dit hoofdstuk of de moties en amendementen die de gemeenteraad bij de begrotingscyclus heeft aangenomen zijn afgedaan door het college. Daartoe kijken wij naar de moties en amendementen, die bij de behandeling van de jaarrekening 2011, de kadernota 2012, de Raadsdruk begroting 2012, de 4-maandsrapportage 2012 en de kadernota 2013 door de raad zijn aangenomen. In onderstaande tabel is voor elk van deze documenten aangegeven hoeveel moties en amendementen zijn aanvaard. Tevens is aangegeven hoeveel van deze moties en amendementen betrekking hebben op de vier door ons geselecteerde programma's. Enkele moties en amendementen zijn zo geformuleerd dat niet direct duidelijk is onder welk programma de motie of het amendement valt. Wij hebben er in die situaties voor gekozen om de moties en amendementen niet te onderzoeken, tenzij specifiek is aangegeven dat er consequenties zijn voor de door ons onderzochte programma's.

Tabel 4.1. Het aantal aangenomen moties en amendementen

Programma	jaarrekening 2011	kadernota 2012	Raadsdruk begroting 2012	4-maands-rapportage 2012	Kader nota 2013	Totaal
Educatie, jeugd en diversiteit	0	8	5	0	2	15
Verkeer en infrastructuur	0	1	3	0	3	7
Cultuur en monumenten	0	0	0	0	3	3
Milieu en water	0	1	2	0	3	6
Overige programma's	5	16	34	0	26	81
Alle programma's	5	26	44	0	37	112

In de tabel is te zien dat er geen moties en amendementen bij de jaarrekening 2011 en de 4-maandsrapportage zijn aangenomen die betrekking hebben op de vier door ons geselecteerde programma's. Bij de beoordeling van de moties en amendementen per programma zullen wij de jaarrekening 2011 en de 4-maandsrapportage 2012 dan ook achterwege laten.

Om te onderzoeken of de moties en amendementen zijn verwerkt, beoordelen wij deze op twee aspecten. Ten eerste zijn wij nagegaan in hoeverre de moties en amendementen zodanig zijn opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus. Ten tweede onderzoeken wij in hoeverre de moties en amendementen door het college zijn afgedaan. Daarbij is alleen gekeken of de motie door het college is uitgevoerd; de rekenkamer heeft geen inhoudelijke beoordeling gegeven over de kwaliteit van de afdoening. In de volgende tabel is ons beoordelingskader weergegeven.

Tabel 4.2. Beoordelingskader moties/amendementen Kadernota 2012-2013

Opties	Afdoening
1) Gelet op de aard van de motie/het amendement zou deze gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus. Daaronder verstaan wij de volgende documenten: Kadernota, Raadsdruk begroting, 1 ^e wijziging van de begroting, de 4-maandsrapportage, de 8-maandsrapportage en de jaarrekening.	Gelet op de aard van de motie/het amendement is deze in de kadernota, raadsdruk begroting, 1 ^e wijziging van de begroting, 4-maandsrapportage, 8-maandsrapportage of jaarrekening verwerkt of bij de behandeling van deze documenten aan bod gekomen.
2) Gelet op de aard van de motie/ het amendement zou deze geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus.	Het college heeft de motie uitgevoerd.

In de paragrafen 4.2 tot en met 4.5 zijn onze bevindingen over de moties en amendementen per programma weergegeven. In paragraaf 4.6 geven wij op basis van de vier geselecteerde programma's een algemene conclusie over in hoeverre de gemeenteraad invloed uitoefent op de kaderstelling.

4.2 Educatie, jeugd en diversiteit

In deze paragraaf wordt beoordeeld in hoeverre de moties en amendementen die de gemeenteraad heeft aangenomen bij de begrotingscyclus voor het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* zijn verwerkt door het college. Daartoe bekijken wij eerst of de moties en amendementen zodanig zijn opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus en vervolgens of zij door het college zijn afgedaan. De onderstaande tabel vat onze bevindingen samen. De afzonderlijke beoordelingen van de moties zijn terug te vinden in bijlage IIIa.

Tabel 4.3. Verwerking moties en amendementen programma *Educatie, jeugd en diversiteit*

	Aantal moties/ amendementen	Amendementen die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus	
		Totaal	Afgedaan	Totaal	Afgedaan	Totaal	(tijdig) afgedaan
Kadernota 2012	8	0	0	3	3	5	5
Raadsdruk begroting 2012	5	1	1	0	0	4	4
Kadernota 2013	2	1	1	0	0	1	0
Totaal	15	2	2	3	3	10	9

Een derde van de moties en amendementen van het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* zijn zodanig opgesteld dat zij in de begrotingscyclus dienen terug te komen. Zij zijn allemaal afgedaan door het college. Van de moties die geen betrekking hebben op de begroting of de kadernota is er slechts één nog niet afgedaan door het college. Over de uitvoering van deze motie gericht op het verbeteren van de sociale competenties van jongeren (2012-424) zal de commissie Werk, Participatie en Armoede in december 2012 door middel van de Voortgangsbrief Aanpak Jeugdwerkloosheid worden geïnformeerd. De gemeente voert ondertussen al wel drie pilots uit.

4.3 Verkeer en infrastructuur

In deze paragraaf wordt beoordeeld in hoeverre de moties en amendementen die de gemeenteraad voor het programma *Verkeer en infrastructuur* heeft aangenomen door het college zijn afgedaan. In onderstaande tabel is terug te vinden of de moties en amendementen die betrekking hebben op dit programma zodanig worden opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus en of zij door het college zijn afgedaan. De afzonderlijke beoordelingen van de moties zijn terug te vinden in bijlage IIIb.

Tabel 4.4. Verwerking moties en amendementen programma *Verkeer en infrastructuur*

	Aantal moties/ amendementen	Amendementen die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus	
		Totaal	Afgedaan	Totaal	Afgedaan	Totaal	(tijdig) afgedaan
Kadernota 2012	1	1	1	0	0	0	0
Raadsdruk begroting 2012	3	0	0	0	0	3	3
kadernota 2013	3	2	1	0	0	1	1
Totaal	7	3	2	0	0	4	4

Ongeveer de helft van de aangenomen moties en amendementen zijn zo opgesteld dat ze gevolgen hebben voor de begrotingscyclus. Bijna alle moties en amendementen zijn afgedaan door het college. Slechts bij een amendement (2012-495) is het college er niet in geslaagd om het amendement volledig af te doen. Bij dit amendement wordt namelijk verzocht om zowel een voorstel te doen als een bedrag vrij te maken voor het duurzaam illumineren van 50 panden in het kader van 400 jaar grachtengordel. Het college heeft wel het bedrag van €100.000 vrijgemaakt, maar het voorstel ontbreekt. Aangezien dit amendement voor de begroting 2013 moest zijn afgehandeld, is deze motie niet op tijd door het college afgedaan.

4.4 Cultuur en monumenten

In deze paragraaf wordt beoordeeld in hoeverre het college de moties en amendementen die door de gemeenteraad bij de begrotingscyclus zijn aangenomen voor het programma *cultuur en monumenten* zijn verwerkt. In onderstaande tabel is terug te vinden of de moties en amendementen die betrekking hebben op dit programma zodanig worden opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus en of zij door het college zijn afgedaan. De afzonderlijke beoordelingen van de moties zijn terug te vinden in bijlage IIIc.

Tabel 4.5. Verwerking moties en amendementen programma Cultuur en monumenten

	Aantal moties/ amendementen	Amendementen die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus	
		Totaal	Afgedaan	Totaal	Afgedaan	Totaal	(tijdig) afgedaan
kadernota 2012	0	0	0	0	0	0	0
Raadsdruk begroting 2012	0	0	0	0	0	0	0
kadernota 2013	3	1	0	0	0	2	2
Totaal	3	1	0	0	0	2	2

Slechts één amendement (2012-509) dient gevolgen te hebben voor de begrotingscyclus. Het college heeft dit amendement maar gedeeltelijk uitgevoerd, aangezien zij niet met een voorstel en een overgangsregeling is gekomen om de pijlers beeldende kunst en erfgoed in het cultuureducatiebeleid te verankeren, maar daarentegen wel het verzochte bedrag van 400.000 euro voor het voorstel heeft vrijgemaakt. De andere twee moties zijn door het college wel tijdig afgedaan.

4.5 Milieu en water

In deze paragraaf wordt beoordeeld of de moties en amendementen die betrekking hebben op het programma *Milieu en water* door het college zijn afgedaan. In onderstaande tabel is terug te vinden of de moties en amendementen die betrekking hebben op dit programma zodanig worden opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus en of zij door het college zijn afgedaan. De afzonderlijke beoordelingen van de moties zijn terug te vinden in bijlage IIId.

Tabel 4.6. Verwerking moties en amendementen programma *Milieu en water*

	Aantal moties/ amendementen	Amendementen die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus	
		Totaal	Afgedaan	Totaal	Afgedaan	Totaal	(tijdig) afgedaan
kadernota 2012	1	0	0	0	0	1	1
Raadsdruk begroting 2012	2	0	0	0	0	2	0
kadernota 2013	3	1	1	0	0	2	1
Totaal	6	1	1	0	0	5	2

Voor het programma *Milieu en water* is bij de Kadernota 2013 één amendement ingediend die gevolgen heeft voor de begroting 2013. Naar aanleiding van dit amendement is in de Raadsdruk begroting 2013 de besparing op het verwijderen van drijfvuil voor de komende twee jaar daadwerkelijk teruggedraaid door het desbetreffende bedrag te onttrekken uit de reserve “meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf”.

Slechts twee van de vijf moties die geen gevolgen dienen te hebben voor de begrotingscyclus zijn door het college afgedaan. Over de koerswijziging van het Milieucentrum Amsterdam naar de Gezonde Stad (motie 2011-1017) heeft de gemeenteraad de commissie Bouwen, Wonen en Klimaat namelijk in mei 2012 een plan voorgelegd, terwijl dit vóór 1 april diende te gebeuren. Verder is de gemeenteraad ten tijde van ons onderzoek nog niet geïnformeerd door het college over de uitvoering van de moties met betrekking tot een duurzame vrijzone (2011-1057) en extra fonteintjes en tappunten (2012-412).

4.6 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn wij nagegaan in hoeverre de bij de begrotingscyclus aangenomen moties en amendementen zijn uitgevoerd. Hiervoor hebben wij naar de afdoening gekeken van de moties en amendementen die door de raad zijn aangenomen bij de jaarrekening 2011, de kadernota 2012, de Raadsdruk begroting 2012, de 4-maands-rapportage 2012 en de kadernota 2013. Daarbij hebben de moties en amendementen onderverdeeld in drie categorieën, te weten:

- amendementen die een direct gevolg zouden moeten hebben op de bedragen in de begroting;
- moties die betrekking hebben op de documenten van de begrotingscyclus, bijvoorbeeld een verzoek om in de begroting specifieke informatie op te nemen;
- moties die niet direct gevolgen hebben op (de inhoud van) de kadernota of de begroting.

Van al deze moties zijn we nagegaan of het college de moties tijdig heeft afgedaan.

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen voor de door ons geselecteerde programma's samengevat.

Tabel 4.7. Verwerking moties en amendementen vier programma's

Programma	Aantal moties en amendementen	Amendementen die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus		Moties die geen gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus	
		Totaal	Afgedaan	Totaal	Afgedaan	Totaal	(tijdig) afgedaan
Educatie, jeugd en diversiteit	15	2	2	3	3	10	9
Verkeer en infrastructuur	7	3	2	0	0	4	4
Cultuur en monumenten	3	1	0	0	0	2	2
Milieu en water	6	1	1	0	0	5	2
Totaal	31	7	5	3	3	21	17

De tabel laat zien er voor de vier onderzochte programma's in totaal 31 moties en amendementen zijn aangenomen (24 moties en 7 amendementen).

Met een amendement draagt de raad het college op om voor een specifiek doel een bedrag in de begroting op te nemen dan wel bedragen te wijzigen. Het komt voor dat in een amendement tevens het verzoek aan het college wordt gedaan om met nadere voorstellen te komen. We hebben vastgesteld dat het college alle 7 begrotingswijzigingen heeft doorgevoerd. Aan het verzoek om nadere voorstellen te ontwikkelen is in twee gevallen nog niet voldaan. Dit betreffen:

- een uitgewerkt voorstel om in het kader voor 400 jaar grachtengordel 50 panden duurzaam te illumineren;
- een voortstel om de pijlers beeldende kunst en erfgoed in het cultuureducatiebeleid te verankeren.

De 3 moties die betrekking hadden op de begrotingscyclus zijn alle op tijd door het college uitgevoerd. Van de 21 moties die gelet op hun aard geen gevolgen hebben voor de begrotingscyclus zijn er 17 (80%) door het college uitgevoerd.

De afdoening van moties kan overigens per programma sterk verschillen. Bij het programma *Milieu en water* zijn er van de 6 moties en amendementen er 3 (50%) nog niet afgedaan door het college. Bij de andere drie programma's is één motie of amendement nog niet uitgevoerd.

De belangrijkste redenen waarom wij moties en amendementen als niet afgedaan hebben beoordeeld, zijn: 1) het college heeft de raad nog niet over de motie geïnformeerd; 2) het college heeft de gemeenteraad te laat over de motie geïnformeerd en 3) het college heeft het amendement maar ten dele uitgevoerd. Bij ons onderzoek hebben we niet beoordeeld of de moties voldoende kwalitatief zijn uitgevoerd.

5 Conclusie

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk stuurmiddel om ervoor te zorgen dat het college goed omspringt met belastinggeld. Met de begroting legt zij namelijk de kaders vast voor het beleid en de daarvoor beschikbare middelen. De begroting is voor de raad tevens een toetsingskader om te controleren of de uitvoering van het beleid volgens plan verloopt en binnen de begrote bedragen wordt uitgevoerd. De begroting is derhalve zowel voor de kaderstellende als controlerende taak van de gemeenteraad van essentieel belang. Dit betekent dat hoge eisen moeten worden gesteld aan de kwaliteit van de informatie in de begroting.

De raad heeft de afgelopen jaren diverse moties aangenomen die tot doel hadden om de informatiewaarde van de begroting te verbeteren. Dit heeft ertoe geleid dat de begroting sinds 2012 een bondigere opzet heeft gekregen om de leesbaarheid te vergroten. Verder heeft de gemeenteraad het college verzocht om de doelstellingen en indicatoren in 2012 in lijn met het programmakkoord te laten zijn. Bovendien heeft de raad een motie aangenomen, waarin het college wordt opgeroepen om de indicatoren voor alle programma's meetbaar en valideerbaar op te stellen.

Met dit onderzoek heeft de rekenkamer getracht om in kaart te brengen of de informatiewaarde van de begroting sinds 2012 daadwerkelijk is verbeterd. Om tot een goede eindconclusie daarover te komen, geven wij eerst antwoord op de volgende twee deelvragen:

In hoeverre

- 1) Sluit de programmabegroting aan op het programmakkoord?
- 2) Is de informatie opgenomen in de programma's van voldoende kwaliteit?

We zijn daarnaast ook nagegaan of de bij de begrotingscyclus ingediende moties en amendementen zijn verwerkt.

5.1 Aansluiting begroting op het programmakkoord

In het programmakkoord zijn de beleidsambities vastgelegd voor de vierjaarlijkse collegeperiode. Met de begroting volgt de raad de uitvoering van de ambities door het college. Het *Programmakkoord 2010-2014* en de begroting hebben echter niet precies dezelfde (hoofdstuk-)indeling. Hierdoor is het lastig om vast te stellen of alle ambities uit het programmakkoord zijn verwerkt in de begroting. Ambities uit het programmakkoord hebben enerzijds soms betrekking op meerdere programma's in de begroting, terwijl je anderzijds in de programma's ambities terugvindt uit meerdere hoofdstukken van het programmakkoord. Een betere aansluiting tussen het programmakkoord en de begroting vergroot de transparantie tussen beide stukken.

Vanaf 2012 wordt aan het begin van ieder programma van de begroting een opsomming gegeven van de ambities uit het programmakkoord. Voor de vier door ons

geselecteerde programma's blijkt dat 41 (80%) van de 51 ambities zijn vermeld. De opsommingen van de ambities uit het programmakkoord in de programma's van de begroting zijn dus niet volledig. Door de desbetreffende programmakkoordambities aan het begin van het programma op te sommen, is sinds 2012 wel een verbeterslag gemaakt in de aansluiting van de programmabegroting op het programmakkoord.

Om de uitvoering van de ambities door het college echter goed te kunnen monitoren, is het voor de gemeenteraad belangrijk dat de ambities zijn opgenomen in de begroting. In 2013 zijn 15 (29%) van de 51 ambities uit het programmakkoord omgezet in meetbare indicatoren, wat slechts een lichte verbetering is ten opzichte van 2011 (25%). De ambities komen daarnaast regelmatig op een andere wijze terug in de begroting, bijvoorbeeld bij de activiteiten of bij de toelichting op het financiële overzicht. Indien we deze ambities meenemen, dan blijken er in totaal 33 (65%) van de 51 ambities in het programma te zijn verwerkt. In 2012 betrof dit nog 38%. De mate waarin de ambities uit het programmakkoord in de begroting (meetbaar) zijn verwerkt, verschilt overigens sterk per programma.

5.2 Kwaliteit informatiewaarde programma's

De verschillende programma's van de begroting bestaat uit vier verschillende onderdelen: het maatschappelijk effect die vervolgens wordt uitgewerkt in doelstellingen waaraan daarna activiteiten en kosten worden gekoppeld.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect wordt over het algemeen breed geformuleerd waarbij bepaald elementen van het maatschappelijk effect ook van toepassing kunnen zijn op andere programma's. Bovendien blijkt uit het maatschappelijk effect niet of de gemeente een bepaalde situatie nastreeft of dat een bepaalde bestaande situatie moet worden behouden. Dit betekent dat de lezer aan de hand van de doelstellingen en de indicatoren geïnformeerd moet worden over de beleidsrichting (continueren of veranderen) en eventuele streefwaarden.

Doelstellingen

Om kaderstellen vooraf en controle tussentijds en achteraf mogelijk te maken, dient het maatschappelijke effect vertaald te worden naar doelstellingen met - bij voorkeur - gekwantificeerde indicatoren. Per doelstelling hebben we beoordeeld of uit de formulering helder blijkt of de gemeente het beleid wil continueren of dat zij juist een verandering nastreeft. Slechts bij 3 van de 20 doelstellingen is duidelijk aangegeven wat de beleidsrichting is. De 3 doelstellingen, waarin de beleidsrichting is aangegeven betreffen:

- discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe (programma Educatie, jeugd en discriminatie)
- minder ernstige verkeersslachtoffers (programma Verkeer en infrastructuur)
- betere luchtkwaliteit in Amsterdam (programma Verkeer en infrastructuur)

Bij de andere doelstellingen is niet duidelijk aangegeven of de gemeente het beleid op basis van een bepaald kwaliteitsniveau wil continueren of juist een verandering nastreeft. In de ambtelijke reactie is aangegeven dat dit een gevolg is van de keuze om de doelstellingen in de begroting 'duurzaam' te formuleren. Ze beschrijven de situatie die de gemeente gezien haar verantwoordelijkheid wil realiseren.²⁵ Door middel van de gepresenteerde indicatoren (bij de betreffende doelstelling) moet duidelijkheid worden verschaft in hoeverre er intensivering, continuering of afbouw van het beleid wordt nagestreefd.

Verder blijkt dat van de 20 vermelde doelstellingen er 13 te zijn geformuleerd als effectdoelstellingen, 6 als prestatiedoelstellingen en 1 als een combinatie van beide. Alleen bij het programma *Verkeer en infrastructuur* zijn alle 6 doelstellingen geformuleerd in effectdoelstellingen en effectindicatoren. Bij de overige onderzochte programma's zijn zowel effect- als prestatiedoelstellingen opgenomen, waarbij soms prestatie-indicatoren zijn opgenomen bij effectdoelstellingen en omgekeerd. Dit is niet juist. Prestatiedoelstellingen geven aan wat de gemeente gaat doen en niet wat zij wil bereiken. Om de effectiviteit van het beleid te kunnen monitoren is het gewenst om eerst heldere effectdoelstellingen en effectindicatoren te formuleren. Mede aan de hand daarvan kan worden beoordeeld worden of de ingezette maatregelen (prestaties) van de gemeente voldoende effectief zijn. Om de door de gemeente ingezette maatregelen (prestaties) te kunnen monitoren is het gewenst om in aansluiting op de effectdoelstellingen ook prestatiedoelstellingen te formuleren.

Om de informatiewaarde van de geformuleerde doelstellingen vast te stellen, hebben we de doelstellingen systematisch op de volgende aspecten beoordeeld: helderheid, volledigheid, meetbaarheid en tijdgebondenheid. In onderstaande tabel zijn de totaalscore van de vier door ons onderzochte programma's weergegeven.

Tabel 5.1 Conclusie SMART-formuleringen vier onderzochte programma's 2011-2013

Aspecten	Jaren	Educatie, jeugd en diversiteit	Verkeer en infrastructuur	Cultuur en monumenten	Milieu en water
Gemiddelde totaalscores	2013	2,8	3,1	2,3	3,5
(op een schaal van 1 tot 4)	2012	2,8	2,9	2,6	3,6
	2011	2,6	2,8	2,7	2,5

Uit de tabel blijkt dat bij 3 van de 4 programma's de formulering van de doelen en de indicatoren ten opzichte van voorgaande jaren is verbeterd. Dit komt vooral doordat de aspecten meetbaar en tijdgebonden beter zijn ingevuld.

²⁵ Brief 19 december 2012, Directie Middelen en Control, inzake nota van bevindingen informatiewaarde begroting (p.2).

Uit de tabel blijkt ook dat de informatiewaarde van de doelstellingen in het programma *Cultuur en monumenten* ten opzichte van voorgaande jaren is verminderd. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat de gemeente er in 2013 voor heeft gekozen om enkele doelstellingen uit het programma *Cultuur en monumenten* samen te voegen tot de nieuwe doelstelling *Kunstenplan* waarin een koppeling wordt gemaakt met het onlangs vastgestelde *Kunstenplan 2013-2016*. Omdat het *Kunstenplan 2013-2016* ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet gereed was, is deze doelstelling nog niet optimaal ingevuld.

Activiteiten

De weergave van de activiteiten in de programmahoofdstukken is vanaf 2012 gewijzigd. Vanaf 2012 worden de activiteiten niet langer in teksten uiteen gezet, maar volgt er na elke doelstelling een opsomming van de activiteiten. We vinden dat daarvoor de begroting compacter en leesbaarder is geworden.

Hoewel de doelstellingen vanaf 2012 over het algemeen niet meer zijn gewijzigd, met uitzondering van het programma *Cultuur en monumenten*, variëren de vermelde activiteiten door de jaren heen wel. Er zijn slechts enkele activiteiten die zowel in 2011, 2012 als 2013 terug komen. Bij sommige activiteiten wordt ook de omvang van de activiteit vermeld. Dit kan een indicatie zijn voor het benodigde kostenbudget. Zo kwam het bij het programma *Cultuur en monumenten* voor dat er in 2012 1500 adviezen voor de stadsdelen worden begroot. In 2013 is dit bijgesteld naar 1300.

Kosten

Op het niveau van doelstellingen sluiten de kostenoverzichten in de programma's in totaliteit aan op de *financiële begroting* achter in de begroting. Dit geldt niet voor het programma *Cultuur en monumenten*. De begrotingsbedragen in de *financiële begroting* sluit nog aan bij de oude indeling van de begroting en is niet aangepast aan de nieuwe doelstellingen in de begroting 2013. Ten aanzien van het activiteitsniveau is de aansluiting slecht. De meeste activiteiten die in het programmahoofdstuk worden genoemd zijn niet terug te vinden in de *financiële begroting* achter in de begroting. De enige uitzondering hierop is het programma *Educatie, jeugd en diversiteit* aangezien de activiteiten uit het hoofdstuk daar redelijk zijn verwerkt in de *financiële begroting*.

Een goede aansluiting tussen het kostenoverzicht in de programma's en de begrotingsbedragen opgenomen in de *financiële begroting* is voor de kaderstelling van de raad van essentieel belang. De op de volgnummers verantwoordende begrotingsbedragen bieden de raad een basis om de begrotingsuitvoering ook op activiteitsniveau te monitoren en zo nodig vragen te stellen aan het college over de kosteneffectiviteit van de begrotingsuitvoering.

Bij de financiële overzichten in de vier onderzochte programma's worden de belangrijkste verschillen per doelstelling (per saldo) ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar toegelicht. Ook wordt daarbij veelal aangegeven of het om structurele of

om incidentele wijzigingen gaat. Alleen bij het programma *Milieu en water* is dit niet het geval.

In de *financiële begroting* achter in de begroting de kapitaallasten en apparaatlasten veelal onder een post verantwoord. Dit betekent dat er in de begroting geen toerekening van de apparaatskosten en kapitaallasten aan de activiteiten plaatsvindt. Voor het maken van bestuurlijke keuzes is deze toerekening soms wel van belang.

5.3 Verwerking moties en amendementen door het college

Bij de jaarrekening 2011, de kadernota 2012, de Raadsdruk begroting 2012, de 4-maandsrapportage 2012 en de kadernota 2013 zijn voor de vier door ons onderzochte programma's 7 amendementen en 24 moties aangenomen.

Bij alle zeven amendementen zijn de begrotingswijzigingen doorgevoerd. Soms verzoekt de raad in een amendement echter ook om nadere voorstellen te doen. Hieraan is in twee gevallen niet voldaan, namelijk bij een voorstel om in het kader van 400 jaar grachtengordel vijftig panden duurzaam te illumineren en een voorstel om de pijlers beeldende kunst en erfgoed in het cultuureducatiebeleid te verankeren aangezien dit beleid pas in 2013 uitgewerkt wordt.

Drie moties zouden daarnaast gevolgen moeten hebben voor de begrotingscyclus. Zij zijn alledrie door het college afgedaan. Van de 21 moties die niet zodanig zijn opgesteld, zijn er 17 (80%) door het college uitgevoerd. De afdoening van moties verschilt wel per programma. Bij het programma *Milieu en water* zijn er van de 6 moties en amendementen 3 (50%) niet of te laat door het college afgedaan. Bij de andere drie programma's betreft dit één motie of amendement.

De belangrijkste redenen waarom wij moties en amendementen als niet afgedaan hebben beoordeeld, zijn: 1) het college heeft de raad nog niet over de motie geïnformeerd; 2) het college heeft de gemeenteraad te laat over de motie geïnformeerd en 3) het college heeft het amendement maar ten dele uitgevoerd. Bij ons onderzoek hebben we overigens niet beoordeeld of de moties voldoende kwalitatief zijn uitgevoerd.

Geraadpleegde documenten

Organisatie	Document
Gemeente Amsterdam	Programmakkoord 2010-2014. Kiezen voor de stad. Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (2004) Begroting 2011 1 ^{ste} begrotingswijziging 2011 Kadernota 2012 Raadsdruk begroting 2012 4maandsrapportage 2012 8maandsrapportage 2012 Kadernota 2013 Raadsdruk begroting 2013 Motie nummer 457, 5 november 2010 Motie nummer 713, 14 januari 2010. Motie nummer 672, 31 augustus 2011 Moties ingediend bij de jaarrekening 2011, de kadernota 2012, de begrotingsbehandeling 2012, de viermaandsrapportage 2012, de kadernota 2013 Handleiding meetbare doelstellingen, 2005 (intranet Concern financiën) Circulaire begroting 2013 (intranet Concern financiën)
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en VNG	Raad laat je gelden! Wegwijzer begrotingscyclus 2005. Respons & Vernieuwingsimpuls Dualisme en lokale democratie. Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
Rekenkamer Amsterdam	Meetbaarheid gemeten. Beoordeling jaarplan 2007 (2006)
Tijdschriftartikelen	Bogt, H. ter, Helder, J., van & Kolk, B. van der (2012). Haagse bluf bij ambities over programmabegroting, <i>TPC</i> , pp. 4-9 Borderwijk, P. & Klaassen, H. (2012). Het BBV in de praktijk, <i>TPC</i> , pp.17-21 Thiel, S. van (2009). Prestatiemeting in de publieke sector, <i>Overheidsmanagement</i> , 1, pp. 20-23 Zessen, T. van (2011). Naar effectieve control, <i>B&G</i> , september/oktober, pp. 8-11

Bijlage I. Aansluiting op het programakkoord

In hoofdstuk 2 hebben wij onderzocht in hoeverre de begroting aansluit op het programakkoord. In deze bijlage is voor de vier geselecteerde programma's de beoordeling van de afzonderlijke ambities terug te vinden. In de tabellen staat ten eerste de ambitie uit het programakkoord genoemd. Ten tweede geven wij aan of de programakkoordambitie staat genoemd in de opsomming aan het begin van de programmabegroting. Ten derde zijn wij voor de begroting 2013, begroting 2012 en de begroting 2013 nagegaan of de ambities zijn verwerkt in de begroting. Daarbij hebben wij vijf opties onderscheiden:

- 1) De ambities zijn *meetbaar* gemaakt met behulp van indicatoren. Hierbij is gekeken of de ambitie is voorzien van een indicator. Er is niet zoals in hoofdstuk drie nagegaan of er een nulmeting is uitgevoerd en of het effect/de prestatie is gekwantificeerd.
- 2) De ambities zijn *gedeeltelijk meetbaar* gemaakt met behulp van indicatoren. Een ambitie is gedeeltelijk meetbaar wanneer bijvoorbeeld niet voor alle doelgroepen waarop de ambitie is gericht een indicator is opgenomen.
- 3) De ambities zijn *op een andere wijze* in de begroting opgenomen. Dit betekent dat de ambitie is verwoord onder de activiteiten, in de toelichting op het kostenoverzicht of anderszins.
- 4) De ambities zijn *gedeeltelijk op andere wijze* opgenomen. De ambitie is gedeeltelijk vermeld bij de activiteiten, in de toelichting op het kostenoverzicht of anderszins. In die situatie komt één of meerdere elementen van de ambitie niet terug in de begroting, bijvoorbeeld de realisatie van P+R-plekken, zonder vermelding dat dit in de omgeving van de ring A10 moet zijn.
- 5) De ambities zijn *niet verwerkt*.

Indien de ambitie op een andere wijze in de begroting is verwerkt, is aangegeven bij welk onderdeel de ambities terugkomt. Daarnaast hebben wij andere bijzonderheden in de tabel gemeld, bijvoorbeeld als de ambitie in een ander programma is verwerkt.

Voor de gemeenteraad is het voor monitoren van de uitvoering van de programakkoordambities belangrijk dat de ambities meetbaar zijn gemaakt in de begroting. Door middel van een kleurenaanduiding is in één oogopslag te zien in hoeverre de verschillende ambities hieraan voldoen. De kleurenaanduiding is als een stoplicht:

Groen	De ambitie is meetbaar gemaakt in de begroting
Oranje	De ambitie is gedeeltelijk meetbaar gemaakt in de begroting of is op een andere wijze verwerkt.
Rood	Niet verwerkt

Bijlage Ia. Ambities *Educatie, jeugd en diversiteit*

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
1. Kinderen en jongeren gaan naar goede, aantrekkelijke scholen met goede leraren.	Ja	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Basisschoolleerlingen: indicator; voortgezet onderwijs: activiteiten.	Gedeeltelijk meetbaar. Toelichting: Basisschoolleerlingen: indicator; voortgezet onderwijs: activiteiten.	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Basisschoolleerlingen: indicator; voortgezet onderwijs: activiteiten.
2. Ouders zijn partners van de school en actief betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind.	Ja	Op andere wijze: activiteiten	Niet verwerkt	Niet verwerkt
3. Jongeren lopen stage en krijgen loopbaanbegeleiding.	Ja	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Bij programma <i>Werk en Inkomen</i> , doelstelling 2.2. <i>Meer jongeren gaan terug naar school of aan het werk.</i>	Niet verwerkt	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Bij programma <i>Werk en Inkomen</i> , doelstelling 2 <i>Meer jongeren terug naar school of aan het werk</i> ; programma <i>Bestuur en Concern</i> , doelstelling 3 <i>Uitvoeren en/of ondersteuning van activiteiten die beogen de organisatie van het concern Amsterdam te verbeteren (of die beogen het bestuurlijk stelsel te versterken)</i> ; hoofdstuk 7.7 <i>Personeel en organisatie</i>

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
4. Taalachterstand bij jonge kinderen moet voorkomen worden.	Ja	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar
5. Schooluitval wordt verder aangepakt. Idealiter verlaat niemand de school zonder startkwalificatie/ Jongeren behalen minimaal een start-/beroepskwalificatie.	Ja	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar
6. Scholen worden gecontroleerd op hun verzuimbeleid- en registratie. Leerlingen krijgen lik-op-stuk aanpak bij ongeoorloofd verzuim.	Ja	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Als prioriteit Bureau Leerplicht Plus
7. Samen leren, samen opgroeien.	Nee	Op andere wijze: activiteiten	Gedeeltelijk op andere wijze: onder activiteiten Toelichting: spreiding middelbare scholen	Gedeeltelijk op andere wijze: als prioriteit Toelichting: spreiding en kwaliteit voortgezet onderwijs/mbo
8. Goede kwaliteit van onderwijsgebouwen	Nee (Het is niet duidelijk of in de begroting met <i>Kinderen volgen onderwijs in een veilige omgeving</i> deze ambitie wordt bedoeld)	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
9 Versterking van de keten van jeugdbeleid, jeugdhulp en jeugdzorg	Ja	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: Toelichting: Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?	Gedeeltelijk op andere wijze: als activiteit Toelichting Systeem in Beeld/ Beweging: meer eenvoudig
10. Het jeugdbeleid wordt doelmatiger en efficiënter gemaakt. De nadruk ligt op een preventieve en laagdrempelige aanpak en een goede aansluiting tussen vrijwillige en gedwongen jeugdzorg. Een integrale benadering van de problemen in de domeinen gezin en onderwijs en in de buurt staat centraal, met als uitgangspunt het versterken van de eigen kracht.	Ja	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: Toelichting: Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken?	Gedeeltelijk op andere wijze: Toelichting: Activiteiten; effectiever/ efficiënter maken
11. Vroegtijdige signalering van Multiprobleemgezinnen (MPG)	Ja, alleen in 2012	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar
12. Specifieke aandacht meisjes	Nee	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Bij doelstelling 4.4: <i>Minder discriminatie en meer sociale cohesie</i>	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Bij doelstelling 4.4: <i>Minder discriminatie en meer sociale cohesie</i>	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken? Bij subprogramma <i>Diversiteit</i> .

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
13. Basispakket Jeugd. Onder het regulier pakket vallen huiswerkbegeleiding, sport en talentontwikkeling; onder een Pluspakket een mentor, gesprekken, acht-tot-acht-aanpak.	Nee	<p>Op andere wijze: activiteiten</p> <p>Toelichting: Bij mutaties wordt genoemd dat lokale trajectbegeleiding en mentoraten en schoolmaatschappelijk werk niet in begroting 2013 zijn opgenomen door vervallen prioriteit Risicjongeren.</p> <p>Een naschools sportaanbod is alleen bij programma <i>Openbare ruimte, groen, sport en recreatie</i> omgezet in een indicator. Dit omvat maar een klein deel van de ambitie.</p>	<p>Op andere wijze: activiteiten</p> <p>Toelichting: Pluspakketten lijkt te zijn verwerkt in prioriteit Risicjongeren. Dit is voor een buitenstaander echter niet duidelijk.</p> <p>Een naschools sportaanbod is alleen bij programma <i>Openbare ruimte, groen, sport en recreatie</i> omgezet in een indicator. Dit omvat maar een klein deel van de ambitie.</p>	<p>Op andere wijze: activiteiten</p> <p>Toelichting: Pluspakket deels bij onderwijs.</p> <p>Naschools sportaanbod is in indicator omgezet bij zowel het subprogramma <i>Jeugd</i> als het programma <i>Openbare ruimte, groen, sport en recreatie</i>. Dit omvat maar een klein deel van de ambitie.</p>
14. Sleutelrol voor Ouder Kind Centra	Nee	<p>Niet verwerkt</p> <p>Toelichting: Taak stadsdelen</p>	<p>Niet verwerkt</p> <p>Toelichting: Taak stadsdelen</p>	<p>Niet verwerkt</p> <p>Toelichting: De sleutelrol van de OKC wordt niet beschreven. Wel wordt o.a. aangegeven dat zij gedecentraliseerd worden naar de stadsdelen.</p>
15. Wachtlijsten kinderopvang	Nee	<p>Niet verwerkt</p>	<p>Op andere wijze: activiteiten</p>	<p>Niet verwerkt</p>

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
16. Veiligheid in de buurt en op school is een prioriteit. (Bij hoofdstuk <i>Veiligheid</i>)	Nee (In Begroting 2012 wel deels: <i>Kinderen volgen onderwijs in een veilige omgeving</i>)	Meetbaar Toelichting: Veiligheid buurt ook bij programma's <i>Openbare Orde en Veiligheid en Stedelijke Ontwikkeling</i>	Meetbaar Toelichting: Veiligheid buurt ook bij programma's <i>Openbare Orde en Veiligheid en Stedelijke Ontwikkeling</i>	Meetbaar Toelichting: Veiligheid buurt ook bij programma's <i>Openbare Orde en Veiligheid en Stedelijke Ontwikkeling</i>
17. Een diverse stad functioneert alleen wanneer alle burgers in vrijheid mee kunnen doen. Diversiteit gaat daarom hand met emancipatie en participatie. Oude en nieuwe Amsterdammers, waaronder homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders voelen zich thuis in de stad. De bestrijding van discriminatie en hate crimes is hierbij essentieel	Ja, in 2012. In 2013 zijn ambitie 17 en 18 samengevoegd tot <i>De portefeuilles Educatie, Jeugdzaken en Diversiteit bevorderen gezamenlijk actief burgerschap</i>	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar
18. Het versterken van het sociaaleconomische weefsel in de stad. De doelstellingen van de Subsidieregeling Integratie, Participatie en Sociale Cohesie worden scherper, zodat	Ja, alleen in 2012. In 2013 zijn ambitie 17 en 18 samengevoegd tot <i>De portefeuilles Educatie, Jeugdzaken en Diversiteit</i>	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
gesubsidieerde organisaties hun activiteiten nog meer in het teken van resultaten voor de hele stad plaatsen	<i>bevorderen gezamenlijk actief burgerschap</i>			
19. Herdenking afschaffing slavernij	Ja, alleen in 2012	Op andere wijze: prioriteit	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: activiteiten
20. Diversiteitdoelstelling gemeentelijk personeelbeleid	Nee	Op andere wijze: Toelichting: Hoofdstuk 7.10.6+Tabel diversiteit gemeente (p. 424)	Op andere wijze: Toelichting: Hoofdstuk 7.6. Personeel en organisatie+tabel diversiteit van medewerkers Amsterdam (p.399)	Op andere wijze: activiteiten

Bijlage Ib. Ambities *Verkeer en infrastructuur*

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
1. Voortzetting aanleg Noord/Zuidlijn	Ja, alleen in 2012	Op andere wijze: activiteiten en kosten	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: activiteiten
2. Voortzetting van het autoluw maken van de stad binnen de ring A10 (exclusief Noord)	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Op andere wijze: activiteiten Toelichting: In het kader van Mobiliteitsaanpak Amsterdam	Vertaling op andere wijze Toelichting: Bij het programma stedelijke ontwikkeling (p.270) wordt het genoemd als doelstelling binnen de structuurvisie maar hier wordt niet nader op ingegaan met een indicator en/of activiteiten.
3. Bevriezen van de huidige parkeertarieven binnen het VGS-gebied	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
4. Investeren in nieuwe P+R plekken in de omgeving van de ring A10	Ja, alleen in 2012	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Een doelstelling is meer P+R plekken in de omgeving van de ring A10 moeten zijn.	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Een doelstelling is meer P+R plekken, maar daarbij is niet aangegeven dat ze in de omgeving van de ring A10 moeten zijn.	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Een doelstelling is meer P+R plekken, maar daarbij is niet aangegeven dat ze in de omgeving van de ring A10 moeten zijn.
5. Streven naar een meer kosten-dekkende exploitatie door verhoging P+R tarieven	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Op andere wijze: doorkijk kosten 2013-2015.	Op andere wijze: reserves bij structurele posterioriteit

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
6. Autodelen wordt verder uitgebreid en gestimuleerd	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
7. Vergunninghouders en wachtlijsters kunnen voor gereduceerd vergunningtarief hun auto buiten de ring parkeren	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
8. Stadsdelen krijgen de mogelijkheid om een bezoekersparkeerkaart in te voeren	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
9. De verkeersveiligheid wordt verbeterd met bijzondere aandacht voor voetgangers en fietsers	Ja, alleen in 2012	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Er is geen aandacht besteed aan de voetgangers en fietsers	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Er is geen aandacht besteed aan de voetgangers en fietsers	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Er is geen aandacht is besteed aan de voetgangers en fietsers
10. Er komt onderzoek naar alternatieven voor vrachtverkeer en een pilot met ruimere venstertijden	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Gedeeltelijk op andere wijze: activiteiten Toelichting: Er is een bestaande maatregel, waarbij wordt gekeken naar verruiming van de venstertijden en bundeling goederenvervoer en voorkeursnet goederenvervoer.	Niet verwerkt
11. Er komt een nieuw stedelijk brommerbeleid	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Op andere wijze: kosten Toelichting: Bij mobiliteitsfonds	Op andere wijze: activiteiten

Programakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
12. Amsterdam blijft fietsstad nummer 1 van Europa	Ja, alleen in 2012	Op andere wijze bij Hoe gaan we het maatschappelijk effect bereiken? Toelichting: In het programma verkeer en infrastructuur wordt bij de doelstelling 'goede mobiliteit in Amsterdam' onder 'hoe gaan we het bereiken' aangegeven dat Amsterdam fietsstad nummer 1 van Europa wil blijven. Indicator ontbreekt.	Op andere wijze: programma Duurzaamheid. Toelichting: Bij het programma duurzaamheid wordt aangegeven dat Amsterdam fietsstad een speerpunt is voor de komende vier jaar.	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Het wordt vertaald als meer fietsers. Bij het programma Duurzaamheid wordt nog als indicator genoemd 'Beoordeling fietsers van Amsterdam als fietsstad' met vreemd genoeg een verwijzing naar het programma Verkeer en infrastructuur (daar ontbreekt het namelijk).
13. Gratis OV voor ouderen, het goedkoper maken van de wegwerpchipkaart (en (een pilot met) fijnmazig OV in wijken buiten de ring worden onderzocht	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Net verwerkt	Niet verwerkt

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
14. De herinrichting van de Weesperstraat conform het masterplan Wibautas	Ja, alleen in 2012	Niet verwerkt	Op andere wijze: activiteiten	Op andere wijze: activiteiten en kosten. Toelichting: Activiteiten: Beheer en onderhoud (Wibautstraat en herinrichting Weesperstraat). De kosten voor herinrichting Wibautas worden inzichtelijk gemaakt bij reserves.
15. Het nieuw ingezette taxibeleid wordt onverkort voortgezet ²⁶	Ja, alleen in 2012	Meetbaar Toelichting: Ook genoemd bij programma <i>Openbare orde en veiligheid</i>	Meetbaar	Meetbaar

²⁶ Bij sommige ambities is het logisch dat nieuw beleid niet in een indicator wordt vertaald (namelijk bij nieuw taxibeleid). Het is namelijk overdreven om daar de voortgang van aan te geven. Dat past meer binnen een activiteit dan een indicator.

Bijlage Ic. Ambities *Cultuur en monumenten*

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
1. Bestaande infrastructuren versterken en ruimte bieden aan kunstonderwijs en nieuw talent	Ja	Niet verwerkt	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Het is slechts gedeeltelijk meetbaar gemaakt omdat het vooral over kunstonderwijs gaat en talentontwikkeling	Niet verwerkt
2. De Amsterdamse instellingen in het Kunstenplan dragen bij aan een aantrekkelijke stad voor bewoners en aan het imago van creatieve zakenstad	Ja	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
3. Subsidieverlening aan culturele instellingen verloopt komende kunstenplanperiode volgens de nieuwe kunstenplansystematiek. De verkenning en de vooruitblik geven richting aan bezuiniging	Ja	Op andere wijze: activiteiten	Niet verwerkt	Niet verwerkt
4. Culturele instellingen worden gestimuleerd om meer eigen inkomsten te genereren.	Ja	Meetbaar Toelichting: Omschreven als cultureel ondernemerschap	Niet verwerkt	Niet verwerkt

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
5. Voortschrijdende planning onderhoud en verbouwing cultureel vastgoed voor twintig jaar	Ja	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: Bij doelstelling twee wordt in een indicator genoemd wat de onderhoudsstaat van het vastgoed is. Er wordt niks gezegd over een planning (p.129)	Op andere wijze: activiteiten	Gedeeltelijk meetbaar Toelichting: De indicator dekt doelstelling maar deels.
6. Een convenant met schoolbesturen en stadsdelen waarbij wordt ingezet op minimaal drie uur kunsteducatie per week voor basisschoolleerlingen, mits het Rijk dat ondersteunt	Ja	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (2 ^{de}) en indicator in de zin van cultuureducatie. Geen opmerking over rijksondersteuning (p.129) Ook genoemd bij activiteiten (p.130)	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (2 ^{de}) en indicator in de zin van talentontwikkeling en cultuureducatie. Geen opmerking over rijksondersteuning (p.109)	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (3a) en indicator in de zin van talentontwikkeling en cultuureducatie. Geen opmerking over rijksondersteuning (p.109)
7. Steun voor instellingen en initiatieven met een wijkoverschrijdend kunst- en culturaanbod	Ja	Niet verwerkt	Meetbaar	Niet verwerkt
8. Meer culturele vrijplaatsen in de openbare ruimte	Ja	Niet verwerkt	Op andere wijze Toelichting: Bij doelstelling drie wordt vermeld dat er een onderzoek komt naar culturele vrijplaatsen (p.110)	Op andere wijze Toelichting: Genoemd in doelstelling drie, maar indicator ontbreekt (p.196)

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
9. Investeren in talentontwikkeling en vernieuwing	Ja	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (2) en indicatoren in de zin van talentontwikkeling en cultuureducatie. (p.129)	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (2) en indicatoren in de zin van talentontwikkeling en cultuureducatie. (p.109)	Meetbaar Toelichting: Meetbaar gemaakt via doelstelling (2) en indicatoren in de zin van talentontwikkeling en cultuureducatie. (p.192)
10. Intensiever contact met opleiding en vakscholen; verkennen nieuwe samenwerkingsmogelijkheden	Ja	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
11. Continuëren broedplaatsenbeleid, stimuleren ruimte voor jonge kunstenaars	Ja	Meetbaar Toelichting: Bij Stedelijke ontwikkeling (doelstelling vier + indicator) p.185	Meetbaar Toelichting: Bij Stedelijke ontwikkeling (doelstelling vier + indicator) p.167	Meetbaar Toelichting: Bij Economie en haven (doelstelling vier + indicator p.233) en bij Stedelijke ontwikkeling (doelstelling vier + indicator p.278)
12. Ingezet erfgoedbeleid voortzetten	Ja	Op andere wijze Toelichting: Genoemd in doelstelling drie, maar indicator ontbreekt (p.128)	Op andere wijze Toelichting: Genoemd in doelstelling drie, maar indicator ontbreekt (p.107)	Op andere wijze Toelichting: Genoemd in doelstelling drie, maar indicator ontbreekt (p.190-191)

Bijlage Id. Ambities *Milieu en water*

Programmakkoordambitie	Wordt de ambitie genoemd in de opsomming van programmakkoordambities aan het begin van het programma?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2013?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2012?	Meetbaar verwerkt in de begroting 2011?
1. De ambities uit <i>Amsterdam Waterstad</i> krijgen een verdere uitwerking (in hoofdstuk <i>Wonen, bouwen en groen</i>)	Nee	Niet verwerkt	Niet verwerkt	Niet verwerkt
2. We ontwikkelen nieuwe technologieën voor afvalscheiding en passen deze toe. De focus ligt op het verder ontwikkelen van duurzame energieproductie, energiedistributie en terugwinnen van grondstoffen.	Ja	Meetbaar	Meetbaar	Op andere wijze: activiteiten
3. De stad gaat maximaal duurzaam inkopen.	Ja	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar
4. Amsterdam investeert en stimuleert maatregelen voor een schoner milieu.	Nee	Meetbaar	Meetbaar	Meetbaar

Bijlage II. Uitleg beoordeling doelstellingen en indicatoren

In hoofdstuk 3 van het rapport hebben wij de kwaliteit van de informatiewaarde van het maatschappelijk effect, de doelstellingen en indicatoren, de activiteiten en de kosten onderzocht. In Bijlage IIa tot en met IId zijn de beoordelingen van de doelstellingen en de indicatoren voor de vier programma's door ons geselecteerde programma's terug te vinden. Achtereenvolgens komen *Educatie, jeugd en diversiteit* (Bijlage IIa), *Verkeer en infrastructuur* (Bijlage IV), *Cultuur en monumenten* (Bijlage V) en *Milieu en water* (Bijlage VI) aan bod. In deze bijlage zal eerst een korte toelichting worden gegeven op deze beoordelingen.

Per programma worden eerst de maatschappelijke effecten en doelstellingen van de begrotingen 2011, 2012 en 2013 naast elkaar gezet, zodat snel de veranderingen in opzet in de afgelopen jaren zijn waar te nemen. Vervolgens is voor de begroting 2011, 2012 en 2013 afzonderlijk een tabel opgesteld, waarin de informatiewaarde van de doelstellingen en indicatoren is beoordeeld. Daarin is terug te vinden:

- 1) Of de doelstellingen opgesteld zijn als effect of prestatiedoelstellingen
- 2) Of de indicatoren zijn opgesteld als effect of prestatie-indicatoren
- 3) In hoeverre de doelstellingen en indicatoren SMART zijn geformuleerd

Beoordeling SMART-formulering doelstellingen

In hoeverre de doelstellingen SMART zijn geformuleerd, beoordelen wij aan de hand van het onderstaande normenkader.

Tabel II.1 Normenkader SMART-beoordeling doelstellingen

Norm	Toetsaspect	Toetsaspect
<i>Helder</i>	De doelstelling is gemakkelijk te begrijpen, tekstueel helder en het is duidelijk op welke doelgroep het beleid zich richt	
<i>Consistent</i>	<i>Relevant:</i> De doelstellingen leveren een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijke effect.	<i>Volledig:</i> De activiteiten en indicatoren dekken de doelstelling voldoende af en de doelstelling is zodanig gedefinieerd dat alle belangrijke activiteiten/indicatoren eronder ondervallen.
<i>Afrekenbaar</i>	<i>Meetbaar:</i> Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.	<i>Tijdsgebonden:</i> De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.

1) Helder

We beoordelen de doelstelling in enge zin (zonder de bijbehorende indicatoren) op helderheid. Een doelstelling is helder geformuleerd als hij makkelijk leesbaar is (concreet) en het duidelijk is op welke doelgroep de doelstelling van toepassing is (specifiek).

2) Consistent

Het oordeel of een doelstelling consistent is geformuleerd wordt beoordeeld op grond van twee verschillende aspecten:

**Relevant*

Bij de beoordeling op relevantie wordt gelet op of de doelstelling een nadere uitwerking is van het maatschappelijk effect. Relevant betekent dat de doelstellingen die genoemd worden in het programma allen logisch moeten bijdragen aan het bereiken van het maatschappelijk effect.

**Volledig*

Bij volledig wordt nagegaan of de indicator voldoende informatie geeft over de realisatie van de doelstelling. Soms kan één indicator voldoende zijn, soms zijn er meerdere indicatoren nodig. Hetzelfde geldt voor de activiteiten, ook deze moeten volledig zijn en aansluiten bij de indicatoren en de doelstelling.

3) Afrekenbaar

Of een doelstelling afrekenbaar is, wordt beoordeeld op grond van twee verschillende aspecten:

**Meetbaar*

Ten eerste wordt er gekeken of de doelstelling, door middel van indicatoren, meetbaar is. Daarvoor moet een gekwantificeerde nulmeting aanwezig zijn, zodat duidelijk is wat de stand van zaken is op een bepaald moment. Dit biedt de mogelijkheid om te beoordelen wat de effecten zijn van het gevoerde beleid. Om de effecten te kunnen meten, moet het effect of de prestatie tevens in het begrotingsjaar gekwantificeerd zijn.

**Tijdgebonden*

Door tussendoelen te formuleren is het mogelijk om te beoordelen of de voortgang van het beleid volgens planning verloopt. Informatie over de oorzaken waarom de voortgang niet volgens plan verloopt, kan reden zijn om het beleid tussentijds bij te sturen. Omdat de begroting voor vier jaar is opgesteld, moeten de doelstellingen voorzien zijn van een tijdpad van vier jaar.

Via een cijfer hebben we aangegeven in welke mate de doelstellingen en indicatoren volgens ons oordeel aan de toetsaspecten voldoen.

De beoordeling loopt van 1 tot en met 4:

1 = voldoet niet

2 = voldoet overwegend niet

3 = voldoet overwegend wel

4 = voldoet volledig

In de tabellen hebben wij deze score voorzien van een kwalitatieve toelichting. Tevens is de totaalscore per doelstelling en per toetsaspect terug te vinden.

Bijlage IIa. Beoordeling *Programma Educatie, jeugd en diversiteit*

1. Veranderingen maatschappelijk effect en doelstellingen

Maatschappelijk effect

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.	Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.	Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstellingen

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
1.De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen.	1.De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede, aantrekkelijke scholen.	Subprogramma Educatie Kinderen krijgen goede scholing Kinderen genieten onderwijs in geschikte gebouwen Overige educatie
2.De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	2.De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	
3.Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	3.Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
4.Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe.	4.Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe.	Subprogramma Diversiteit: 9. Discriminatie is afgenomen 10.Sociale binding en vertrouwen
5.Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	5.Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	Subprogramma Bibliotheek

2. Beoordeling programma's per jaar

Begroting 2013

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft..</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdspad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1.De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen.	Effect	1.Aantal doelgroep peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie (% bereik doelgroep) 2.Zwakke basisscholen volgens oordeel inspectie	Effect Effect	4. Ja, aantrekkelijk had eventueel weggelaten kunnen worden.	4. Ja, aan optimale ontwikkeling	3. Overwegend ja. De activiteiten dekken de doelstellingen voldoende af. Aan de indicatoren zou nog de kwaliteit van voortgezet onderwijs moeten worden	4. Ja, voor alle indicatoren is een nulmeting opgenomen en voor 2013 zijn streefwaarden	2. Overwegend nee, alleen voor de laatste indicator zijn streefwaarden tot en met 2016 ingevuld. Voor de	3,4

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3.% 23 jarigen dat als leerplichtige VO en of MBO heeft gevolgd met een startkwalificatie	Effect			toegevoegd.	ingevuld.	andere indicatoren is nog geen uitsluitel, hoewel voor de eerste indicator wel een streefwaarde tussen haakjes wordt gegeven.	
		4. Aantal voorschoolplaatsen	Effect						
2.De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	Effect	1. Aantal gebouwen en aandeel gebouwenbestand dat geschikt is voor het onderwijs dat er wordt gegeven.	Effect	4. Ja, de doelstelling is makkelijk leesbaar en doelgroep is duidelijk.	3. Overwegend ja, meer een randvoorwaarde bij doelstelling 1.	2. Overwegend nee, activiteiten/ indicatoren alleen gericht op voortgezet onderwijs. De doelstelling omvat de Amsterdamse jeugd, terwijl basisonderwijs taak stadsdelen is.	4. Ja, er is een kwantitatieve nulmeting en streefwaarden voor 2012. De streefwaarden zijn overigens niet helemaal identiek aan de indicator.	1. Nee, het is nog niet bekend hoeveel gebouwen er na 2013 worden gebouwd/ gerenoveerd.	2,8
3.Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	Prestatie Optimaal ontwikkelen (effect)	1.Aantal gezinnen dat instroomt in de MPG aanpak	Prestatie	4. Ja	4. Ja, aan optimale ontwikkeling	3. Overwegend ja, de activiteiten geven een volledig beeld van de te bereiken doelstelling. Bij de schoolveilig-	3. Overwegend ja, voor alle indicatoren is een nulmeting opgenomen. Voor het	3. Overwegend ja, alleen voor het aantal VO scholen met schoolveiligheidsteams is	3,4

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit:

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		2.Aantal tienermoeders in een traject naar school of werk	Prestatie			heidsteams en licht-criminelen overlap met programma 1, doelstelling 2 (openbare orde en veiligheid; minder jeugdcriminaliteit en overlast). De schoolveiligheidsteams (aanpak verzuim/onveiligheid) kunnen evt. ook onder doelstelling 1 geplaatst worden. Voor talentontwikkeling/ streetcornerwork en kinderopvang mist nog een indicator. De reguliere jeugdzorg is door kwetsbare huishoudens ipv alleen multiprobleemgezinnen verbreed.	aantal scholen met een schoolveiligheidsteams is echter nog geen uitsluitend gegeven.	geen tijdpad opgesteld voor 2013-2016.	
		3.Aantal zwerfjongeren in de maatschappelijke opvang	Prestatie						
		4. Aantal jonge moeders dat ondersteuning krijgt van FIOM	Prestatie						
		5. Aantal VO scholen met een schoolveiligheidsteam	Prestatie						
		6. Aantal lichtcriminele jongeren	Effect						
		7. First offenders	Effect						
		8. Aantal kwetsbare huishoudens begeleid door de teams	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal om volwaardig en verantwoordelijk te kunnen participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
4.Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe.	Effect	1.Percentage ervaren discriminatie in Amsterdam	Effect	2. Overwegend nee, de doelstelling is makkelijk leesbaar. De doelgroep wordt niet genoemd. Het is zodoende niet duidelijk of het beleid mbt sociale cohesie zich naast verschillende groepen in de samenleving zich ook richt op individualisering.	3. Overwegend ja, de relatie tussen meer sociale cohesie en een diverse, tolerante samenleving is niet waterdicht. Het kan juist ook leiden tot meer eenheid.	3. Overwegend ja, de activiteiten voor het herdenken van de slavernij missen. Voor burgerschap beter nog indicatoren opstellen naast gesubsidieerde activiteiten, want dit geeft niet aan of er daadwerkelijk sprake is van meer sociale cohesie.	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarden opgenomen	3. Overwegend ja, bij de eerste twee indicatoren zijn in de jaren 2013-2015 streefwaarden gekoppeld aan de indicatoren. Voor 2016 zijn geen streefwaarden ingevuld	3,0
		2. Percentage ervaren discriminatie op grond van seksuele geaardheid Mannen Vrouwen	Effect						
		3. Aantal gesubsidieerde activiteiten (vanuit de SIP subsidies) gericht op integratie, participatie en sociale cohesie	Prestatie						
5.Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	Prestatie	Geen	Nvt	3. Overwegend ja, de faciliteit bibliotheek loopt niet helemaal lekker. De doelgroep is wel duidelijk, ondanks dat deze niet overeenkomt met het maatschappelijk effect.	2. Overwegend nee, de doelstelling is breder, ontwikkeling niet alleen gericht op jeugd.	1. Nee, de enige activiteit is het verlenen van subsidie aan uitvoerder Openbare Bibliotheek Amsterdam, die zelf weer activiteiten ontplooit. Er zijn geen indicatoren opgenomen.	1. Nee, er is geen indicator en zodoende geen kwantitatieve nulmeting/streefwaarden opgenomen.	1. Nee, er is geen indicator en zodoende een tijdpad opgesteld.	1,6
Gemiddelde score				3,4	3,2	2,4	3,2	2,0	2,8

Begroting 2012

Maatschappelijk effect Programma Educatie & jeugd en diversiteit:

Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede, aantrekkelijke scholen.	Effect	1. Aantal doelgroepteuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie (% bereik doelgroep) 2. Zwakke basisscholen volgens oordeel inspectie 3. % 23 jarigen dat als leerplichtige VO en of MBO heeft gevolgd met startkwalificatie 4. Aantal voorschool plaatsen	Effect Effect Effect Effect	4. Ja, aantrekkelijk had eventueel weggelaten kunnen worden.	4. Ja, aan optimale (aan optimale ontwikkeling)	3. Overwegen ja, de activiteiten voor ouderparticipatie en tegengaan segregatie missen nog. Aan de indicatoren zou nog de kwaliteit van voortgezet onderwijs moeten worden toegevoegd.	4. Ja, voor alle indicatoren is een nulmeting opgenomen en voor 2012 zijn streefwaarden ingevuld.	2. Overwegend nee, alleen voor de tweede en derde indicator zijn streefwaarden t/m 2014 ingevuld. Voor de overige indicatoren en 2015 is nog geen uitsluitel (PM).	3,4

Maatschappelijk effect Programma Educatie & jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
2. De Amsterdamse jeugd geniet onderwijs in geschikte gebouwen	Effect	1. Aantal gebouwen en aandeel bestand dat geschikt is voor het onderwijs dat er wordt gegeven.	Effect	4. Ja, de doelstelling is makkelijk leesbaar en doelgroep is duidelijk.	3. Overwegend ja, meer een randvoorwaarde bij doelstelling 1.	2. Overwegend nee, activiteiten/indicatoren lijken alleen gericht op voortgezet onderwijs. De doelstelling omvat de Amsterdamse jeugd. Basisonderwijs valt dus buiten de boot (taak stadsdelen)	4. Ja, er is een kwantitatieve nulmeting en streefwaarden voor 2012. De streefwaarden zijn overigens niet helemaal identiek aan de indicator.	1. Nee, het is nog niet bekend hoeveel gebouwen er na 2012 worden gebouwd/ gerenoveerd.	2,8
3. Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen.	Prestatie Optimaal ontwikkelen (effect)	1. Aantal gezinnen dat instroomt in de MPG aanpak	Prestatie	4. Ja	4. Ja, aan optimale ontwikkeling.	2. Overwegen nee, de activiteiten geven een volledig beeld van de te bereiken doelstelling. Daarnaast is er bij de schoolveiligheidsteams en lichtcriminelen overlap met programma 1, doelstelling 2 (openbare orde en veiligheid; minder jeugdcriminaliteit en overlast). De schoolveiligheidsteams (aanpak verzuim/onveiligheid) kunnen evt. ook onder doelstelling 1 geplaatst worden. De indicatoren omvatten	2. Overwegend nee, voor alle indicatoren is een nulmeting opgenomen. Voor de laatste drie indicatoren is echter geen streefwaarde voor 2012 opgenomen. Opvallend is dat dit in programma 1 voor first offenders en licht criminelen wel het geval is.	2. Overwegend nee, aan de eerste vier indicatoren zijn er in de jaren 2012-2014 streefwaarden gekoppeld. Aan de laatste drie indicatoren zijn geen streefwaarden gekoppeld.	2,8
		2. Aantal tienermoeders in een traject naar school/werk	Prestatie						
		3. Aantal zwerfjongeren in de maatschappelijke opvang	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Educatie & jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		4. Aantal jonge moeders dat ondersteuning krijgt van FIOM	Prestatie			daarnaast niet alle activiteiten. Zij kunnen zodoende de doelstelling slechts gedeeltelijk meten. Zo missen indicatoren voor jeugdzorg (MPG-aanpak alleen voor de ernstigste gevallen), talentontwikkeling/ street-cornerwork en kinderopvang.		Voor de eerste vier indicatoren blijven de streefwaarden verder gelijk. De bandbreedte van 200-500 gezinnen voor de MPG-aanpak is bovendien ruim.	
		5. Aantal VO scholen met een schoolveiligheidsteam	Prestatie						
		6. Aantal licht-criminele jongeren	Effect						
		7. First offenders	Effect						
4.Discriminatie neemt af en sociale cohesie neemt toe.	Effect	1.Percentage ervaren discriminatie in Amsterdam	Effect	2. Overwegend nee, de doelstelling is makkelijk leesbaar. De doelgroep wordt niet genoemd. Het is zodoende niet duidelijk of het beleid m.b.t. sociale cohesie zich naast ver-	3. Overwegend nee, de relatie tussen meer sociale cohesie en een diverse, tolerante samenleving is niet waterdicht. Het kan juist ook leiden tot meer eenheid.	3. Overwegend ja, de activiteiten dekken de doelstelling. Voor sociale cohesie beter nog indicatoren opstellen naast gesubsidieerde activiteiten, want dit geeft niet aan of er daadwerkelijk sprake is van meer sociale cohesie.	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarden opgenomen	4. Ja, in de jaren 2012-2015 zijn er streefwaarden gekoppeld aan de indicatoren.	3,2
		2. Percentage ervaren discriminatie op grond van sexuele geaardheid	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Educatie & jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3. Aantal gesubsidieerde activiteiten (vanuit SIP subsidies) gericht op integratie, participatie en sociale cohesie	Prestatie	schillende groepen in de samenleving zich ook richt op individualisering.					
5. Amsterdammers kunnen gebruik maken van de faciliteit bibliotheken	Prestatie	Geen	Nvt	3. Overwegend ja, de faciliteit bibliotheek loopt niet helemaal lekker. De doelgroep is wel duidelijk, ondanks dat deze niet overeenkomt met het maatschappelijk effect.	2. Overwegend nee, de doelstelling is breder, ontwikkeling niet alleen gericht op jeugd.	1. Nee, de enige activiteit is het verlenen van subsidie aan uitvoerder Openbare Bibliotheek Amsterdam, die zelf weer activiteiten ontplooit. Er zijn geen indicatoren opgenomen.	1. Nee, er is geen indicator en zodoende geen kwantitatieve nulmeting/streefwaarden opgenomen.	1. Nee, er is geen indicator en zodoende een tijdpad opgesteld.	1,6
Gemiddelde score				3,4	3,2	2,2	3,0	2,0	2,8

Begroting 2011

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit:

Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Kinderen krijgen goede scholing	Prestatie	1.% kinderen met een indicatie VVE dat deelneemt aan VVE.	Prestatie	4. Ja, Amsterdamse jeugd in 2012 is wel beter geformuleerd dan kinderen.	4. Ja	2. Overwegend nee, er worden geen activiteiten genoemd m.b.t. kwaliteit middelbare scholen en speciaal onderwijs, ouderparticipatie en het tegengaan van segregatie. Daarvoor missen logischerwijs ook indicatoren.	3. Overwegend ja, voor twee van de drie indicatoren is een nulmeting gehouden en een streefwaarde voor 2011 opgesteld. In november 2010 zal een nulmeting voor de derde indicator volgen, die ook daadwerkelijk is uitgevoerd.	3. Overwegend ja, voor 2 van de 3 indicatoren zijn streefwaarden t/m 2014 ingevuld. Na de nulmeting in november 2010 gebeurt dit ook voor de derde indicator.	3,2
		2.# zwakke basisscholen volgens oordeel inspectie	Effect						
		3.% jongeren van 23 jaar dat als leerplichtige Vo en/of Mbo in Amsterdam heeft gevolgd met een startkwalificatie	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
2. Kinderen genieten onderwijs in geschikte gebouwen	Prestatie	1.Aantal gebouwen en aandeel van het gebouwenbestand dat onderwijskundig, bouwkundig en wat oppervlakte betreft op orde is en geschikt is voor het onderwijs dat wordt gegeven.	Prestatie	4. Ja, In 2012 en 2013 Amsterdamse jeugd is wel beter geformuleerd dan kinderen	3. Overwegend ja, randvoorwaarde bij doelstelling 1.	2. Overwegend nee, activiteiten/indicatoren alleen gericht op speciaal en voortgezet onderwijs. De doelstelling omvat kinderen. Basis-onderwijs valt dus buiten de boot. (taak stadsdelen)	2. Overwegend nee, er is een nulmeting en er is een streefwaarde voor het aantal opgeleverde opgeknapte en nieuwe gebouwen in 2011, maar geen streefwaarde voor het aantal gebouwen waarmee met bouw/renovatie gestart wordt. De indicator en streefwaarden komen bovendien niet helemaal overeen.	1. Nee, over het tijdpad is grotendeels nog geen uitsluit. Alleen voor de oplevering in 2012 is een streefwaarde ingevuld.	2,4

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
3. Overige educatie	Overig	Geen	Nvt	1. Nee het is niet duidelijk wat de doelstelling inhoudt en welke doelgroep het betreft.	1. Nee, geen echte doelstelling, dus ook moeilijk om de bijdrage aan het maatschappelijk effect te bepalen.	1. Nee, alleen activiteiten genoemd die nadere toelichting behoeven. Daarvoor is bovendien geen indicator opgesteld.	1. Nee, geen indicator	1. Nee, geen indicator, dus ook geen tijdpad	1,0
4. Snel ingrijpen bij problemen	Prestatie (doorlooptijd)	1. # gezinnen dat instroomt in de MPG aanpak	Prestatie	1. Nee, de doelgroep wordt niet in de doelstelling genoemd. De doelstelling kan zodoende alleen binnen context van subprogramma jeugd begrepen worden. De andere doelstellingen blijven ook alleen overeind.	2. Overwegend nee, binnen het subprogramma jeugd is deze doelstelling relevant. Als naar de doelstelling op zichzelf wordt gekeken, is de bijdrage aan het maatschappelijk effect niet duidelijk.	2. Overwegend nee, als het beleid zich richt op snel ingrijpen bij problemen bij de jeugd, omvat activiteiten/indicatoren m.b.t. MPG-gezinnen, tienermoeders en zwerfjongeren niet de hele	4. Ja	3. Overwegend ja, voor drie van de vier indicatoren zijn streefwaarden ingevuld t/m 2014.	2,4
		2. Tienermoeders in een traject naar school of werk	Prestatie						
		3. Zwerfjongeren in de maatschappelijke opvang	Prestatie	Problemen ook erg breed begrip.					

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit:
 Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		4. Jonge moeders dat ondersteuning krijgt van Fiom	Prestatie			doelgroep. Bijvoorbeeld reguliere jeugdzorg mist.			
5. Kinderen/ jongeren groeien op in een veilige omgeving	Effect	1. VO scholen dat een schoolveiligheidsteam heeft	Prestatie	3. Overwegend ja, veilig is toch een wat breder begrip, bv verkeersveilige buurt, veilige speeltoestellen De doelgroep is duidelijk.	4. Ja	4. Ja	3. Overwegend ja, voor 1 indicator is een nulmeting en streefwaarde opgesteld; voor de ander volgt de nulmeting in oktober 2010.	1. Nee, voor beide indicatoren zijn na 2011 geen streefwaarden ingevuld.	3,0
		2. Lichtcriminele jongeren	Effect						
6. Kinderen/ jongeren ontwikkelen hun talenten en participeren	Effect	1. % basisscholen met naschools sportaanbod	Prestatie	3. Overwegend ja, 'En participeren' is er een beetje vreemd bijge-	4. Ja	2. Overwegend nee, de activiteiten lijken de	2. Overwegend nee, voor beide indicatoren is een	4. Ja, er is voor alle indicatoren een tijdpad	3,0

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		2. Leerlingen (12-18) dat deelneemt aan naschools sportaanbod	Prestatie	trokken. Waarin? De doelgroep is duidelijk.		doelstelling te dekken, maar zijn algemeen beschreven. De indicatoren omvatten alleen sport, terwijl mbt talentontwikkeling al 4 categorieën zijn opgesteld.	nulmeting uitgevoerd, maar er is geen streefwaarde voor 2011 ingevuld.	van 2012-2014.	
7. Overige jeugd	Overig	Geen	Nvt	1. Nee, zo is inhoud van de doelstelling niet duidelijk De doelgroep jeugd wordt wel genoemd.	1. Nee, geen echte doelstelling, dus ook moeilijk om bijdrage aan maatschappelijk effect te bepalen.	1. Nee, alleen onderwerpen die nadere toelichting behoeven, worden genoemd. Er zijn daarvoor geen indicatoren opgesteld. De genoemde activiteiten hadden daarnaast prima bij andere doel-	1. Nee, geen indicator	1. Nee, geen indicator, dus ook geen tijdpad	1,0

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
						stellingen kunnen worden ingedeeld:			
8. Homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders voelen zich veilig in de stad	Effect	1. Door homo's ervaren discriminatie	Effect	4. Ja	4. Ja	1. Nee, de activiteiten worden samengevoegd met doelstelling 9, zodat activiteiten, die specifiek op deze doelgroep zijn gericht nauwelijks naar voren komen. In 2012 wordt gesproken over het beleid 'Amsterdam Gay Capital 2009-2011', dus de activiteiten daarbinnen hadden explicieter naar voren kunnen komen.	4. Ja	4. Ja	2,6

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit:

Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
						Wat betreft de indicator wordt alleen gekeken naar door homo's ervaren discriminatie, terwijl in 2012 gekeken wordt naar zowel vrouwen als mannen.			
9. Discriminatie is afgenomen	Effect	1. Aantal meldingen bij Meldpunt discriminatie Amsterdam	Effect	4. Ja, doelgroep wordt niet genoemd, maar volgt al uit het woord discriminatie.	4. Ja	4. Ja, activiteiten wel vrij algemeen beschreven. Indicator meet de doelstelling, ervaren discriminatie in 2012 wel beter, omdat vaak geen melding wordt gemaakt.	4. Ja	3. Overwegend ja, over 2014 is nog geen uitsluitel.	3,8

Maatschappelijk effect Programma Educatie & Jeugd en diversiteit: Kinderen en jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in een samenleving die divers en tolerant is.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
10. Sociale binding en vertrouwen	Effect	1. Aantal gesubsidieerde stedelijke zelf-organisaties die werken aan integratie, participatie en sociale cohesie volgen de vereisten van de SIP (subsidieverordening Integratie, Participatie en Sociale cohesie)	Prestatie	1. Nee, vage, losse termen. Vertrouwen in wat? Er is bovendien geen doelgroep genoemd. Obv alleen de doelstelling zou je ook bv. activiteiten tegen individualisering van de samenleving verwachten, terwijl het beleid zich voornamelijk lijkt te richten op het bij elkaar brengen van diverse groepen en emancipatie.	2. Overwegend nee, de relatie tussen meer sociale binding en een diverse, tolerante samenleving is niet waterdicht. Het kan juist ook leiden tot meer eenheid. Geen duidelijke relatie tussen vertrouwen en een diverse, tolerante samenleving.	3. Overwegend ja, de activiteiten lijken de doelstelling redelijk te dekken. Voor sociale cohesie beter nog indicatoren opstellen naast gesubsidieerde activiteiten en organisaties, want dit geeft niet aan of er daadwerkelijk sprake is van meer sociale cohesie.	4. Ja	3. Overwegend ja, over 2014 is voor beide indicatoren nog geen uitsluitsel (PM)	2,6
		2. Aantal gesubsidieerde activiteiten (vanuit de SIP-subsidies) gericht op integratie, participatie en sociale cohesie.	Prestatie						
Gemiddelde score				2,6	2,9	2,2	2,8	2,4	2,6

Bijlage IIb. Beoordeling *Programma Verkeer en infrastructuur*

1. Veranderingen maatschappelijk effect en doelstellingen

Maatschappelijk effect

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare, aantrekkelijke en schone stad.	Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een veilige stad 2. Een bereikbare stad 3. Een aantrekkelijke stad

Doelstellingen

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
1.Minder ernstige verkeersslachtoffers.	1.Minder ernstige verkeersslachtoffers.	Subprogramma: Een verkeersveilige stad <ol style="list-style-type: none"> 1. Minder ernstige verkeersslachtoffers
2.Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig.	2.Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig.	Subprogramma: Een sociaalveilige stad <ol style="list-style-type: none"> 2. Minder incidenten in het openbaar vervoer 3. Mensen voelen zich veilig in en om de taxi
3.Amsterdam is bereikbaar.	3.Amsterdam is bereikbaar.	Subprogramma: Een goede bereikbaarheid van de stad <ol style="list-style-type: none"> 4. Gebruik P+R plekken
4.Goede mobiliteit in Amsterdam	4.Goede mobiliteit in Amsterdam	Subprogramma: Een goede mobiliteit in de stad <ol style="list-style-type: none"> 5. Betere toegankelijkheid OV 6. Meer fietsers
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	Subprogramma: Een schone stad <ol style="list-style-type: none"> 7. Luchtkwaliteit verbeteren 8. Schone stedelijke infrastructuur op niveau sober
6. Amsterdam is schoon en heel.	6. Amsterdam is schoon en heel.	Subprogramma: Een hele en mooie stad <ol style="list-style-type: none"> 9. Hele infrastructuur op niveau sober 10. Een aantrekkelijke verlichte stad

2. Beoordeling per jaar

Begroting 2013

Maatschappelijk effect Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	Effect	Het aantal ernstige verkeersslachtoffers	Effect	4. Ja, zowel het beoogde effect als de doelgroep zijn duidelijk.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect veilig verplaatsen.	4. Ja, alle activiteiten dragen direct of indirect bij aan de afname van het aantal ernstige verkeersslachtoffers en geven gezamenlijk een goed beeld van de te bereiken doelstelling.	4. Ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort de waarde van 353.	4. Ja, voor 2012, 2013, 2014 en 2015 zijn doelen geformuleerd. Het aantal slachtoffers daalt gestaag.	4,0

Maatschappelijk effect Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	Effect	1. aantal aangiften van reizigers en incidentmeldingen door vervoerbedrijven bij de politie over criminaliteit en overlast in en rond het openbaar vervoer	Effect	2. Overwegend nee, het is leesbaar en de doelgroep is duidelijk. Sociaal veilig is echter wel een breed begrip.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect veilig verplaatsen.	4. Ja, alle activiteiten dragen direct of indirect bij.	2. Overwegend nee, bij de tweede indicator is in 2009 en 2010 een nulmeting uitgevoerd. Bij de eerste is het nog in ontwikkeling	2. Overwegend nee, bij de tweede indicator zijn voor alle jaren tussendoelen opgenomen. Bij de eerste is het nog in ontwikkeling.	2,8
		2. percentage negatieve beoordelingen (5 of lager) over taxiriten in Amsterdam.	Effect						

Maatschappelijk effect Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
3. Amsterdam is bereikbaar	Effect	Aantal parkerende auto's op Amsterdamse P+R plekken	Effect	4. Ja, het is leesbaar en de doelgroep is duidelijk	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect een bereikbare stad.	2. Overwegend nee, alle activiteiten vallen onder de doelstelling. De indicator dekt maar een klein deel van de doelstelling (enkel P&R)	4. Ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort 422.065.	4. Ja, alle tussenjaren zijn ingevuld.	3,6
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	Effect	1. bushaltes die toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking	Effect	3. Overwegend ja, een heldere doelstelling al kun je jezelf afvragen	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect van een bereikbare stad en efficiënte verplaatsing.	4. Ja , alle activiteiten dragen bij aan een goede mobiliteit. Er zijn nu, t.o.v. 2012, meer indicatoren.	3. Overwegend ja, bij alle indicatoren is er een nulmeting uitgevoerd. Voor de een in 2008, de ander in 2010. Het doel voor het begro-	1. Nee, bij geen enkele van de vier indicatoren zijn de tussen- en einddoelen ingevuld.	3,2
		2. aantal auto's dat stadsdeel Centrum in- en uitrijdt tussen 7.00 en 19.00	Effect	wat onder 'goed' wordt verstaan. De doelgroep is ook helder.					

Maatschappelijk effect Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3. aantal reizigerskilometers per fiets in Amsterdam op een gemiddelde werkdag	Effect				tingsjaar ontbreekt echter.		
		4. bezettingsgraad fiets parkeervoorzieningen CS	Effect						
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	Effect	1. Oordeel NSL of Amsterdam op schema ligt om doel 2015 te bereiken	Effect	4.	3.	4.	3.	1.	3,0
		2. stikstofdioxide knelpuntenstraten in 2015	Effect	Ja, een heldere doelstelling. En de doelgroep is eveneens duidelijk.	Overwegend ja, de doelstelling draagt bij aan een schonere stad. Wellicht dat bij een schone stad eerder aan milieu wordt gedacht.	Ja, alle activiteiten dragen bij aan een betere luchtkwaliteit. De indicator dekt goed de doelstelling en de activiteiten.	Overwegend ja, bij twee van de drie indicatoren is een nulmeting uitgevoerd.	Nee, de tussendoelen zijn allemaal nog in ontwikkeling.	
		3. fijnstof knelpuntstraten	Effect						
6. Amsterdam is schoon en heel	Effect	Technische kwaliteit verharding wegvak, % totale rijbaan oppervlak hoofdnet auto	Effect	3.	2.	2.	4.	2.	2,6
				Overwegend ja, de doelstelling is helder	Overwegend nee, de doelstelling draagt bij aan een schone stad	Overwegend nee, sommige activiteiten dragen bij aan een schone stad	Ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd	Overwegend nee, alleen bij 2014 zijn er	

Maatschappelijk effect Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				der maar ook erg breed en de relatie met verkeer en vervoer is niet zonder meer te leggen. De doelgroep is wel duidelijk.	bij aan een schonere stad. Hoe de schonere stad samen gaat met verkeer en vervoer is onduidelijk. Bij de activiteiten wordt dit duidelijk	aan een verslechtering van de openbare ruimte. Bovendien dekt de indicator niet alle activiteiten en de doelstelling.	uitgevoerd en per indicator (3) zijn er waarden aan gehangen.	tussendoelen geformuleerd, de overige jaren zijn leeg.	
Gemiddelde score				3,3	3,5	3,3	3,3	2,3	3,1

Begroting 2012

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder:	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1.Minder ernstige verkeersslachtoffers	Effect	1.Het aantal ernstige verkeersslachtoffers	Effect	4. Ja, zowel het beoogde effect als de doelgroep zijn duidelijk.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect veilig verplaatsen.	4. Ja, alle activiteiten dragen direct of indirect bij aan de afname van het aantal ernstige verkeersslachtoffers en geven gezamenlijk een goed beeld van de te bereiken doelstelling.	4. Ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort de waarde van 353.	4. Ja, voor 2012, 2013, 2014 en 2015 zijn doelen geformuleerd. Het aantal slachtoffers daalt gestaag.	4,0

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder:	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
2. Openbaar vervoer en taxi's zijn sociaal veilig	Effect	1.aantal aangiften van reizigers en incidentmeldingen door vervoerbedrijven bij de politie over criminaliteit en overlast in en rond het openbaar vervoer	Effect	2. Overwegend nee, het is leesbaar en de doelgroep is duidelijk. Sociaal veilig is echter wel een breed begrip.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect veilig verplaatsen.	4. Ja, alle activiteiten dragen direct of indirect bij.	2. Overwegend nee. Bij de tweede indicator is in 2009 en 2010 een nulmeting uitgevoerd. Bij de eerste is het nog in ontwikkeling	2. Overwegend nee. Bij de tweede indicator zijn voor alle jaren tussendoelen opgenomen. Bij de eerste is het nog in ontwikkeling.	2,8
		2. percentage negatieve beoordelingen (5 of lager) over taxiritten in Amsterdam.	Effect						
3. Amsterdam is bereikbaar	Effect	1.Aantal parkerende auto's op Amsterdamse P+R plekken	Effect	4. Ja, het is leesbaar en de doelgroep is duidelijk	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect een bereikbare stad.	2. Overwegend nee, alle activiteiten vallen onder de doelstelling. De indicator dekt maar een klein deel van de doelstelling	3. Overwegend ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort 422.065. Het	1. Nee, de tussendoelen zijn niet ingevuld en alleen bij de jaren 2011 en 2014 staat dat deze nog	2,8

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder:	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
						(enkel P&R)	doel voor het begrotingsjaar ontbreekt echter.	moeten worden ingevuld.	
4. Goede mobiliteit in Amsterdam	Effect	1. bushaltes die toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking	Effect	3. Overwegend ja, een heldere doelstelling	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan het maatschappelijk effect van een bereikbare stad en efficiënte verplaatsing.	3. Overwegend ja, alle activiteiten dragen bij aan een goede mobiliteit. De indicator dekt een deel van de doelstelling maar er zijn nog meer mogelijkheden	3. Overwegend ja, bij beide indicatoren is er een nulmeting uitgevoerd. Voor de een in 2008, de ander in 2010. Het doel voor het begrotingsjaar ontbreekt echter.	2. Overwegend nee, bij de eerste indicator zijn de tussendoelen niet ingevuld en bij de tweede zijn ze ingevuld maar blijven ze gelijk.	3,0
		2. aantal fiets in de modalsplit	Effect	al kun je jezelf afvragen wat onder 'goed' wordt verstaan. De doelgroep is ook helder					

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder:	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
5. Betere luchtkwaliteit in Amsterdam	Effect	1. Oordeel NSL of Amsterdam op schema ligt om doel 2015 te bereiken	Effect	4. Ja, een heldere doelstelling en de doelgroep is eveneens duidelijk.	3. Overwegend ja, de doelstelling draagt bij aan een schonere stad. Wellicht dat bij een schone stad eerder aan milieu wordt gedacht.	4. Ja, alle activiteiten dragen bij aan een betere luchtkwaliteit. De indicator dekt goed de doelstelling en de activiteiten.	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting met waarde ontbreekt.	1. Nee, de tussendoelen zijn nog in ontwikkeling.	2,6

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Amsterdammers en bezoekers kunnen zich veilig en efficiënt verplaatsen in een bereikbare en schone stad.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder:	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
6. Amsterdam is schoon en heel	Effect	Technische kwaliteit verharding wegvak, % totale rijbaan oppervlak hoofdnet auto	Effect	3. Overwegend ja, de doelstelling is helder maar ook erg breed en de relatie met verkeer en vervoer is niet zonder meer te leggen. De doelgroep is wel duidelijk.	2. Overwegend nee. De doelstelling draagt bij aan een schonere stad. Hoe de schonere stad samengaat met verkeer en vervoer is onduidelijk. Bij de activiteiten wordt dit duidelijk.	2. Overwegend nee. Sommige activiteiten dragen bij aan een verslechtering van de openbare ruimte. Bovendien dekt de indicator niet alle activiteiten en de doelstelling.	3. Overwegend ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en per indicator (3) zijn er waarden aan gehangen. . Het doel voor het begrotingsjaar ontbreekt echter.	2. Overwegend nee, alleen bij 2014 zijn er tussendoelen geformuleerd, de overige jaren zijn leeg.	2,4
Gemiddelde score				3,3	3,5	3,1	2,6	2,0	2,9

Begroting 2011

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Minder ernstige verkeersslachtoffers	Effect	1. Het aantal ernstige verkeersslachtoffers	Effect	4. Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een veilige stad.	4. Ja, de activiteiten vallen onder de doelstelling. De indicator dekt de doelstelling en activiteiten.	4. Ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort de waarde van 353.	4. Ja, voor alle jaren (2011 tot en met 2014) zijn tussendoelen opgenomen.	4,0

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
2. Minder incidenten in het openbaar vervoer	Effect	1.Het aantal aangiften van reizigers en incidentmeldingen door vervoerbedrijven bij de politie wat betreft criminaliteit en overlast in en rond het openbaar vervoer	Effect	4. Ja , de doelstelling en de doelgroep zijn helder.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een veilige stad.	4. Ja, de beschreven activiteiten dragen bij aan de doelstelling. De indicator dekt de doelstelling en activiteiten.	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting met waarde ontbreekt.	1. Nee, de tussendoelen zijn nog in ontwikkeling.	2,8
3. Mensen voelen zich veilig en om de taxi	Effect	1. Percentage negatieve beoordelingen (5 of lager) over taxiriten in Amsterdam	Effect	4. Ja , de doelstelling en de doelgroep zijn helder.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een veilige stad	2. Overwegend nee, de activiteiten worden niet duidelijk benoemd aangezien Amsterdam geen formele instrumenten	4. Ja, in 2009 is een nulmeting verricht met als waarde 8%.	4. Ja, voor alle jaren (2011 tot en met 2014) zijn tussendoelen opgenomen.	2,8

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/ prestatie	Indicatoren	Effect/ prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal- score
						heeft om de taximarkt te structureren. De indicator dekt wel de doelstelling, maar een negatieve beoordeling van taxi's kan et meer dan veiligheid te maken hebben.			

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
4. Gebruik P+R plekken	Effect	1.Aantal parkerende auto's op de Amsterdamse P+R terreinen	Effect	3. Overwegend ja, de doelstelling en de doelgroep zijn helder maar de zin is enigszins krom	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een bereikbare stad.	4. Ja, de activiteiten vallen onder de doelstelling en de indicator dekt de doelstelling.	3. Overwegend ja, er is in 2009 een nulmeting uitgevoerd en daarbij hoort 422.065, de waarde in 2011 ontbreekt echter.	1. Nee, de tussendoelen zijn niet ingevuld en alleen bij de jaren 2011 en 2014 staat dat deze nog moeten worden ingevuld.	3,0
5. Betere toegankelijkheid OV	Effect	1.Bushaltes die toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking	Effect	4. Ja, de doelstelling en de doelgroep zijn helder.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een bereikbare stad.	3. Overwegend ja, de activiteiten vallen onder de doelstelling. De indicator dekt deels de doelstelling	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting met waarde ontbreekt.	1. Nee, de tussendoelen zijn niet ingevuld.	2,6

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
6. Meer fietsers	Effect	1.Aandeel fiets in de modal split	Prestatie	4. Ja , de doelstelling en de doelgroep zijn helder.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een bereikbare stad.	3. Overwegend ja, de activiteiten vallen onder de doelstelling, zoals fietsenstallingen. Het gaat om fietsers die deelnemen aan het verkeer niet zozeer meer fietsers.	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting met waarde ontbreekt.	1. Nee, de tussendoelen zijn niet ingevuld.	2,6
7. Luchtkwaliteit verbeteren	Effect	1.Oordeel NSL of Amsterdam op schema ligt om doel 2015 te bereiken (2015: reductie van NO2 met -0,5µ/m ³ in 2015 door	Effect	4. Ja , de doelstelling en de doelgroep zijn helder.	3. Overwegend ja, de doelstelling draagt bij aan een aantrekkelijke	2. Overwegend nee, er worden geen activiteiten genoemd in	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting	1. Nee, de tussendoelen worden nog ontwikkeld.	2,2

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
		projecten uit VGS)			stad maar past ook bij milieu	de tekst onder de doelstelling. De indicator dekt bovendien niet alle activiteiten.	met waarde ontbreekt.		
8. Schone stedelijke infrastructuur op niveau sober	Effect	1.Verwijderen graffiti (gekoppeld aan O&S 2.11 bewoners die hinder/overlast ondervinden)	Prestatie	2. Overwegend nee, de doelstelling en de doelgroep zijn helder. De omschrijving sober is niet heel sterk.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een aantrekkelijke stad.	1. Nee, er worden geen activiteiten genoemd in de tekst onder de doelstelling.	3. Overwegend ja, er is 2010 een nulmeting verricht en daarbij is een streefwaarde geformuleerd. Er is een doel geformuleerd voor 2011 maar die is niet kwantitatief.	1. Nee, de tussendoelen ontbreken. Alleen in 2011 wordt er een streefwaarde genoemd.	2,2

Maatschappelijk effect Programma Verkeer en infrastructuur:

Er worden drie maatschappelijke effecten nagestreefd: (1) een veilige stad, (2) een bereikbare stad en (3) een aantrekkelijke stad

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal-score
9. Hele infrastructuur op niveau sober	Effect	1. Technische kwaliteit verharding wegvlak, percentage totale rijbaan oppervlak hoofdnet auto	Prestatie	2. Overwegend nee, de doelstelling en de doelgroep zijn helder. De omschrijving sober is niet heel sterk.	4. Ja, de doelstelling draagt bij aan een aantrekkelijke stad.	4. Ja, de activiteiten (zoals reconstrueren straten) vallen onder de doelstelling.	3. Overwegend ja, er is een nulmeting verricht en daarbij is een streefwaarde geformuleerd. De datum is onbekend.	1. Nee, de tussendoelen ontbreken. Alleen in 2011 wordt er een streefwaarde genoemd.	2,8
10. Een aantrekkelijk verlichte stad	Effect	1. Op 1/1/2015 voldoet meer dan de helft van de lampen, amaturen en masten aan de eisen qua standaardisering dus aan één van de negen standaarden uit het Beleidsplan Openbare Verlichting Amsterdam	Effect	4. Ja, een heldere doelstelling en doelgroep.	3. Overwegend ja, de doelstelling draagt bij aan een aantrekkelijke stad maar ook erg breed.	1. Nee, er worden geen activiteiten genoemd in de tekst onder de doelstelling.	1. Nee, de indicator is aanwezig maar een nulmeting met waarde ontbreekt.	1. Nee, de streefwaarden ontbreken.	2,0
Gemiddelde score				3,5	3,8	2,8	2,2	1,6	2,8

Bijlage IIc. Beoordeling *Programma Cultuur en monumenten*

1. Veranderingen maatschappelijk effect en doelstellingen

Maatschappelijk effect

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooien.	Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooien.	Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooien.

Doelstellingen

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
1.Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld.	1.Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld.	Subprogramma Archeologie en monumenten Zorg dragen voor het behouden, versterken en duurzaam ontwikkelen van het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed Bewoners en stakeholders betrekken bij en informeren over het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed door kennisoverdracht, voorlichting en educatie.
2.Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed.	2.Kunstenplan	Subprogramma Kunstenplan Talentontwikkeling: Amsterdammers hun eigen culturele talent laten herkennen en dat helpen ontwikkelen zodat zij een culturele loopbaan (actief en passief) kunnen volgen, hetzij als genietende toeschouwer, hetzij als professional in de culturele sector Prachtstad: het via kunst en cultuur investeren in de relaties tussen mensen – in de buurt, in de stad, tussen mensen van dezelfde en van verschillende gezindte. Het

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
		vergroten van de leefbaarheid in wijken. Professionalisering ontwikkeling, eigendom, beheer en onderhoud van cultureel vastgoed.
	3.Kunstenplan	
	4.Professionalisering ontwikkeling, eigendom, beheer en onderhoud van cultureel vastgoed.	
3.Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment.	5.Een Amsterdams mediabeleid	Subprogramma: Lokale media Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment.
4.Overige kunst en cultuur.	6. Diverse kunst en cultuur	Subprogramma: Diverse kunst en cultuur Diverse kunst en cultuur

2. Beoordeling per jaar

Begroting 2013

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en Monumnten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft..</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld.	Prestatie	1. adviezen en onderzoeken m.b.t. cultuurhistorische objecten 2. archeologische adviezen en onderzoeken	Prestatie Prestatie	3. Overwegend ja, de doelstelling is gemakkelijk te begrijpen, de doelgroep is	4. Ja, door het erfgoed te behouden wordt Amsterdam als culturele	4. Ja, alle vijf de activiteiten dragen bij aan het bereiken van de doelstelling.	2. Overwegend nee, bij 2 van de indicatoren staan nulmetingen met als	4. Ja. Voor alle indicatoren zijn er in 2012, 2013, 2014 en 2015 tussendoelen	3,2

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en Monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3. bezoekers open monumenten dag	Effect	helder en het past bij het programma. Wel veel opsommingen.	topstad gewaarborgd.		peildatum 2010 maar daarbij is geen waarde ingevuld.	opgesteld. Deze blijven bij alle drie (nagenoeg) gelijk.	
2. Kunstenplan: pluriform aanbod voor een breed publiek, cultureel ondernemerschap, cultuureducatie en talentontwikkeling, wereldklasse en cultureel vastgoed	Effect	1. pluriform aanbod voor een breed publiek	Effect	2. Overwegend nee, de doelstelling is heel breed en kent verschillende componenten. Het past wel bij het programma.	2. Overwegend nee, het levert weliswaar een bijdrage aan talentontwikkeling maar het wordt niet nader duidelijk gemaakt en bovendien gaat het met name om kunst en niet om cultuur of monumenten.	3. Overwegend ja, maar zowel de doelstelling als de activiteiten zijn erg ruim beschreven waardoor er altijd wel een relatie is aan te geven.	1. Nee. Bij alle indicatoren ontbreekt een nulmeting. Wel zijn er in sommige gevallen peildata aangegeven. Het doel voor het begrotingsjaar ontbreekt eveneens.	2. Overwegend nee, bij alle indicatoren ontbreken tussenwaarden. Wel is er bij een deel (3 indicatoren) een einddoel aangegeven.	2,0
		2. cultureel ondernemerschap	Effect						
		3. cultuureducatie en talentontwikkeling	Effect						
		4. wereldklasse	Effect						
		5. cultureel vastgoed	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en Monumnten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
3. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	Effect	1. kijkdichtheid AT5% onder Amsterdammers en aantal websitebezoeker per maand 2. aantal programmamakers dat gebruik maakt van SALTO en aantal websitebezoeken per maand	Effect effect	3. Overwegend ja, de doelstelling is helder en te begrijpen maar is wel lang en uitgebreid.	4. Ja, door de pluriformiteit van de media te bewaken, wordt er bijgedragen aan de creatieve ontwikkeling van inwoners en aan de kunst en cultuur van Amsterdam in het algemeen.	2. Overwegend nee, door enkel subsidie te verlenen wordt de media niet perse beschermd of bewaakt.	2. Overwegend nee, er is geen nulmeting en daarom ook geen waardepeildatum. Het doel voor het begrotingsjaar is wel aangegeven.	3. Overwegend ja, hoewel er een peilwaarde en datum ontbreken, zijn voor de overige jaren (2012,2013 en 2014) wel streefwaarden ingevuld.	2,4

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en Monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
4. Overige kunst en cultuur	Effect	Geen	Nvt	1. Nee, want er is geen doelstelling geformuleerd.	1. Nee, dat is niet duidelijk want de doelstelling ontbreekt.	1. Nee, want er is geen doelstelling geformuleerd. Er worden enkel activiteiten beschreven (zoals het subsidiëren van de Kunstraad). Bovendien is het lastig om te bepalen of dit alle 'overige' activiteiten zijn.	1. Nee, want er zijn geen indicatoren en dus ook geen peil-datum en waarde.	1. Nee, er zijn geen tussen- en einddoelen want de indicatoren ontbreken.	1,0
Gemiddelde score				2,3	2,8	2,5	1,5	2,5	2,3

Begroting 2012

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed wordt behouden, versterkt en duurzaam ontwikkeld.	Prestatie	1. adviezen en onderzoeken mbt cultuurhistorische objecten	Prestatie	4. Ja, de doelstelling en de doelgroep zijn helder geformuleerd. Wel is er sprake van een lange opsomming.	4. Ja, door het erfgoed te behouden wordt Amsterdam als culturele topstad gewaarborgd.	3. Overwegend ja, alle vijf de activiteiten dragen bij aan het bereiken van de doelstelling maar er zou meer mogelijk kunnen zijn qua activiteiten	3. Overwegend ja, bij 2 van de indicatoren staan nulmetingen met als peildatum 2008. Bij de andere twee is de peildatum 2010 maar is de nulmeting niet aangegeven. Doelen voor het	4. Ja. Voor alle indicatoren zijn er in 2012, 2013, 2014 en 2015 tussendoelen opgesteld.	3,6
		2. archeologische adviezen en onderzoeken	Prestatie						
		3. bezoekers open monumenten dag	Effect						
		4. bezoekers website	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
							begrotingsjaar zijn geformuleerd.		
2. Kunstenplan: talentontwikkeling	Effect	1. % PO- en VO-scholen met cultuureducatie in het programma 2. % door voor-scholen besteed voucherbudget (Po, praktijk- en speciaal onderwijs, onderbouw VMBO)	Effect	3. Overwegend ja, de doelstelling is helder en begrijpelijk geformuleerd. Echter de doelgroep wordt pas helder bij de beschrijving van de doelstelling (namelijk alle Amsterdammers). Bovendien is de doelstelling erg kort en daardoor weinig inhoudelijk.	4. Ja, door Amsterdammers te helpen hun talent te ontwikkelen wordt er bijgedragen aan een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.	3. Overwegend ja, maar zowel de doelstelling als de activiteiten zijn erg ruim beschreven waardoor er altijd wel een relatie is aan te geven.	4. Ja. Voor beide indicatoren is een nulmeting gedaan met een bijbehorende waarde. De peildata zijn in 2006 en 2009. Het doel voor het begrotingsjaar (2012) is ingevuld.	2. Overwegend nee. Er zijn enkel in 2012 streefwaarden geformuleerd, maar in de andere jaren ontbreken doelen.	3,2

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
3. Kunstenplan: prachstad	effect	1. Aantal personen dat bereikt wordt door culturele buurtaccomodaties	Effect	2. Overwegend nee, de doelstelling is beknopt en wat de gemeente precies wil bereiken wordt pas duidelijk na de uitleg die onder de doelstelling staat.	2. Overwegend nee, de doelstelling is beknopt maar wordt nader uitgewerkt in enkele zinnen. Door die zinnen wordt er een relatie gelegd met kunst en verbeteren van relaties in wijken.	2. Overwegend nee, de activiteiten gaan over het aanbieden van kunst en cultuur, maar zijn niet volledig daarin. Het aanbieden van kunst en cultuur leidt niet direct tot het verbeteren van onderlinge relaties.	3. Overwegend ja. bij deze indicator is in 2005-2007 een waarde opgenomen. Het doel voor het begrotingsjaar is ingevuld maar omdat het tov 2011 is en die niet is ingevuld is het niet volledig meetbaar.	2. Overwegend nee, er zijn enkel in 2012 streefwaarden geformuleerd, maar in de andere jaren ontbreken doelen.	2,2

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
4. Professionalisering ontwikkeling, eigendom, beheer en onderhoud van cultureel vastgoed.	Prestatie	1.Het cultureel vastgoed is onderhoudsniveau 3 (redelijke staat van onderhoud).	Effect	3. Overwegend ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder Echter er is sprake van een lange opsomming en de doelstelling vertoont overeenkomsten met de eerste doelstelling.	4. Ja, door het culturele vastgoed te onderhouden en ontwikkelen wordt Amsterdam als culturele topstad gewaarborgd.	2. Overwegend nee, het onderhoud en de verbouwingen worden ingepland, maar er staat niet dat het ook moet worden uitgevoerd.	3. Overwegend ja, er is een nulmeting uitgevoerd in februari 2010 maar daaraan is geen waarde gekoppeld. Het doel voor het begrotingsjaar is ingevuld. (3)	2. Overwegend nee, er zijn enkel in 2012 streefwaarden geformuleerd, maar in de andere jaren ontbreken doelen.	2,8
5. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van de media bewaakt wordt,	Prestatie	1. kijkdichtheid AT5 onder Amsterdammers en aantal websitebezoeken per maand	Effect	3. Overwegend ja, de doelgroep en doelstelling is helder maar het is	4. Ja, door de pluriformiteit van de media te bewaken, wordt	2. Overwegend nee, door enkel subsidie te	2. Overwegend nee, er is geen nulmeting en daarom ook geen	3. Overwegend ja, hoewel er een peilwaarde en	2,8

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment.		2. aantal programmamakers dat gebruik maakt van SALTO en aantal websitebezoeken per maand	Effect	een lange en uitgebreide doelstelling waarin zowel een prestatie als een effectdoelstelling is verwerkt.	er bijgedragen aan de creatieve ontwikkeling van inwoners en aan de kunst en cultuur van Amsterdam in het algemeen.	verlenen wordt de media niet perse beschermd of bewaakt.	waardepeildatum. Er is wel een doel voor het begrotingsjaar geformuleerd.	datum ontbreken, zijn voor de overige jaren (2012,2013 en 2014) wel streefwaarden ingevuld	
6. Overige kunst en cultuur	-	Geen	Nvt	1. Nee, dat is niet duidelijk want de doelstelling ontbreekt.	1. Nee, dat is onduidelijk want de doelstelling ontbreekt.	1. Nee, want er is geen doelstelling geformuleerd. Er worden enkel activiteiten beschreven (zoals het subsidiëren van de Kunstraad). Bovendien is het lastig om	1. Nee, want er zijn geen indicatoren en dus ook geen peildatum en waarde. De activiteiten (subsidiëren) dekt niet volledig de doelstelling of de activiteiten	1. Nee, er zijn geen tussen- en einddoelen want de indicatoren ontbreken.	1,0

Maatschappelijk effect Programma Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een culturele topstad. Onze stad heeft een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling. Amsterdammers kunnen hun talenten ontplooiën.

Doelstelling 2012	Effect/ prestatie	Indicatoren	Effect/ prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
						te bepalen of dit alle 'overige' activiteiten zijn.			
Gemiddelde score				2,7	3,2	2,2	2,7	2,3	2,6

Begroting 2011

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/ prestatie	Indicatoren	Effect/ prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft..</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
1. Zorg dragen voor het behouden, versterken en duurzaam ontwikkelen van het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke erfgoed.	Prestatie	1. adviezen en uitgevoerd onderzoek m.b.t. cultuurhistorische objecten	Prestatie	4. Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder geformuleerd. Eventueel zou de doelstelling minder opsommingen mogen bevatten.	4. Ja, het behouden van het culturele erfgoed draagt bij aan Amsterdam als topstad voor cultureel erfgoed.	3. Overwegend ja, er volgt een uitzetting van wat ervoor wordt gedaan maar dit resulteert niet in hele concrete activiteiten.	3. Overwegend ja, bij alle acht de indicatoren is een nulmeting met een bijbehorende waarde verricht. De peildatum ligt deels in 2008 en deels in 2009. Bij een deel van de indicatoren ontbreekt het doel voor het begrotingsjaar.	2. Overwegend nee. bij vier van de acht indicatoren zijn tussendoelen en een einddoel opgesteld. Bij 3 indicatoren zijn geen tussendoelen en einddoel geformuleerd. Bij één is het slechts voor twee jaar (2011, 2012) ingevuld.	3,2
		2. gemeentelijke monumenten project stadsdelen - beschreven monumenten - aangewezen monumenten	Prestatie						
		3. digitale waarderingskaarten AUP-gebieden atlas AUP	Prestatie						
		4. archeologische verwachtingskaarten	Prestatie						
		5. gebiedsadvies	Prestatie						
		6. Amsterdams Restauratie Fonds Leningen monumentenrestauratie	Prestatie						

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
		7. Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (Monumentenzorg) Beschikbare gestelde subsidies	Prestatie						
		8. Archeologische adviezen en archeologisch onderzoek	Prestatie						
2. Bewoners en andere stakeholders betrekken bij en informeren over het gebouwde, archeologische en cultuurlandschappelijke	Prestatie	1. kennisoverdracht: publicaties	Prestatie	4.	4.	3.	4.	4.	3,8
		2. voorlichting: - bezoekers open monumenten dag - bezoekers website	Prestatie	Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder gefor-	Ja, door voorlichting en kennis over te dragen zien	Overwegend ja, de activiteiten worden	Ja, er zijn nulmetingen met een peildatum en bij alle	Ja, de indicatoren hebben streefwaarden in	

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
erfgoed door kennisoverdracht, voorlichting en educatie.		3. educatie: scholen (stages, opleiding, jeugdguidsen)	Prestatie	muleerd. Eventueel zou de doelstelling minder opsommingen mogen bevatten	bewoners het belang van kunst en cultuur meer in.	opgesomd in een verhaal en zijn van elkaar te onderscheiden.	indicatoren is het doel aangegeven voor het begrotingsjaar.	alle jaren (2011, 2012, 2013 en 2014).	
3. Talentontwikkeling: Amsterdammers hun eigen culturele talent laten herkennen en dat helpen ontwikkelen zodat zij een culturele loopbaan (passief en actief) kunnen volgen, hetzij als genietend toeschouwer hetzij als professional in de culturele sector.	Effect	1. scholen met cultuureducatie in het programma (PO-scholen/VO-scholen) 2. % van voucher-budget dat is besteed door scholen (po, praktijk- en speciaal-onderwijs, onderbouw VMBO)	Effect Prestatie	4. Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder geformuleerd. Hij is wel lang.	4. Ja, de doelstelling is zelfs het maatschappelijk effect wat moet worden bereikt.	2. Overwegend nee, de activiteiten worden opgesomd in een verhaal en zijn niet duidelijk van elkaar te onderscheiden. Deze activiteiten zijn summier en	4. Ja, er zijn nulmetingen met een peildatum en bij alle indicatoren is het doel aangegeven voor het begrotingsjaar	2. Overwegend nee, bij beide indicatoren worden na 2012 geen tussendoelen meer genoemd.	3,2

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
						vaag (convenant).			
4. Prachtstad: het via kunst en cultuur investeren in de relatie tussen mensen - in de buurt, in de stad, tussen mensen van dezelfde en van verschillende gezindte. Het vergroten van de leefbaarheid in wijken.	Effect	1.Aantal personen dat bereikt wordt door culturele buurtaccommodaties.	Effect	4. Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder geformuleerd. Eventueel zou de doelstelling minder opsommingen mogen bevatten	3. Overwegend ja, je kunt je namelijk afvragen in hoeverre de leefbaarheid bijdraagt aan een culturele topstad. Deze relatie is aanwezig, maar wellicht niet heel sterk.	2. Overwegend nee, de activiteiten worden opgesomd in een verhaal en zijn niet duidelijk van elkaar te onderscheiden. Deze activiteiten zijn summier en vaag (subsidie).	3. Overwegend ja, er zijn nulmetingen met een peildatum en bij alle indicatoren is het doel aangegeven voor het begrotingsjaar. Maar dit is tov 2010 en aangezien die gegevens ontbreken is	3. Overwegend ja, voor de jaren 2013 en 2014 zijn er geen tussen-doelen opgenomen.	3,0

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
							het niet volledig meetbaar.		
5. Professionalisering ontwikkeling, eigendom, beheer en onderhoud van cultureel vastgoed.	Prestatie	1.Het cultureel vastgoed is onderhoudsniveau 3 (redelijke staat van onderhoud).	Prestatie	3. Overwegend ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder geformuleerd. Echter er is sprake van een lange opsomming en de doelstelling vertoont overeenkomsten met de eerste doelstelling.	4. Ja, het behouden van het culturele vastgoed draagt bij aan Amsterdam als topstad voor cultureel vastgoed.	2. Overwegend nee, de activiteiten worden opgesomd in een verhaal en zijn niet duidelijk van elkaar te onderscheiden. Deze activiteiten zijn echter summier en vaag (onderhoudsplan)	3. Overwegend ja. Er is een nulmeting uitgevoerd in februari 2010 maar daaraan is geen waarde gekoppeld. Het doel voor het begrotingsjaar is wel weergegeven.	2. Overwegend nee. Er zijn enkel in 2011 en 2012 streefwaarden geformuleerd, maar in de andere jaren ontbreken doelen.	2,8

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
6. Amsterdam is een attractieve stad voor bewoners, bedrijven en bezoekers (uit programma economie en haven)	Effect	1. het aantal nieuwe internationale bedrijven dat zich vestigt in de regio (cumulatief) 2. aantal bedrijfsbezoeken per jaar	Effect Effect	4. Ja, de doelstelling en doelgroep zijn helder geformuleerd. Eventueel zou de doelstelling minder opsommingen mogen	2. Overwegend nee, het is niet gelijk duidelijk hoe de doelstelling bijdraagt aan het maatschappelijk effect. Eén indicator die erbij hoort is	2. Overwegend nee,de activiteiten die worden ondernomen gaan met name over de lokale economie (vestigen van bedrijven, hotelover-	1. Nee, want de indicator over kunst heeft geen peildatum en waarde. En geen doel voor het begrotingsjaar.	1. Nee, er zijn geen tussen-einden eendoelen want de indicatoren ontbreken.	2,0

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
				bevatten	echter 'waardering kunst en cultuur'	nachtingen etc) en hebben geen relatie met kunst en cultuur.			
7. Een Amsterdams mediabeleid waarbij de functie van de media centraal staat, de pluriformiteit van media bewaakt wordt, zodat deze een weerspiegeling vormt van de samenleving; het actief stimuleren van innovatie en experiment	Prestatie	1. kijkdichtheid AT5 onder Amsterdammers	Effect	3. Overwegend ja, de doelgroep en doelstelling is helder maar het is een lange en uitgebreide doelstelling waarin zowel een prestatie als een effectdoelstelling is verwerkt.	4. Ja, door de pluriformiteit van de media te bewaken, wordt er bijgedragen aan de creatieve ontwikkeling van inwoners en aan de kunst en cultuur van Amsterdam in het algemeen.	2. Overwegend nee, door enkel subsidie te verlenen wordt de media niet perse beschermd of bewaakt.	2. Overwegend nee. Er is geen nulmeting en daarom ook geen waardepeildatum. Doel in het begrotingsjaar is wel aanwezig.	3. Overwegend ja, hoewel er een peilwaarde en datum ontbreken, zijn voor de overige jaren (2012,2013 en 2014) wel streefwaarden ingevuld.	2,8
		2. aantal websitebezoeken per maand AT5	Prestatie						
		3. aantal programmamakers dat gebruik maakt van SALTO	Prestatie						
		4. aantal websitebezoeken per maand van SALTO	Prestatie						

Maatschappelijk effect Cultuur en monumenten:

Bewoners, bezoekers en bedrijven ervaren Amsterdam als een topstad voor Kunst, Cultuur en Cultureel Erfgoed, met een vruchtbaar klimaat voor creatieve ontwikkeling.

De mogelijkheden voor Amsterdammers om hun talenten te ontplooiën worden bevorderd.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
8. Diverse kunst en cultuur	-	Geen	Nvt	1. Nee, dat is niet duidelijk want de doelstelling ontbreekt.	1. Nee, dat is onduidelijk want de doelstelling ontbreekt.	1. Nee, want er is geen doelstelling geformuleerd. Er worden enkel activiteiten beschreven (zoals het subsidiëren van de Kunstraad). Bovendien is het lastig om te bepalen of dit alle 'overige' activiteiten zijn.	1. Nee, want er zijn geen indicatoren en dus ook geen peildatum en waarde. De activiteiten (subsidiëren) dekt niet volledig de doelstelling of de activiteiten.	1. Nee, er zijn geen tussen- en einddoelen want de indicatoren ontbreken.	1,0
Gemiddelde score				3,3	3,3	2,1	2,6	2,3	2,7

Bijlage IId. Beoordeling *Programma Milieu en water*

1. Veranderingen van het maatschappelijk effect en de doelstellingen

Maatschappelijk effect

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.	Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.	Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstellingen

Begroting 2013	Begroting 2012	Begroting 2011
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer.	1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer.	Subprogramma Afvalverwerking
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam.	2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam.	Subprogramma Milieu: In elk inkooptraject is duurzaamheid meegewogen en waar mogelijk vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden Amsterdam is een toonaangevende duurzame stad, waarbij 2014 Amsterdam in de top 5 van de EU green Capital staat Amsterdam is een compacte en leefbare stad Thema gemeentelijke milieutaken tav bedrijven: regulering, en het toezicht op en de handhaving van de milieuregelgeving zijn op adequaat niveau Thema Bodem; Duurzame ambities 2011-2014
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk.	3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk.	Subprogramma Waterbeheer
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	Subprogramma Afvalwatertransport

2. Beoordeling per jaar

Begroting 2013

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar, het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer.	Prestatie	1. Verwerking stedelijk/en bedrijfsafval in tonnen.	Prestatie	3. Overwegend ja, de doelstelling is makkelijk leesbaar. Doelgroep ontbreekt: alleen gemeente of ook andere bedrijven?	4. Ja	3. Overwegend ja, de indicatoren dekken de doelstelling volledig af. De activiteiten dekken door de algemene zin In 2013 bouwen wij de duurzame energieproductie, energiedistributie en het terugwinnen van grondstoffen verder uit de doelstelling en de	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2013 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2013-2016 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren. Deze streefwaarden blijven na 2013 wel constant. Een aantal indicatoren zijn echter wel aangepast, terwijl in de	3,6
		2. Verwerking rioolslib in tonnen.	Prestatie						
		3. Verwerking gevaarlijk afval in tonnen.	Prestatie						
		4. Verwerking grof afval in tonnen	Prestatie						
		5. Electriciteitsproductie in MWh	Prestatie						
		6. Terugwinning Ferro/non-ferro metalen in tonnen.	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
						<p>indicatoren in principe af. In 2013 lijkt er echter toch sprake van informatieverlies bij de beschrijving van de activiteiten, omdat op minder indicatoren specifiek wordt ingegaan. Ook de AEB en Hoogrendement Centrale worden niet genoemd. Dit komt waarschijnlijk omdat dit eenmalige activiteiten in 2012 betrof. In 2013 wordt daarentegen het verwerken van grof afval weer expliciet genoemd.</p>		begroting 2012 zij ook constant werden gehouden	

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam.	Effect	1. 100% van de Toetsen aanvraag omgevingsvergunning aan de Wet milieubeheer (voorheen milieuvergunningen) binnen Wabo termijn.	Prestatie	1. Nee, vitaal is een vaag begrip.	4. Ja	2. Overwegend nee, bij de activiteiten wordt duurzaam inkopen door de gemeente niet meer genoemd, terwijl dit nog wel een indicator is. Er moeten verder indicatoren toegevoegd worden voor leefbaarheid en het duurzaamheidsprogramma	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2013 opgenomen	4. Ja, voor de jaren 2013-2016 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren.	3,0
		2. Inzet van informatie gestuurd milieutoezicht (IGH) obv (geografische) risicoanalyse.	Prestatie	De doelstelling is daarnaast te breed opgesteld, zodat pas in het onderschrift duidelijk wordt waar het bij deze doelstelling echt om gaat: het milieu en omgeving niet onnodig belasten en voldoen aan wettelijke					
		3. 100% van de beschikkingen op een saneringsplan binnen wettelijke termijn.	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
		4. Percentage van het inkoopvolume waarin duurzaamheid is meegewogen en is vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden	Prestatie	normen voor milieu, bodem en bouw. Vitaal en leefbaar kunnen ook op hele andere zaken betrekking hebben.					
3.Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk.	Effect	1.Schoonheidsgraad grachten	Effect	4. Ja	2. Overwegend nee, het toegankelijk houden van waterwegen is niet per definitie gericht op de duurzaamheid en gezondheid van de stad.	3. Overwegend ja, de activiteiten lijken de doelstelling redelijk te dekken. Het schoonhouden lijkt zich echter alleen te richten op de grachten en niet op al het openbare water. Botulisme-bestrijding wordt niet bij activiteiten genoemd, maar wel bij indicatoren en maatschappelijk effect.	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2013 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2013-2016 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren. De waarden blijven na 2013 stabiel.	3,4
		2.Verwijdering drijf- en grofvuil (ton)	Prestatie						
		3. Verwijderen wrakken, aantal	Prestatie						
		4. Baggeren (in m3, ter plekke)	Prestatie						
		5. Botulismebestrijding (aantal meldingen)	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water: Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.									
Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
		6. Gangbaar houden sluizen (aantal niet-sluitende sluisdeuren)	Prestatie			De indicatoren lijken de doelstelling goed te kunnen meten. Er mogen nog wel meer indicatoren worden toegevoegd voor Waternet.			
		7. Max. doorvaart route A'dam- oostzijde (in min.)	Effect						
		8. Max. doorvaart Kostverlorenvaartroute (in min.)	Effect						
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	Prestatie	1. Renoveren riolering	Prestatie	4. Ja, de doelstelling is makkelijk te begrijpen.	4. Ja	2. Overwegend nee, de activiteiten geven een volledig beeld van de te bereiken doelstelling. Zij richten zich naast afvalwater echter ook op hemel- en grondwater.	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2013 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2013-2016 zijn streefwaarden gekoppeld aan de indicatoren.	3,6
		2. Verstopte kolken, riolen en perceelslozingen	Effect	Doelgroep ontbreekt, maar mist niet echt.				Opvallend is dat de streefwaarden na 2012 gelijk blijven.	
		3. Reinigen: planmatig	Prestatie						
		4. Inspectie: planmatig	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2013	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaal score
		5. Aanleg huis-kolkaansluitingen (excl. Ijburg)	Prestatie			De indicatoren lijken de doelstelling voldoende te meten.			
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater.	Prestatie	1. Aantal Leveringspunten	Prestatie	4. Ja	4. Ja	4. Ja	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2013 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2013-2016 zijn streefwaarden gekoppeld aan de indicatoren.	4,0
		2. Waterkwaliteits-index	Effect			In tegenstelling tot 2012 wordt niet uitgelegd dat het aantal geleverde m3 drinkwater daalt door waterbesparende apparaten, maar dit is eigenlijk ook geen activiteit van de gemeente.			
		3. Leveringszekerheid in Ongeplande Ondermaatse Leveringsminuten (OLM)	Effect						
		4. Geleverde m3's drinkwater	Prestatie						
Gemiddelde score				3,2	3,6	2,8	4,0	4,0	3,5

Begroting 2012

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar, het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. Afval en rioolslib worden zo duurzaam mogelijk verwerkt, binnen het financiële beheer.	Prestatie	1. Verwerking stedelijk/bedrijfs afval in tonnen.	Prestatie	3. Overwegend ja, de doelstelling is makkelijk leesbaar.	4. Ja	4. Ja	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2012 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2012-2015 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren. Deze streefwaarden blijven na 2012 wel constant.	3,8
		2. Verwerking rioolslib in tonnen.	Prestatie						
		3. Verwerking gevaarlijk afval in tonnen.	Prestatie	Doelgroep ontbreekt: alleen gemeente of ook andere bedrijven?					
		4. Verwerking grof afval in tonnen	Prestatie						
		5. Electriciteitsproductie in MWh	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		6. Terugwinning ferro/non-ferro metalen in tonnen.	Prestatie						
2. Amsterdam is vitaal, leefbaar en duurzaam.	Effect	1. 100% van de Toetsen aanvraag omgevingsvergunning aan de Wet milieubeheer (voorheen milieuvergunningen) binnen Wabo termijn.	Prestatie	1. Ja, vitaal is een vaag begrip. De doelstelling is daarnaast te breed opgesteld, zodat pas in het onderschrift duidelijk wordt waar het bij deze doelstelling	4. Ja	2. Overwegend nee, op basis van het onderschrift omvatten de activiteiten de doelstelling. Er moeten indicatoren toegevoegd worden voor leefbaarheid en het duurzaamheids-programma. Voor milieu zijn wel	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2012 opgenomen	4. Ja, voor de jaren 2012-2015 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren. Opvallend is dat de streefwaarden bij de 2 ^e indicator in de periode	3,0
		2. Inzet van informatie gestuurd milieutoezicht (IGH) obv (geografische) risico-analyse.	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3. 100% van de beschikkingen op een saneringsplan binnen wettelijke termijn.	Prestatie	echt om gaat: het milieu en omgeving niet onnodig belasten en voldoen aan wettelijke normen voor milieu, bodem en bouw. Vitaal en leefbaar kunnen ook op hele andere zaken betrekking hebben.		voldoende indicatoren opgesteld.		2012-2014 oplopen van 10% naar 30%, maar in 2015 op 0% is gesteld.	
		4. Percentage van het inkoopvolume waarin duurzaamheid is meegewogen en is vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden	Prestatie						
3. Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk.	Effect	1. Schoonheidsgraad grachten	Effect	4. Ja	2. Overwegend nee, het toegankelijk houden van waterwegen is niet per definitie gericht op de	3. Overwegend ja, de activiteiten lijken de doelstelling redelijk te dekken. Het schoonhouden lijkt zich echter alleen te richten op de grachten en niet op al het openbare water.	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2012 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2012-2015 zijn streefwaarden gekoppeld aan alle indicatoren.	3,4
		2. Verwijdering drijf- en grofvuil (ton)	Prestatie						
		3. Verwijderen wrakken (aantal)	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		4. Baggeren (in m3, ter plekke)	Prestatie		duurzaamheid en gezondheid van de stad.	Botulismebestrijding wordt verder niet bij activiteiten genoemd, maar wel bij indicatoren en maatschappelijk effect.		De waarden blijven na 2012 stabiel. Opvallend is dat de streefwaarden voor het verwijderen van wrakken lager liggen dan de nulwaarde.	
		5. Botulismebestrijding (aantal meldingen)	Effect						
		6. Gangbaar houden sluizen (aantal sluisdeuren dat niet sluit)	Prestatie			De indicatoren lijken de doelstelling goed te kunnen meten. Er mogen nog wel meer indicatoren worden toegevoegd voor Waternet.			
		7. Max. doorvaart route A'dam (min.)	Effect						
		8. Max. doorvaart Kostverlorenvaartroute (min.)	Effect			De 7 ^e en 8 ^e indicator zijn verder niet duidelijk omschreven.			
4. Efficiënt inzamelen en afvoeren van afvalwater.	Prestatie	1. Renoveren riolering	Prestatie	4. Ja, de doelstelling is makkelijk te begrijpen.	4. Ja	2. Overwegend nee, de activiteiten geven een volledig beeld	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmetingen	4. Ja, voor de jaren 2012-2015 zijn streefwaarden	3,6
		2. Meldingen verstopte kolken, riolen	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3. Reinigen, planmatig	Prestatie	Doelgroep ontbreekt, maar mist niet echt.		van de te bereiken doelstelling. Zij richten zich naast afvalwater echter ook op hemel- en grondwater. De indicatoren lijken de doelstelling voldoende te meten.	streefwaarde in 2012 opgenomen.	gekoppeld aan de indicatoren. Opvallend is dat de streefwaarden na 2012 gelijk blijven en zij voor de derde en vierde indicator lager liggen dan in 2011.	
		4. Inspectie, planmatig	Prestatie						
		5. Aanleg huis- kolkaansluitingen (excl IJburg)	Prestatie						
5. Amsterdammers hebben toegang tot schoon drinkwater.	Prestatie	1. Aantal Leveringspunten	Prestatie	4. Ja	4. Ja	4. Ja	4. Ja, voor alle indicatoren zijn een nulmeting en streefwaarde in 2012 opgenomen.	4. Ja, voor de jaren 2012-2015 zijn streefwaarden gekoppeld aan de indicatoren.	4,0
		2. Waterkwaliteits index	Effect						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en Water:

Een duurzame en gezonde stad, tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2012	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
		3.Leveringszekerheid in Ongeplande Ondermaatse Leveringsminuten (OLM)	Effect					De 2 ^e en 3 ^e indicator blijven na 2012 constant.	
		4. Geleverde M3's Drinkwater	Prestatie						
Gemiddelde score				3,2	3,6	3,0	4,0	4,0	3,6

Begroting 2011

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
				<i>De doelstelling is makkelijk leesbaar en het is duidelijk welke doelgroep het betreft.</i>	<i>De doelstelling levert een duidelijke bijdrage aan het realiseren van het beoogde maatschappelijk effect.</i>	<i>De indicatoren en belangrijke activiteiten dekken de doelstelling af.</i>	<i>Er is een kwantitatieve nulmeting opgenomen en het effect of de prestatie is gekwantificeerd voor het begrotingsjaar.</i>	<i>De indicatoren zijn voorzien van een tijdpad van vier jaar met jaarlijkse tussendoelen.</i>	
1. In elk inkooptraject is duurzaamheid meegewogen en waar mogelijk vertaald in inkoopcriteria of contractvoorwaarden	Prestatie	1. Amsterdamse monitor duurzaam inkopen	Prestatie	3. Overwegend ja, inkooptraject van de gemeente Amsterdam	4. Ja	4. Ja	3. Overwegend ja, er is een streefwaarde ingevuld voor 2011. Eind 2010 vind een landelijke monitor plaats. Amsterdam ambieert dan 75% van het budget duurzaam in te kopen. De naam van de indicator kan nog beter worden uitgewerkt.	4. Ja, er zijn streefwaarden ingevuld tot en met 2014.	3,6

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water: Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.									
Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
2. Amsterdam is een toonaangevende duurzame stad, waarbij Amsterdam in de top 5 van de EU green Capital staat.	Effect	1. Positie op EU Greencapital list, of evt. andere objectieve ranglijst Europese steden	Effect	3. Overwegend ja, slordigheidsfoutje: het woord 'in' mist. De doelgroep is duidelijk.	4. Ja	2. Overwegend nee, de activiteiten zijn erg summier beschreven. Er wordt op 4 subterreinen inzet geleverd om in top 5 te komen. De doelen daarvoor worden in een duurzaamheidsprogramma vastgelegd. De indicatoren werken het beleid uit, waarin maar 2 subterreinen te herkennen zijn.	1. Nee, alleen voor de eerste indicator is een nulmeting opgenomen. De indicatoren zijn verder niet gekwantificeerd. Het zijn kwalitatieve beschrijvingen van het beleid.	1. Nee, alleen voor de eerste indicator is een einddoel opgesteld. Voor de rest wordt voor 2012-2014 door middel van idem verwezen naar de kwalitatieve beschrijvingen uit 2011.	2,2
		2. Grondstoffen transitie: Geformuleerd doel in duurzaamheid-programma	Prestatie						
		3. Economie en innovatie: Geformuleerd doel in duurzaamheid-programma	Prestatie						
		4. Duurzaamheids-programmering	Prestatie						
		5. Duurzaamheid verbinden in de stad: Goede en steeds meer samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en bedrijfsleven. Gemeente en bewoners versterken en verbinden op duurzaamheid.	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
3. Amsterdam is een compacte en leefbare stad	Effect	1. Actieplan geluid: - het aantal (ernstig) gehinderden en slaapgestoorden tgv wegverkeer - aantal woningen met geluidbelasting boven 68dB	Effect	2. Overwegend nee, het doel is niet om de stad compact te maken, maar om ondanks de compactheid leefbaar te houden.	3. Overwegend ja, een compacte stad levert geen duidelijke bijdrage aan het beoogde maatschappelijk effect. Vooral een formuleringsprobleem: eigenlijk ondanks compactheid leefbaar.	4. Ja, het lijkt erop dat de activiteiten en indicatoren de doelstelling omvatten.	1. Nee, bij de twee vermelde nulmetingen zijn geen waarden genoemd. Voor twee van de drie indicatoren wordt bij de omschrijving van de indicator wel een gekwantificeerde indicator gegeven, bij één zelfs met streefwaarden. Daarop volgen onder 2011 weer grotendeels kwalitatieve beschrijvingen.	1. Nee, voor 2012-2014 wordt door middel van idem verwezen naar de kwalitatieve beschrijvingen uit 2011.	2,2
		2. Externe veiligheid: alle risico's in beeld en overal voldoen aan grenswaarde	Prestatie	Leefbaar is verder ook een breed begrip, waar meer onder valt dan de doelstelling beoogt.					
		3. Energie: - Van de grootste delijke projecten zal 100% en van de overige projecten zal 70% die bij STAT langskomen een duurzaamheidsparagraaf kennen - in de periode 2011-2014 5000 woningen voorzien van ieder 6 zonnepanelen	Prestatie	De doelgroep is duidelijk					

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
4. Thema gemeentelijke milieutaken tav bedrijven: regulering, en het toezicht op en de handhaving van de milieuregelgeving zijn op adequaat niveau	Prestatie	1. -Regulering wordt uitgevoerd rekening houdend met de milieurisico's, waar nodig worden specifieke voorschriften opgelegd -Procedures worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.	Prestatie	2. Overwegend nee, slordigheids-foutje: 1x en te veel. Adequaat niveau is vaag. Doelgroep duidelijk.	4. Ja	2. Overwegen nee, de activiteiten lijken de doelstelling te omvatten. De indicatoren gaan echter ook over bodem en vallen dus buiten de doelstelling.	2. Overwegend nee, onder indicatoren wordt meer doelstellingen vermeld. In 2011 zijn zij vertaald in gekwantificeerde streefwaarden. Voor deze streefwaarden in 2011 is voor de helft een nulmeting uitgevoerd.	3. Overwegend ja, door middel van idem wordt aangegeven dat de streefwaarden uit 2011 tot 2014 constant blijven.	2,6
		2.Procedures worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld	Prestatie						
		3 -Milieugerelateerde klachten worden adequaat onderzocht; bij constatering van een gegronde klacht volgen controle en handhaving -Op bodemsanering wordt toezicht uitgeoefend afhankelijk van complexiteit en milieurisico's	Prestatie						

Maatschappelijk effect Programma Milieu en water:

Een duurzaam, gezond en leefbaar Amsterdam tegen de laagst mogelijke kosten voor bewoners en bedrijven. Amsterdam is een geliefde plek om te wonen.

Doelstelling 2011	Effect/prestatie	Indicatoren	Effect/prestatie	Helder	Relevant	Volledig	Meetbaar	Tijdgebonden	Totaalscore
5. Thema Bodem; Duurzame ambities 2011-2014	Prestatie	1. Functionele kwaliteit voor grond en grondwater die bijdraagt aan een gezondere leefomgeving.	Effect	1. Nee, thema Bodem. Duurzame ambities 2011-2014 is vaag. De doelstelling geeft de inhoud en de doelgroep niet weer. Deze is beter omschreven door de indicator (functionele kwaliteit grond en grondwater).	2. Overwegend nee, omdat de inhoud van de ambities onduidelijk is, is de bijdrage aan het maatschappelijk effect ook niet duidelijk.	4. Ja, de activiteiten lijken vrij volledig: de grote projecten worden genoemd en de nazorg van kleine saneringen. De omschrijving van de indicator is eigenlijk de doelstelling.	1. Nee, er is geen nulmeting en waarden worden niet gekwantificeerd. In 2011 worden kwalitatieve beschrijvingen van het beleid gegeven.	1. Nee, voor 2012-2014 wordt door middel van idem verwezen naar de kwalitatieve beschrijvingen uit 2011.	1,8
Gemiddelde score				2,2	3,4	3,2	1,6	2,0	2,5

Bijlage III. Verwerking moties en amendementen

In hoofdstuk vier van het rapport hebben wij onderzocht in hoeverre het college de moties en amendementen die de gemeenteraad heeft ingediend bij de jaarrekening 2011, de kadernota 2012, de Raadsdruk begroting 2012, de 4-maandsrapportage 2012 en de kadernota 2013 op een juiste wijze heeft verwerkt. Voor de moties en amendementen die betrekking hebben op de vier door ons geselecteerde programma's hebben wij beoordeeld of 1) zij dusdanig zijn opgesteld dat zij gevolgen moeten hebben voor daaropvolgende documenten uit de begrotingscyclus en 2) of zij zijn afgedaan door het College. In deze bijlage is de beoordeling van de afzonderlijke moties en amendementen terug te vinden.

Bijlage IIIa Moties en amendementen *Educatie, jeugd en diversiteit*

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Jaarrekening 2011	-	-	-	-	-
Kadernota 2012	465	Motie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een evaluatie te maken van de bestaande colleges 2. te onderzoeken in welke sectoren nieuwe colleges kunnen worden opgericht 3. hierover te rapporteren aan de raad vóór de behandeling van de begroting 2012 	Nee, al vóór de begrotingsbehandeling informeren.	<p>Ja,</p> <p>Op 30 september 2011 hebben burgemeester Van der Laan en gemeentesecretaris De Jong (30-09-2011) een brief gezonden aan de commissie EZP/WPA.</p> <p>Omdat het college niet verantwoordelijk is voor de meeste bestaande colleges, worden geen evaluaties meer gemaakt. Er komt wel onderzoek naar nieuwe colleges via de arbeidsmarkt-agenda van Werk & Inkomen, Economische Zaken en Onderwijs in het kader van het initiatiefvoorstel <i>Vraaggericht werken en kansrijk opleiden</i>.</p>

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					Verder zijn in de Raadsdruk begroting 2013 activiteiten toegevoegd voor beroepscolleges op basis van arbeidsmarkt-analyses.
Kadernota 2012	467	Motie	Bij de begroting van 2012 voorstellen te doen naar om scholen met minder dan 10% gewichtsleerlingen financieel te steunen en een passende dekking te zoeken en zich in te zetten tot het verbeteren van het imago van voorscholen	Begroting 2012	Ja, Wethouder Asscher heeft op 3 november 2011 een brief aan commissie JIF gezonden. Deze is in de commissievergadering van 23 november 2011 behandeld. Hij acht extra middelen in de begroting niet nodig, omdat er voldoende middelen beschikbaar zijn bij de stadsdelen en het Rijk en de verbetering van het imago al voldoende is geborgd in het beleid van de stadsdelen. Daarnaast streeft het college ernaar dat alle basisscholen uiteindelijk voorscholen worden.

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Kadernota 2012	468	Motie	Onderzoek doen naar mogelijkheid om via schoolbibliotheken een 100% bereik te realiseren van kinderen in de leeftijd 0-13 jaar teneinde de leesfrequentie en het leesplezier substantieel te verhogen en daarmee de kansen voor Amsterdamse kinderen te vergroten.	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Wethouder Asscher heeft op 29 maart 2012 een brief gezonden aan commissie JIF. Deze is in de commissievergadering van 18 april 2012 ter kennisname aangenomen. Met de huidige mogelijkheden streeft OBA al naar 100% bereik.
Kadernota 2012	658	Motie	Bij de begrotingsbehandeling voorstellen te doen voor een gefaseerde aanpak verbetering luchtkwaliteit van de resterende 112 basisscholen met een slechte binnenluchtkwaliteit	Begrotingsbehandeling 2012.	Ja, Wethouders Van Poelgeest en Asscher hebben op 20 december 2012 een brief aan de gemeenteraad gezonden die bij de begrotingsbehandeling is behandeld. Aangezien de Rijkssubsidie wegvalt is nader onderzoek nodig, voordat besloten wordt of het beleid met gemeentelijke middelen wordt voortgezet. In het najaar zouden de resultaten van

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					het onderzoek klaar moeten zijn en een voorstel gedaan worden voor de resterende scholen. Inmiddels is het plan Energieke Scholen II aan de commissie JIF voorgelegd (03 oktober 2012).
Kadernota 2012	659	Motie	Onderzoeken in hoeverre budgetten die gemoeid zijn met voorscholen kunnen worden ingezet om integratie van voorscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen te bewerkstelligen.	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Wethouder Asscher heeft op 3 november 2011 een brief aan de commissie JIF gezonden. Deze is in de commissievergadering van 23 november 2011 behandeld. Voorschoolse educatie is een programma dat op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen wordt aangeboden. In november staat daarnaast de Aanpak voor Laatste generatie kinderen met een taalachterstand op agenda JIF, waarin voor de voorziening voor kinderen van 0-

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					12 jaar aan bod komt hoe budgetten daarbij zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet.
Kadernota 2012	663	Motie Overlap programma Openbare Orde en Veiligheid en Educatie, jeugd en diversiteit.	-visie en/of criteria te ontwikkelen op basis waarvan de hervorming in het jeugdcriminaliteitsbeleid gestalte krijgt -concrete plannen, doelstellingen en (financierings)voorstellen voor de Top 600 op te nemen in de begroting voor 2012 (met inbegrip van de reeds gedane reserveringen bij de begroting voor 2011) en in het bijzonder daarbij invulling te geven aan de 2 ^e en 3 ^e pijler van de Top-600 aanpak	Begroting 2012	Ja, Wethouder Asscher heeft op 3 november 2011 een brief gezonden aan de commissie JIF waarin staat dat de plannen voor de top 600 al uitgewerkt zijn in samenhang met visie jeugdcriminaliteit. Deze is in de commissievergadering van 23 november 2011 behandeld. De 2 ^e en 3 ^e pijler zijn verder in de begroting 2012 terug te vinden bij het programma <i>Openbare orde en veiligheid</i> , doelstelling <i>Minder jeugdcriminaliteit en overlast</i> en het programma <i>Educatie, jeugd en diversiteit</i> , doelstelling <i>Kinderen, jongeren en opvoeders krijgen vroegtijdig en zo nodig gedwongen hulp en ondersteuning om zich optimaal te ontwikkelen</i> .

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Kadernota 2012	667	Motie	Voor de bespreking en vaststelling van de begroting voor 2012 een voorstel te doen hoe kwalitatief gewaardeerde stedelijke instellingen als Argan, Nowhere en Studio West kunnen blijven voortbestaan binnen de stadsdelen in het kader van jongerenwerk nieuwe stijl	Nee, al vóór de begrotingsbehandeling informeren.	Ja, Wethouder Asscher heeft op 3 november 2011 een brief aan de commissie JIF gezonden. Deze is in de commissievergadering van 23 november 2011 behandeld. Vanaf 2013 zullen Nowhere en Argan met mindere middelen van de centrale stad de stedelijke taken moeten uitvoeren. Dit kunnen zij doen door slimmer en efficiënter te werken, waarvoor handreikingen worden geboden. Omdat Studio West onderdeel is van Meervaart kan deze naar verwachting ook zonder stedelijke middelen blijven voortbestaan.
Kadernota 2012	679	Motie	De hervormingen in het sociaal domein in 2012 direct toe te passen op alle benoemde kwetsbare groepen, zowel multiprobleemgezinnen als alleenstaanden zonder werk of met psychiatrische problematiek, ouderen met regieverlies en licht verstandelijk gehandicapten.	Nee, direct toepassen in 2012.	Ja, Op 14 december 2011 is de <i>Integrale aanpak kwetsbare huishoudens</i> door commissie JIF aangenomen, waarin staat vermeld dat in

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					januari 2012 stadsbreed met deze aanpak wordt gestart. Het beleid is in 2012 dus niet alleen gericht op multiprobleemgezinnen, maar ook op andere kwetsbare huishoudens.
Begroting 2012	944	Amendement	-Het ABC de komende jaren tot en met 2015 met 70.000 euro per jaar te blijven steunen -voor de dekking het budget te gebruiken dat gereserveerd staat in de begroting tot en met 2015 voor de Stichting Hart voor Amsterdam	1 ^e Wijziging van de begroting 2012	Ja, In de 1 ^e wijziging begroting is 70.000 euro van structurele subsidies Burgerschap en Diversiteit (<i>Educatie, jeugd en diversiteit</i>) naar Inburgering WPB (<i>Werk&Inkomen</i>) overgeheveld.
Begroting 2012	961	Motie	In overleg te treden met de sector en daarbij nadrukkelijk de oudercommissies te betrekken om zodoende een zinnigere inzet van de GGD te bewerkstelligen	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Op 29 maart 2012 heeft wethouder Asscher een brief aan de commissie JIF gezonden. Deze brief is in de commissievergadering van 16 mei 2012 ter kennisname aangenomen. Er worden bijeenkomsten met ouders van kinderdagverblijven

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					en oudercommissies over een nieuw toezicht- en handhavingsbeleid gehouden, Oudercommissies worden in het nieuwe beleid meer betrokken bij de resultaten van inspecties. Daarnaast wordt een netwerk opgericht van oudercommissies en zij worden gewezen op het kwaliteitsoverzicht.
Begroting 2012	981	Motie	In overleg met het bedrijfsleven, opleidingsbedrijven en het Amsterdamse onderwijsveld te komen tot een gezamenlijk plan van aanpak voor de toekomst van het Amsterdamse techniekonderwijs.	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, In de achtmaandsrapportage staat vermeld dat het college met het <i>Grand Design</i> uitvoering geeft aan de motie en deze daarmee als afgehandeld kan worden beschouwd. Hierover is aan de raad geïnformeerd door de arbeidsmarktbrief en de twee voortgangsrapportages (commissie EZP, WPA en JIF). Het masterplan Techniek stond bovendien op 21 november 2012 op de agenda van de vergadering van de commissie JIF. Deze commissie

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
					ontvangt in het eerste kwartaal 2013 ook nog een plan van aanpak, waarin zij nader worden geïnformeerd over de stappen die worden genomen om techniek weer op de kaart te zetten in Amsterdam.
Begroting 2012	1022	Motie	<p>-in kaart te brengen hoeveel leerlingen in het VSO geen zwemdiploma zouden halen door de bezuinigingen op schoolzwemmen</p> <p>-in kaart te brengen wat de kosten zijn indien alleen de leerlingen die nog geen zwemdiploma hebben bij de start van het VSO meedoen met schoolzwemmen</p> <p>-dit overzicht vóór de behandeling van de viermaandsrapportage voor te leggen aan de gemeenteraad</p>	Nee, vóór 4maandstussenrapportage voorleggen aan gemeenteraad.	<p>Ja,</p> <p>Wethouder Asscher heeft op 11 april 2012 een brief aan de commissie JIF gezonden. Deze brief is in de commissievergadering van 16 mei 2012 ter kennisname aangenomen.</p> <p>Het budget is al alleen bedoeld voor kinderen zonder zwemdiploma. Er nemen vijf VSO-scholen nemen deel. Voor het schooljaar 2012-2013 worden middelen ter beschikking gesteld en bij de begroting 2013 moet een structureel budget worden opgenomen.</p>

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Begroting 2012	1069	Motie	<p>-voor de gemeenteraad duidelijk te maken hoe de verschillende financieringsstromen lopen richting en binnen het Amsterdamse onderwijsveld en wie waarvoor verantwoordelijk is</p> <p>-een overzicht te geven van de vermogenspositie van alle Amsterdamse Scholen (PO-VO-MBO)</p> <p>-voor de gemeenteraad in kaart te brengen wat de verhoudingen per school zijn tussen uitgaven aan primaire onderwijstaken (onderwijsachterstand-middelen daarbij te betrekken), huisvesting, management en bestuur.</p>	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Wethouder Ossel heeft op 1 november 2012 een brief gezonden aan de commissie JIF. Hierin worden de financieringsstromen binnen het onderwijsveld, de vermogenspositie van scholen en de verhoudingen per school in kaart gebracht. Deze brief stond op 21 november op de agenda van de commissievergadering.
4 maands rapportage 2012	-	-	-	-	-

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Kadernota 2013	423	Amendement	<p>-een bedrag van 2 miljoen euro in 2013 en 2 miljoen euro in 2014 ter beschikking te stellen voor het verbeteren van de binnenluchtkwaliteit van Amsterdamse basisscholen</p> <p>-dit bedrag re dekken uit de Reserve Afkoopsommen</p> <p>-een meerjareninvesterings- en uitvoeringsplan op te stellen voor het verbeteren van binnenluchtkwaliteit van alle basisscholen in Amsterdam en dit meerjarenplan aan de raad voor te leggen bij de begroting 2013</p>	Begroting 2013	<p>Ja,</p> <p>Deze motie is verwerkt bij het programma <i>Educatie, jeugd en diversiteit</i>, doelstelling <i>De Amsterdamse jeugd doorloopt een volledige schoolloopbaan op goede en aantrekkelijke scholen</i> bij mutaties en prioriteiten. Daarnaast stond het plan <i>Energieke scholen II</i> op de agenda voor de commissievergadering van JIF op 3 oktober 2012.</p>
Kadernota 2013	424	Motie	Samen met werkgevers en onderwijsinstellingen een plan te maken voor het verbeteren van sociale competenties van jongeren, met name in het (voorbereidend)middelbaar beroepsonderwijs	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	<p>In ontwikkeling,</p> <p>De gemeente ondersteunt inmiddels drie pilots waar motie in praktijk wordt gebracht. In het voorjaar worden deze uitgerold naar de rest van het beroeps-onderwijs. Over de uitvoering van de motie wordt de commissie WPA in december 2012 geïnformeerd met de Voortgangsbrief Aanpak Jeugdwerkloosheid.</p>

Bijlage IIIb. Moties en amendementen *Verkeer en infrastructuur*

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Jaarrekening 2011	-	-	-	-	-
Kadernota2012	474 ²⁷	Amendement	De kadernota 2012 zodanig aan te passen dat de pijler Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid blijft gehandhaafd.	kadernota 2012	Ja, In de kadernota 2013 wordt verwezen naar het amendement en daaruit blijkt dat de pijler Stedelijke ontwikkeling en bereikbaarheid blijft bestaan.
Begrotings behandeling 2012	958	Motie	Tot het uitvoeren van een nulmeting medio 2012 voor de problematiek in de Amsterdamse taximarkt opdat met de implementatie van de nieuwe taxiwet de verbeteringen kunnen worden gemonitord; de indicatoren voor deze nulmeting begin 2012 aan de gemeenteraad voor te leggen	Nee, begin 2012/medio 2012	Ja, Op 6 juni 2012 heeft de wethouder een brief verstuurd aan de raad met daarin uitleg over de nulmeting en de indicatoren. Deze is besproken op 5 juli in de commissie VVL.
Begrotings behandeling 2012	1000	Motie	Verzoekt om in de eerste helft van 2012 de wijze te onderzoeken waarop de stad met maximaal rendement kan worden geïllumineerd; – bij de behandeling van de Kadernota 2013 een illuminatieplan te presenteren	kadernota 2013	Ja, In de kadernota 2013 wordt ingegaan op motie 1000 waarbij het college voorstelt om in het

²⁷ Deze motie is afgedaan door Asscher, maar aangezien de pijler gaat over verkeer en infrastructuur is deze motie toch opgenomen.

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
			waarmee het rendement van illuminatie maximaal wordt vergroot en in gegaan wordt op objecten en gebieden die voor (aanvullende) illuminatie in aanmerking komen.		kader van 400 jaar grachtengordel een selectie van bijzondere grachtenpanden subtiel en zonder hinder aan te lichten. Daarbij wordt aangegeven dat een eenmalige investering van €0,1 miljoen nodig is. Dit zie je terug in de begroting 2013 op pagina 108.
Begrotings behandeling 2012	1075 (993)	Motie	Om de exploitatie van parkeergebouwen door de gemeente onder de loep te nemen en zich in te spannen voor een kostendekkende exploitatie.	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, In de kadernota 2013 wordt ingegaan op motie 1075/993 waarbij het college aangeeft te streven naar een kostendekkende exploitatie voor 2014. Om dit te bereiken wordt aan de kostenkant bespaard door verlaging van operationele kosten.
4maands rapportage 2012	-	-	-	-	-
Kadernota 2013	427	Motie	Pijlerspecifieke criteria voor de fysieke pijler in het AIF op te stellen en hiervoor voor de begroting een voorstel te doen aan de raad. Hierbij te betrekken: financiering van projecten of delen van projecten met een positief effect op het Vereveningsfonds, die niet gedekt kunnen	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Op 18 september 2012 verstuurt de portefeuillehouder (Wiebes) een brief over de criteria waarbij

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
			worden via de kasstroomsturing; een revolverend fonds met laagrentende leningen voor financiering van investeringen in monumenten financiering van infrastructurele projecten die de bereikbaarheid en doorstroming in de stad bevorderen en gebouwde (fiets)parkeervoorzieningen		ook aandacht wordt besteed aan de drie specifieke punten. De brief is behandeld in de commissievergadering BWK van 10 oktober 2012
Kadernota 2013	434	Amendement	Voor de begroting van 2013 de gemeenteraad een uitgewerkt plan voor het leggen om het huidige beheerniveau stedelijke infrastructuur alsook het niveau van graffiti bestrijding te verhogen; Daartoe zowel de begroting 2013 als bij de begroting 2014 € 1 miljoen (in totaal € 2 miljoen) ter beschikking te stellen; Dekking te vinden door onttrekking van dit bedrag uit de reserve 'meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf'	Begroting 2013	Ja, In de begroting 2013 wordt bij de doelstelling <i>Amsterdam is schoon en heel</i> ingegaan op het amendement en de maatregelen genoemd om de pijnlijke kanten van beheerniveau sober aan te pakken (p.107)
Kadernota 2013	495 (358)	Amendement	Voor de bespreking van de begroting 2013 met een uitgewerkt voorstel te komen om in het kader van 400 jaar grachtengordel 50 panden duurzaam te illumineren; Hiervoor €100.000 extra te begroten en hiervoor dekking te vinden door onttrekking van dit bedrag uit de reserve "meerwaarde afkoopsommen grondbedrijf"	Begroting 2013	Deels. In de begroting 2013 (p.108) wordt bij de doelstelling <i>Amsterdam is schoon en heel</i> inzichtelijk gemaakt dat er €100.000 wordt begroot voor de viering van 400 jaar grachtengordel. De rekenkamer heeft geen uitgewerkt voorstel gevonden.

Bijlage IIIc. Moties en amendementen *Cultuur en monumenten*

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Jaarrekening 2011	-	-	-	-	-
Kadernota2012	-	-	-	-	-
Begrotings behandeling 2012	-	-	-	-	-
4maands rapportage 2012	-	-	-	-	-
Kadernota 2013	353	Motie	Pijlerspecifieke criteria voor de fysieke pijler in het AIF op te stellen en hiervoor voor de begroting een voorstel te doen aan de raad. Hierbij te betrekken: financiering van projecten of delen van projecten met een positief effect op het Vereveningsfonds, die niet gedekt kunnen worden via de kasstroomsturing; een revolverend fonds met laagrentende leningen voor financiering van investeringen in monumenten	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Op 18 september 2012 verstuurt de portefeuillehouder (Wiebes) een brief over de criteria waarbij ook aandacht wordt besteed aan de drie specifieke punten. De brief is behandeld in de commissievergadering BWK van 10 oktober 2012.

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
	417	Motie	Een actualisatie van de huurprijzen van gemeentelijke vastgoed voor grootstedelijke culturele instellingen te maken; Deze huurprijzen in een overzicht af te zetten tegen de door het college in de voordacht van het Kunstenplan	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Verwerkt in het Kunstenplan 2013-2016. Dit plan is op 7 november 2012 besproken in de raad.
	509 (415)	Amendement	Een voorstel te maken om zo spoedig mogelijk, maar in elk geval niet later dan de Voorjaarsnota 2013, de pijlers beeldende kunst en erfgoed in het cultuureducatiebeleid te verankeren; In de tussentijd voor het jaar 2013 een overgangsregeling te treffen voor culturele instellingen die gebruik maakte van kunstzijkuren en nu zelf geacht worden invulling te geven aan cultuureducatie; het Amsterdams Fonds voor de Kunsten te vragen financiële ondersteuning te bieden aan de instellingen die deze invulling niet of onvoldoende zelf kunnen financieren; bij de viermaandsrapportage een bedrag van €400.000 te laten vrijvallen uit de reserve achterlandverbindingen en dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve Begroting 2013, waarna het bij de begroting 2013 wordt bestemd voor vorenstaand voorstel	Begroting 2013	Deels, In de achtmaands- rapportage is het bedrag van €400.00 vrijgevallen. De verankering van de pijlers in het cultuureducatieplan en de overgangsregeling zijn niet terug gevonden.

Bijlage III d. Moties en amendementen *Milieu en water*

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
Jaarrekening 2011	-	-	-	-	-
Kadernota 2012	466	Motie	<p>1. Bij uitwerking van de motie van het raadslid Capel c.s. inzake duurzaamheid (Gemeentebld 201, afd. 1, nr. 582) specifiek aandacht te besteden aan een "Energie Academie"</p> <p>2. hierbij de kijken naar de opzet van bestaande colleges waarin onderwijs, ondernemers en gemeente samenwerken</p> <p>3. specifiek in te gaan op het betrekken van de volledige onderwijskolom: van MBO tot promotieonderzoek</p>	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	<p>Ja,</p> <p>Wethouders Gerhels en Van Poelgeest hebben op 12 december 2011 een brief aan de gemeenteraad gezonden.</p> <p>Zij zijn van mening dat er al voldoende aandacht wordt besteed aan duurzaamheid in de gehele onderwijskolom.</p>
Begroting 2012	1017	Motie	Met een plan te komen hoe het de koerswijziging van het Milieucentrum Amsterdam naar De Gezonde Stad kan faciliteren en de raad hierover vóór 1 april 2012 te informeren	Nee, vóór 1 april informeren	<p>Nee, te laat</p> <p>Het plan is pas in mei in de commissie BWK behandeld.</p>
Begroting 2012	1057	Motie	<p>- met het rijk in overleg te treden over de mogelijkheden van de instelling van een duurzame vrijzone (een gebied in Amsterdam of mogelijk Amsterdam als geheel) ten behoeve van onder andere de energietransitie</p> <p>- hierbij zowel omgevingswetten (Crisis- en</p>	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	<p>In ontwikkeling,</p> <p>Het onderzoeksrapport is gedaateerd op 23-10-2012, maar deze is nog niet aan Raad gezonden.</p>

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
			herstelwet) en belastingheffing van zowel rijk als gemeente te betrekken - hierbij de initiatieven rond de Free zone van de Economic Board Amsterdam te betrekken - over de uitkomsten van dit overleg te rapporteren aan de gemeenteraad		
4maands rapportage 2012	-	-	-	-	-
Kadernota 2013	412	Motie	- met een voorstel te komen om in de jaren 2013-2014 extra fonteintjes en tappunten op Amsterdams grondgebied te plaatsen, met name in parken en op pleinen - hiertoe samen met de stadsdelen en Waternet een voorstel te maken en dit voorstel voor te leggen aan de gemeenteraad - de Stichting Join the Pope bij dit voorstel te betrekken	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	In ontwikkeling, Het voorstel staat gepland voor eind 2012.
Kadernota 2013	432	Amendement	- de besparingen uit 'Inzet op Herstel II (blz 38): Nr 13 Minder drijfvuil vissen (5 ipv 6 boten) - 150.000 euro voor de begroting 2013-2014 te schrappen - het hiermee gemoeide bedrag van 300.000 euro (tweemaal 150.000 euro incidenteel) te dekken door onttrekking van dit bedrag uit de reserve "meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf"	Begroting 2013	Ja, Dit amendement is verwerkt bij het programma <i>Milieu en water</i> , doelstelling <i>Het openbare water in Amsterdam is schoon en toegankelijk</i> bij mutaties: De besparingen zijn teruggedraaid voor de jaren 2013

Ingediend bij	Nummer	motie / amendement	Inhoud	Gevolgen voor begroting(s) behandeling of de kadernota?	Uitvoering
			drijfvuil vissen (5 ipv 6 boten)- 150.000 euro voor de begroting 2013-2014 te schrappen - het hiermee gemoeide bedrag van 300.000 euro (tweemaal 150.000 euro incidenteel) te dekken door onttrekking van dit bedrag uit de reserve "meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf"		en 2014 door het bedrag te onttrekken uit de reserve meerwaarden afkoopsommen grondbedrijf.
Kadernota 2013	508	Motie	- Innovatieve bedrijven, concepten, buurt- en burgerinitiatieven de ruimte geven om lokaal duurzame oplossingen voor (afval)ophaal en hergebruik te ontwikkelen - bij de aankomende hervormingen op het vlak van afhaalophaal de afname van luchtvervuiling door afvalvervoer te waarborgen	Onduidelijk op welk moment het moet worden afgedaan.	Ja, Wethouder Asscher heeft op 15 oktober 2012 een brief aan de commissie JIF gezonden. Deze is in de vergadering van 31 oktober 2012 ter kennisname aangenomen. De maatregel wordt verder uitgewerkt bij Eén stad, één opgave bij maatregel 9.

Rekenkamer Amsterdam

Frederiksplein 1
1017 XK Amsterdam

telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
info@rekenkamer.amsterdam.nl
www.rekenkamer.amsterdam.nl